Biblioteca Polirom
Ahdaf Soueif
Te port în gând
„O voce captivantă şi originală." (The Observer)
POLIROM

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de
Bogdan-Alexandru Stănescu.

Ahdaf Soueif, *I Think of You*

Copyright © 1983, 1996 by Ahdaf Soueif
All rights reserved
© 2008 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37;
P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

SOUEIF, AHDAF

Te port în gând: povestiri alese din *Aisha* și *Fluierarul*/
Ahdaf Soueif; trad. de Adina Fader. – Iași: Polirom, 2008

ISBN: 978-973-46-0977-2

I. Fader, Adina (trad.)

821.412'05-32=135.1

Printed in ROMANIA

Ahdaf Soueif

Te port în gând

Povestiri alese din *Aisha* și *Fluierarul*

Traducere din limba engleză de Adina Fader

Shivi

POLIROM
2008

Scriitoare de origine egipteană, **Ahdaf Soueif** s-a născut în 1950, la Cairo, dar şi-a petrecut copilăria în Anglia, unde mama ei se pregătea pentru doctorat. A studiat în Anglia şi Egipt, manifestând întotdeauna o fascinaţie aparte pentru literatură. În 1973 a obţinut masterul în literatură engleză la Universitatea din Cairo, apoi doctoratul în lingvistică la Universitatea Lancaster. A predat la Universităţile Cairo şi King Seoud. Deşi genul ce a impus-o ca scriitoare a fost proza scurtă, în care a dovedit că excelează atât prin *Aisha* (1983), cartea sa de debut, propusă pentru *Guardian* Fiction Prize, cât şi prin *Fluierarul* (1996), Ahdaf Soueif şi-a reconfirmat talentul şi valoarea prin romane ca *In the Eye of the Sun* (1992) sau *The Map of Love* (1999; în pregătire la Editura Polirom), nominalizat la Man Booker Prize. De asemenea, a mai scris eseuri şi articole pentru numeroase reviste şi ziare, precum *Sunday Telegraph*, *Times Literary Supplement*, *Washington Post*.

În *Te port în gând* (2007), o selecţie a celor mai frumoase povestiri din *Aisha* şi *Fluierarul*, Ahdaf Soueif surprinde, cu o sensibilitate şi o profunzime vibrând de accente lirice, momente din viaţa femeilor care au avut curajul să treacă graniţele culturale ce despart Orientul de Occident. Aflate în pragul tinereţii sau al maturităţii, eroinele povestirilor lui Ahdaf Soueif sunt legate între ele prin dificultăţile pe care le întâmpină în încercarea de a concilia două lumi, două mentalităţi, două moduri de a simţi şi de a iubi total diferite. Prinse în vârtejul confruntărilor dintre cunoscut şi necunoscut, modernitate şi tradiţie, dintre visele adolescentine de libertate şi sentimentele de datorie filială, personajele sale îşi construiesc din amintirile locurilor, chipurilor şi momentelor dragi un paradis unic, imaginar, în care se simt cu adevărat acasă. Diversitatea perspectivelor, salturile temporale, exotismul atmosferei, explorarea aspectelor culturale şi politice ale lumii arabe fac din aceste povestiri o lectură de neuitat.

Lumea e înceţoşată – apoi clară, uriaşă,
limpede. Apele înaintează sau se retrag.
N-ar fi în stare să spună.
Ciocul său e pregătit, nerăbdător,

caută ceva, ceva, ceva,
Biata pasăre – e înnebunită!
Milioanele de boabe sunt negre, albe,
maronii şi gri, amestecate cu fărâme de
cuarţ roz şi ametist.

Elizabeth Bishop – *Fluierarul*

ȘTIU

Îmi amintesc vremuri fericite, cu pete de soare. Ferestre franțuzești dau către o grădină înflorită. De la poarta grădinii și până la geamurile deschise se întinde o potecă pavată, în pantă, iar în capătul ei stă o tricicletă de un albastru scânteietor, pregătită pentru alunecarea ameţitoare şi voioasă în josul potecii. Trebuia doar să ajungi în vârful pantei. Ridicai picioarele și zvârrr – o porneai la vale. Și să te oprești prompt, căci altfel ajungeai în camera de zi.

Aceasta are fotolii imense, decolorate, covoraşe multicolore şi multe, multe cărți. Pereții sunt tapetaţi cu cărţi. Unele au poze, pe altele ai voie să le iei și să le privești, pe celelalte nu ţi se îngăduie să le atingi. Toate cărţile trebuie tratate cu mult respect, niciodată

rupte, îndoite, mâzgălite sau așezate cu fața în jos. Nici măcar frunzărite în timp ce mănânci, ca nu cumva să scapi mâncare pe ele. În mijlocul cărților stau cei mari. Sunt fermecători. Beau ceai, fumează, râd și vorbesc tot timpul. Femeile – frumoase, cu buze și unghii pictate în roșu. Bărbații – înalți și chipeși. Toți fac lucruri inteligente. Scriu cărți, compun muzică și pictează. Tablourile lor strălucesc pe pereții din apartamentul nostru.

Privind în urmă, văd o mare de lumină și o copilă în mijloc. Poartă o rochie albastră, cu buline albe și un furou din dantelă albă. Se ține de fusta mamei.

Își suge tacticos degetul, cuprinsă de un acces subit de timiditate în dosul ușii camerei de zi. Apoi, convinsă și încurajată, se aventurează înăuntru și e ridicată într-o clipă în brațe, alintată și sărutată într-un cor de „Dragă!".

— Trebuie s-o pictez. Pur și simplu trebuie s-o pictez, strigă unchiul Sameer, ca întotdeauna.

Iar ea își aruncă pletele pe spate, relaxată, și îi zâmbește. Într-adevăr. Adulții sunt fermecători.

Și deștepți. Și înțelepți. Pot face orice, pot explica totul. Copila stă întinsă în pat. De fiecare dată când mama stinge lumina, pe tavanul camerei ei își face apariția o creatură îngrozitoare, cu brațe lungi, curbate, și fetița începe să țipe. Mama se întoarce și aprinde lumina, dar nu vede nimic. După o vreme, îl cheamă pe tata. Nici el nu vede nimic, dar se întinde lângă copilă. Mama stinge lumina și închide ușa. Tata vede creatura de pe tavan.

— E umbra candelabrului, gâsculițo!

O liniștește și îi arată cum se mișcă odată cu candelabrul, explicându-i despre lumini și umbre. E în siguranță.

Da. Lumea e un loc sigur și plăcut, iar cea mai mare durere pe care o cunosc e să pierd la „Nu te supăra, frate!" când joc cu unchiul Murad. Îmi mută pionul încet, prin fiecare curbă fatală, iar eu privesc cu buza tremurândă, mai-mai să-mi dea lacrimile, până când tata se amestecă și mă ajută să câștig.

Tata e psiholog. E foarte puternic. Poate sparge nucile strângându-le în mână. Aleargă repede, în cerc, când ne jucăm în grădină. Atât

se apleacă iarăși, cu fruntea atingând podeaua, și cât ai zice peşte mă cațăr din nou pe spatele ei. Recită „Lăudat fie Dumnezeul meu, cel atotputernic" de trei ori, încet, apoi se îndreaptă, făcându-mă să mă rostogolesc iarăși. Mă așez pe jos, în spatele ei. Rostește ultima rugăciune către Dumnezeu și către profetul nostru, Mahomed, către toată familia sa și copiii săi și către toți profeții trimiși de Domnul. Întoarce capul, salutând îngerii de pe umărul drept și stâng, și aproape cu aceeași mișcare se întinde după papuc. Dă să mă apuce bâjbâind cu mâna în spate, iar eu, mică și rapidă, mă ghemuiesc râzând, ca să scap de prinsoare. Se răsucește, pornind spre mine cu grabă și îndârjire, uitând să se ridice, târându-se de-a buşilea, agitând un papuc roz. O zbughesc hohotind de râs, arătând-o cu degetul. Deodată se așază pe călcâie, pe podeaua din lemn lustruit, inundată de soare, și începe să râdă și ea. Aștept câteva secunde, ca să mă asigur că totul e în ordine, apoi mă avânt în brațele ei deschise.

— Maimuțico! M-ai fi făcut să-mi întrerup rugăciunile?

Mă cuibăresc mulțumită la pieptul ei, în lumina soarelui, și încep să-mi sug degetul. Acasă la părinții mei, neascultarea e privită cu încruntare. La fel și suptul degetului. Pe aceasta o numesc „casa răsfățului".

E o zi însorită de iarnă și mă joc în magazinul bunicului. E un magazin prosper de mobilă, al cărui nume, „Morsi", e inscripționat la intrare cu litere aurii în Diwani. Se află pe Morgan Street, strada care formează granița de vest a pieței centrale din vechiul Cairo. Piața e un loc grozav, cu tavan înalt, din sticlă, grămezi de legume și piramide de portocale, guave și mere libaneze. Puțin înspăimântătoare, cu mii de găini tăiate atârnând cu ciocurile deschise deasupra celor vii, care se tot plimbă de colo până colo, cotcodăcind fără noimă. Jgheaburile dintre tarabe sunt pline de sânge și noroi, iar oamenii stau pe scăunele din lemn și beau ceai dulce, alungând muștele cu pliciuri mlădioase, din păr de cal.

Nu am voie să intru singură în piață, dar am la dispoziție spațiul din magazinul bunicului.

Mobila de la parter este expusă. În vitrină, fotoliile aurite, așezate în cerc alcătuiesc un salon, iar câteodată stau acolo ore în șir, privind lumea de-afară: camionetele cu carne, ce descarcă în fața pieței, căruțele cu legume proaspete, de la țară. Mă uit lung la mușteriii care se holbează înăuntru, la salonul auriu.

La etaj e un pod unde se ține mobila. Urci pe niște scări din lemn, scârțâitoare, fără balustradă. E întuneric. Un bec chior aruncă un cerc de lumină, făcând locul să pară și mai înfricoșător. În mijlocul podelei se află o gaură prin care poți vedea jos, în magazin. Podul acesta e Paradisul. Mobila e înghesuită și în întuneric construiesc peșteri sub birourile uriașe și castele labirintice pe maldărele de canapele. Singurul lucru pe care nu am voie să-l fac e să mă bag în dulapuri. Câteodată mă strecor într-unul și stau cu genunchii la gură, ghemuită într-un colț, simțindu-mă înspăimântată și curajoasă totodată. Însă niciodată nu îndrăznesc să închid ușile și să mă cufund într-un întuneric deplin.

Deasupra podului se află atelierul, la care se ajunge pe alte scări: camere imense, cu

podele din marmură, mirosind a lac și răsunând de zbieretele radioului. O terasă largă și însorită se întinde deasupra pieței; grămezi de fotolii din lemn și birouri așteaptă să fie șlefuite; și toți meșterii bunicului, tâmplari, tapițeri și lăcuitori, mă poartă pe umeri și îmi cumpără dulciuri și Sport-Cola.

Mă jucam în pod, când i-am auzit strigându-mă:

— Aisha, e vremea prânzului! Vino jos!

Cobor scările chiar când băiatul de la restaurantul de alături intră în magazin purtând o tavă mare, din alamă, ce strălucește în soare. Pe tavă se află un cap de oaie, asezonat cu pătrunjel și înconjurat de farfuriuțe cu tot felul de salate și sosuri. Într-un colț al tăvii sunt cinci chifle rotunde. În altul, trei sticle de Cola. O singură farfurie e goală. Băiatul așază tava pe o masă, între bunicul și prietenul lui, șeicul Zayed.

— Aveți tot ce-ați cerut, *'Am* Morsi?

Bunicul se asigură că pâinea e caldă, iar băuturile reci și încuviințează clătinând din cap, apoi face un semn cu mâna – băiatul poate pleca. E un om scump la vorbă.

Stau pe un scaun rotativ de birou, cu două perne sub mine, iar șeicul Zayed îmi leagă un șervet în jurul gâtului. Primesc farfuria goală.

— În numele Domnului, cel milostiv și îndurător.

Cei doi bărbați încep să rupă bucăți din capul de oaie cu degetele. Desprind câteva fâșii de carne macră și le așază pe farfuria din fața mea. Bunicul îmi întinde o furculiță. Vreau să mănânc la fel ca ei, cu degetele, dar nu am voie. *Eu* trebuie să folosesc furculița. Mănâncă în tăcere, punându-mi uneori câte o bucățică pe farfurie sau în gură. Bem Cola și înmuiem pâinea în salată.

Bunicul e un bărbat înalt, cu păr cărunt și ochi negri, ageri. Are palme mari, de muncitor, și o voce aspră. Umblă tot felul de povești despre el: cum tatăl lui a murit când el avea șase ani, iar unchii i-au luat pământul; cum a venit pe jos din satul lui, din Egiptul de Sus, până la Cairo, la vârsta de șapte ani, găsindu-și de lucru în piața centrală; cum și-a înjghebat afacerea, devenind grozav de bogat; cum a respins capcanele bogăției, călătorind cu autobuze aglomerate, unde i-au fost furate

din buzunar o mie de lire deodată. Nu se roagă și se știe că nu e un om prea religios. Nimeni nu-i spune „Hagiu" sau „Șeic", în schimb îl numesc „*'Am*", din respect. Se zice că e un om dur, dar eu, prima lui nepoată, nu sunt de aceeași părere. Știu că dacă aleg momentul potrivit și îi dansez, cântând

Sunt din Egiptul de Sus
La fel ca tatăl meu
Și ca bunicul
Tot din Egiptul de Sus,

fața i se destinde într-un zâmbet și îmi dă o bancnotă nou-nouță de o liră.

Acum terminăm de mâncat, iar băiatul vine să ia tava. Aduce două narghilele, una pentru bunicul și una pentru șeicul Zayed. Îmi place să privesc cărbunii înroșindu-se și apa bolborosind în timp ce bunicul trage din mușțiuc. Aștept – știu că după o vreme o să mi-l dea și mie. Mi-l întinde după câteva pufăituri. Trag și trag, dar nu pot face apa să bolborosească. Bunicul râde și scoate tabachera. Argintul gravat strălucește în soare – e minunată. Ia

o priză, apoi îmi dă cutia. Sunt încântată. Știu ce așteaptă și mă bucur că pot face pe clovnul. Iau o priză de tutun și o așez în dreptul nării. Într-o clipă, izbucnesc în trei strănuturi trase de păr, iar bunicul și șeicul Zayed încep să râdă. Sar jos de pe scaun, bunicul mă prinde și-mi șterge fața cu batista lui albă, mare, cu margine albastră.

Lângă Palatul Abdin se află altă casă de care îmi amintesc. Și alt rând de bunici. Acolo nu mă duc așa de des ca la bunicul Morsi, dar când mă duc, rămân câteva zile. Acolo nu sunt unchi, doar două mătuși, și e mult mai liniște și mai întuneric decât în cealaltă casă. Pe bunica o cheamă Neina și nici nu mă gândesc să mă cațăr în spinarea ei în timp ce se roagă. Câteodată, noaptea, își scoate plasa de pe cap și părul îi cade pe umeri, lung și moale, negru împletit cu fire argintii. Atunci îmi dă voie să îngenunchez pe canapea, în spatele ei, și să-l perii încet și cu grijă.

Într-adevăr, totul are un sens și o rânduială, iar sensul și rânduiala sunt bune. Timpul se

scurge încet, de la o zi de naștere la alta, plin de bucurii. Spaimele și durerile nu au importanță, iar cei mari mă alină întotdeauna.

E ziua mea, împlinesc cinci ani. Dimineață merg cu bunicul la Groppi, să comandăm un tort de ciocolată cu trei etaje, cu iepuri de zahăr colorați și cinci lumânări albastre. Primesc și un baton de ciocolată elvețiană. După-amiază ies cu mătușa Soraya, cu treburi, și văd o căruță plină cu saboți de baie din lemn. Vreau o pereche.

— Nu, spune mătușa, tatei n-o să-i placă.

— Dar îi pot ține în casa răsfățului, zic eu, deja gândindu-mă la o șmecherie.

În cele din urmă, cedează și îmi cumpără o pereche.

— Vreau să-i încalț acum.

— Nu-i poți purta pe stradă. Sunt doar pentru baie.

— Am văzut oameni care poartă saboți pe stradă.

Mă uit în jur. O mică cerșetoare vine spre noi purtând o pereche.

— Uite! strig eu, uite, poartă saboți!

— Dar e o cerşetoare, protestează mătuşa.

Degeaba – mă aşez pe caldarâm, dându-mi jos pantofii. Clămpănesc mândră înapoi, până la casa bunicului, în şosete şi saboţi. Seara sunt înconjurată de unchi, mătuşi şi cadouri. Bunica mi-a făcut o rochie de mireasă roz, din voal, cu văl şi trenă lungă. O port fericită, dar nu renunţ la saboţi.

Apoi sunt o grămadă de festivaluri. De ziua Profetului, străzile sunt pline de tarabe luminate, care vând dulciuri. Călăreţi de zahăr pentru băieţi, păpuşi de zahăr pentru fete. Păpuşa stă cu mâinile în şolduri, îmbrăcată într-o rochie-clopot şi cu o bonetă din hârtie colorată şi argintie. Are ochi şi sprâncene vopsite cu negru, obraji şi buze roşii, înălţându-se mândră în galantar până ajung furnicile la ea, atunci se fărâmiţează, prăbuşindu-se lângă cavalerul ei.

Ramadanul durează o lună întreagă. O lună de iarnă cu seri petrecute în jurul focului, spărgând nuci şi prăjind castane. O lună cu dulciuri neobişnuite şi masa în comun la apusul soarelui. Trezirea se face la patru dimineaţa (chiar dacă eu nu ţin post), pentru

a lua ultima masă înainte de răsăritul soarelui. Mai târziu sunt învelită la loc, cu o sticlă nouă de apă caldă. O lună de jocuri cu un felinar colorat, care are o lumânare adevărată înăuntru, cântând cântece speciale cu doica şi mătuşile.

La sfârşitul lunii vine Eidul mic, aşa că în ultimele zile se fac prăjituri. Bunica şi femeile din familie stau într-un cerc, pe podea şi pălăvrăgesc. În poală ţin vasele mari, din cupru, în care frământă aluatul pentru prăjituri. Îl rulează în bile mici, umplând fiecare bilă cu câte o curmală. Apoi le turtesc şi le aşază pe nişte tăvi imense. Fiecare prăjitură va avea un model făcut cu un cleşte special. Aici intervin eu. Mă târăsc printre tăvi, făcând modele cu cleştele argintiu. Pe unele din ele am voie să desenez feţe. Când prăjiturile sunt gata, servitorii poartă în echilibru pe cap tăvile uriaşe, ducându-le la cuptorul public.

De Eid trebuie să porţi mereu haine noi. Sunt făcute special, iar în ajunul sărbătorii sunt pregătite ca să fie purtate dimineaţa. Eidul mare durează patru zile. Cu câteva

săptămâni înainte, bunicul cumpără o oaie și o ponește de barele de fier de pe balcon. Mersul la bunici devine ceva deosebit – mă pot juca și călări oaia. Dar apoi, în ajunul Eidului, îmi spun să-mi iau la revedere de la oaie. Pentru că se întoarce la mama ei. Mă culc într-un pat uriaș, cu arcuri și cu o plapumă de puf, iar când mă trezesc oaia a dispărut. Mi-e dor de ea, dar sunt de acord: o oaie trebuie să stea cu mama ei. Mă consolez cu hainele noi și cu artificiile pe care mi le cumpără. Roțile luminoase fac cercuri strălucitoare, pocnitorile explodează cu zgomot asurzitor, grenadele de jucărie iau foc în mână când le freci de perete (doar de peretele din spatele scării, nu altundeva), iar artificiile aruncă o mulțime de steluțe și luminițe.

Un alt eveniment important în viață e călătoria către Alexandria. În iulie, toată familia împachetează lucrurile pentru plajă și le îndeasă în mașini, pornind pe drumul lung al deșertului, către Marea Mediterană. În Alexandria se află o casă din lemn, cu două etaje, construită pe un acru de pământ nisipos, cu palmieri. Aceasta e „cabana". Aici

locuiesc în iulie și august. E la mică distanță de plajă și mergem în costume de baie. Instalăm pe nisip umbrele grozave de soare, șezlonguri și rogojini. Mătușile mă învață să înot. Tata și unchiul mă aruncă de la unul la altul în apă, iar câteodată mă cufundă în valuri. În zilele în care vine de la Cairo, bunicul mă învață să joc *backgammon* pe o tablă de joc complicată, cu intarsii. Îmi arată manevrele clasice și mutările fixe; când îl bat la joc, primesc bani de argint.

Toate au un sens și o rânduială.

Părinții le interzic servitorilor și rudelor să-mi spună povești înspăimântătoare sau să mă amenințe că voi fi răpită de Bau-Bau, Omul Negru sau de Omul cu un picior jupuit. Astfel, cresc ignorând cele mai înfricoșătoare personaje ale folclorului. Pe Cenușăreasa o cunosc bine și mă extaziez de fiecare dată când i se potrivește pantoful de sticlă pe piciorul delicat; am o încredere nemărginită în Hassan cel Isteț, care iese întotdeauna învingător; știu că povestea adevărată a Scufiței Roșii se încheie atunci când Scufița Roșie și bunica ies triumfătoare din burta

lupului. Lupul e atât de copleşit de acest miracol, încât se transformă într-un animal domestic şi toţi trăiesc fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Ordine divină. Răul e un neajuns trecător; forţele atotputernice servesc binele şi toate poveştile au un final fericit. Născocesc mereu poveşti, pornind de la poze din cărţile pe care încă nu le pot citi. Studiez o carte cu sculpturi de Rodin, iar părinţii mei sunt încântaţi de micile istorii vesele pe care le debitez. Viaţa mea se întrepătrunde cu poveştile pe care le spun, acestea devenind parte din ea: unchii şi mătuşile sunt personaje de poveste, iar Hänsel şi Gretel mă însoţesc sub biroul din magazinul bunicului. Inventez personaje care devin prietenii mei şi joc o scenetă cu acestea în faţa publicului compus din membrii familiei.

— Copilul are o imaginaţie debordantă, spun ei, înconjurându-mă cu admiraţie şi dragoste.

Cărţile părinţilor mei îmi par tot mai interesante. Le iau chiar şi pe acelea care au doar câteva poze şi pun întrebări:

— Ăsta cine e?

— Un bărbat pe nume Vathek[1].

— Unde locuieşte?

— Nu există. A fost inventat de un bărbat pe care îl cheamă Beckford.

— *El* unde locuieşte?

— A trăit în Anglia, în secolul trecut.

Cărţile tatălui meu sunt încă interzise.

Apoi vine o pauză. Mama lipseşte, iar eu locuiesc în casa răsfăţului. După multe săptămâni, plec într-o călătorie lungă peste ocean, doar cu tata. Ajungem într-un loc rece, întunecos, cu umezeală şi vânt, unde sunt o grămadă de oameni şi multe trenuri. Stăm într-o cafenea şi bem lapte cald. Faţa mamei se iveşte din ploaie. Poartă o pelerină verde-deschis. Se aruncă în braţele tatei, iar eu îi îmbrăţişez picioarele. Mama se apleacă să mă ridice, plângând şi râzând în acelaşi timp.

Acum îmi amintesc noul cămin. E mult mai mic decât casele pe care le-am lăsat în urmă şi nu e la fel de drăguţ. Dar în peretele sufrageriei

1. Erou al romanului gotic *Istoria califului Vathek*, al scriitorului englez William Thomas Beckford (1760-1844). (n.r.)

avem un șemineu. Aici totul e mult mai rece și mai întunecos decât sunt obișnuită. Nu mai e nimeni altcineva, doar părinții mei. Nu-i văd prea des, fiindcă mă trimit la școală. Sunt mulțumiți că mă obișnuiesc și învăț limba cea nouă atât de ușor. Mi-e dor de mătuși, unchi și bunici, dar îmi plac noii prieteni. Îmi place să stau pe podea, pe o foaie imensă de hârtie, desenând castele gri și soldați în uniforme roșii cu negru. Îmi place să mă cuibăresc în brațele domnișoarei Eve când spune povești. Îmi place să iau acasă un peștișor de aur în vacanță. Mi-e dor de soare, dar îmi plac serile în care stau la picioarele mamei, în fața focului. Ea citește și scrie, iar eu mă uit la poze. Aici nu sunt păpuși de zahăr, felinare de Ramadan, Eid sau oi. În schimb, există Moș Crăciun și un ciorap plin cu cadouri.

E statornicit un nou obicei : primesc un rol de semiadult. O dată pe săptămână, părinții mei ies în oraș seara, iar eu rămân singură. Mama îmi face baie și îmi dă să mănânc, apoi mă învelește, punându-mi în pat o sticlă cu apă caldă. Mama și tata mă sărută de noapte

bună. Îmi lasă o luminiță să ardă peste noapte. Nu mă supăr deloc. Îmi spun singură povești până adorm. Dimineața văd că m-a vizitat spiridușul casei, lăsându-mi o ciocolată sau un pachețel cu dulciuri sub pernă. Vine întotdeauna când părinții mei pleacă seara în oraș. Nu uită niciodată. Încerc să-l aștept, dar mă fură mereu somnul. Într-o noapte, după ce am adormit, mă trezesc brusc. Mă ridic în pat și îl văd chiar acolo, lângă perete. E o încrucișare între un omuleț și un hamster. Aleargă repede, în două picioare, purtând un costumaș verde și o pălărioară. Are față de om, botișor negru, de șoricel, și urechi ascuțite, de spiriduș. Îmi dau seama imediat că e spiridușul casei și stau nemișcată, să nu-l sperii. Apoi mă întreb ce cadou mi-o fi adus. Strecor mâna sub pernă, dar nimic. Mă răsucesc să văd mai bine. Tot nimic. Când ridic privirea, a dispărut. Știu că se va întoarce cu cadoul, așa că stau trează să-l aștept. Vine dimineața, iar mama mă trezește. Sub pernă găsesc o pungă cu bomboane gumate. În timp ce mănânc cereale, le povestesc părinților că l-am zărit pe spiridușul casei. La început

zâmbesc, apoi devin îngrijorați, pe măsură ce le descriu cele întâmplate.

— N-aveai cum, draga mea.

— Dar l-am văzut.

— Probabil că ai visat.

— Dar *stăteam* în pat. Nu dormeam.

— Nu se poate să fi văzut spiriduşul *cu adevărat*.

— De ce?

— Pentru că... ei bine, pentru că vine doar când dormi.

— Dar *dormeam*. Apoi m-am trezit şi a fugit.

Părinţii nu mă mai contrazic, dar par stingheriți, iar eu nu înțeleg de ce.

Are loc un eveniment important: învăț să citesc. Deodată, într-o zi, semnele negre din jurul pozelor încep să capete înțeles şi reuşesc să citesc. În fiecare zi când venim acasă de la şcoală, ne oprim la bibliotecă şi luăm o carte. O dată pe săptămână îmi cumpăr *Playhour* şi *Robin*. Nu vreau decât să citesc. Citesc şi citesc şi născocesc tot mai multe poveşti. Citesc *Micul iepure gri* şi *Noddy*, Hans Christian Andersen, iar lumea mea e plină de personaje

grozave şi aventuri. Pinocchio şi veverița mă însoțesc pretutindeni. Încep să economisesc banii de buzunar ca să-mi cumpăr benzi desenate. Spiriduşul casei nu-mi mai aduce dulciuri, ci cărți. Fiecare carte e un sipet plin de comori, iar eu sunt personaj în fiecare poveste.

Odată mă duc să-mi cumpăr *Playhour* şi sunt atrasă de altă revistă cu benzi desenate. Coperta înfățişează un bărbat într-o pelerină neagră şi o femeie blondă, frumoasă. Femeia e obosită, aşa că bărbatul o poartă în braţe şi zâmbeşte. Are nişte dinți oribili. Deasupra ilustrației scrie *Vampiri*. Nu ştiu ce înseamnă, dar am deja o slăbiciune pentru poveştile de dragoste. O cumpăr. Ceva îmi spune că părinţii nu vor fi de acord, aşa că o dosesc, ascunzând-o printre jucării, până la următoarea lor ieşire în oraş.

De data asta, nu numai că nu mă supăr, ci chiar *îmi doresc* să plece. Când ies pe uşă, stau în pat şi citesc la lumina veiozei: „Vampirii... aceste creaturi monstruoase care se hrănesc cu sângele celor vii... Castelul contelui Dracula, din Transilvania, era învăluit

într-o beznă de nepătruns..." Iată ceva care îmi stârnește într-adevăr imaginația. În noaptea aceea (după ce am ascuns cu grijă revista), am avut un coșmar. O caracatiță încerca să mă prindă și să-mi înfigă un piron în inimă. O vedeam pe mama, dar ea nu mă vedea și nici nu mă auzea strigând. Din fericire, părinții mei au ajuns acasă. Mă trezesc și mă liniștesc, iar eu le povestesc despre caracatiță, dar nu și despre piron. Tata îmi spune că, dacă îmi e frică de ceva ce voi visa, trebuie să-mi amintesc acel lucru înainte să adorm. Atunci nu-l voi mai visa. În nopțile următoare murmur pios „caracatițe și vampiri, caracatițe și vampiri" înainte să adorm. Funcționează – nu le mai visez. Dar nici nu mai cumpăr alte reviste cu vampiri.

Mama are o problemă cu mine. Citesc cărțile prea repede. Ne întoarcem de la școală și, cu mult înainte de-a merge la culcare, am terminat deja cărțile de la bibliotecă și cer mai multe. Exasperată, îmi dă voie să caut prin cărțile ei. Aleg un volum greu din *O mie și una de nopți*, legat cu auriu și roșu.

— E în regulă, îi spune tatei, e doar ediția Lane.

Și astfel pășesc într-o lume nouă. O lume de caravane orientale, magie și *djinn*-i. Mă fascinează *djinn*-ii care ies din lămpi, sticle, borcane, practic orice. Lumea are posibilități nebănuite. Ziua merg la școală, iar noaptea mă cufund în lumea asta luminată de magie.

Săptămâna e pe sfârșite și iarăși e timpul pentru ieșit în oraș. Fac baie, mănânc supă de pui, apoi mă urc în pat. Părinții mei mă învelesc și mă sărută. Stau întinsă pe o parte și mă zgâiesc la perete. Veioza e aprinsă. Peretele începe să se miște, încet-încet. Mă holbez la el. Se deschide în mijloc, ușor și fără zgomot. În fața ochilor îmi apare un *djinn* uriaș, negru, ras în cap. Poartă doar un slip de baie asemănător cu cel al lui Tarzan – din piele de leopard –, iar brațele groase le ține încrucișate peste pieptul gol. În spatele lui se ivește vampirul cu pelerina neagră. Rânjește cu gura până la urechi, iar de pe dinții săi lungi picură sânge. Sunt fascinată timp de câteva secunde bune, apoi îmi revin. Într-o clipă, o zbughesc din pat, direct pe comoda cu sertare de sub fereastră.

Părinții mei sunt încă în curte, când aud zgomotul unei lovituri în geam. Se întorc și privesc în sus. O siluetă mică, îmbrăcată într-o cămașă de noapte albă execută un dans nebunesc în spatele ferestrelor întunecate, cu pumnii lovind geamul și gura larg deschisă într-un strigăt mut. Părinții se avântă în sus pe scări, descuie ușa și se năpustesc înăuntru. Stau încă pe comoda de la fereastră, explicându-le isteric ce s-a întâmplat. Îmi spun că nu există așa ceva și încearcă să mă ia în râs. Dar orice mi-ar spune nu are importanță, căci *s-a întâmplat* și eu am văzut. Nu reușesc să-mi dea o explicație. Tata stă în sufragerie, iar mama se plimbă între noi doi.

— Acum trebuie să cobor, iar tu vei merge la culcare.

— Nu! protestez și plâng.

— Tata se va supăra foarte tare pe tine.

— ...

— Tata zice că nu vei mai primi jucării sau cărți noi până la Crăciun.

— Oricum nu vreau.

Acum știu că părinții mei nu sunt nici atotputernici, nici atotștiutori. Nu pot face

vampirul să nu se mai arate, dar pot fi acolo când se întâmplă. Insist ca ei să rămână și ies victorioasă. După această pățanie nu voi mai fi lăsată singură. Și sunt nefericită.

1964

Stăteam înghețată în zăpadă, așteptând autobuzul. Mă simțeam singură. Mă trezisem la ora șase, ca de obicei, mă spălasem și mă îmbrăcasem în frig și întuneric, în timp ce sora și fratele meu, care erau mai mici, continuau să doarmă. Îmi turnasem niște fulgi de porumb, îi înecasem în zahăr și-i mâncasem. Apoi ieșisem pe ușa din spate, mergând până la colțul străzii Clapham High, să aștept treizeci și șaptele.

Zăpada era mare în jurul cizmelor mele negre, din piele întoarsă, cu margine din blană și înalte până la gleznă, moștenite de la mama. Sau, mai bine zis, dăruite de mama, în timp ce ea purta pe zăpadă pantofi obișnuiți. Aveam paisprezece ani, părul negru și des, care le încânta infailibil pe doamnele englezoaice în

vârstă din autobuze („Ce păr creț minunat! E natural?"), dar pe care îl detestam. Vremea era de vină. Orele de periat, împletit și prins cu agrafe nu puteau face nimic împotriva a cinci minute de umezeală englezească.

Le îndrăgeam pe Maggie Tulliver[1], Anna Karenina, Emma Bovary, înțelegându-le mai bine decât pe oricine altcineva din jurul meu. În mintea mea eram o eroină, iar în toiul nopții jucam scene nespus de dramatice, spre îngrijorarea surorii mele mai mici, care învățase să-l imite pe Charmian destul de admirabil pentru un copil de opt ani.

Am venit în Anglia cu vaporul. Tatăl meu a plecat primul. Mama a avut probleme cu obținerea vizei de ieșire. Egiptul era în plină eră socialistă, iar călătoriile în străinătate erau interzise. S-au tras sfori, dar o birocrație benignă se mișcă greu și au trecut două luni până ce ni s-a permis îmbarcarea pe *Stratheden* și am pornit spre Anglia.

1. Protagonista romanului *Moara de pe Floss*, al scriitoarei engleze George Eliot (1819-1880). (n.r.)

Ne-am îmbarcat la Port Said. *Stratheden* venise prin Canalul Suez de la Bombay, iar înainte de asta de la Sydney. Era plin de așa-ziși australieni, imigranți dezamăgiți care se întorceau și de imigranți indieni plini de speranță. În spatele prieteniei de suprafață afișată de mama se simțea un aer net de superioritate. *Noi* eram profesori universitari din Egipt, care călătoream spre Anglia într-un an sabatic pentru a urma studii post-doctorale. Eu nu eram post-doctorandă, dar ăsta nu era totuși un lucru cu care să te lauzi în fața tinerilor indieni, mai ales că printre ei se afla unul înalt, de șaptesprezece ani, cu nasul ascuțit, pe nume Christopher, care îmi tot dădea întâlnire pe punte după lăsarea întunericului. Din spirit de aventură, i-am dat adresa mea din Londra.

Am fost convocată în camera părinților, unde scrisoarea zăcea pe birou. Îmi era adresată și fusese deschisă. Nu mi-a trecut niciodată prin minte să-i întreb de ce. Spunea că i-a făcut plăcere să mă cunoască și mă întreba cu respect dacă ne puteam întâlni din nou. Înăuntru era și o fotografie a lui, tip pașaport. Părinții

mei erau gravi. Nu erau de acord. Păreau întristați. De unde îmi aflase adresa? Am lăsat capul în jos. De ce nu aveam voie să-i dau adresa? De ce să nu-l cunosc? Cum de știa adresa? Mi-am frecat pantofii unul de altul și am răspuns că nu știu. Minciuna mea plutea în aer. De ce îmi trimisese o fotografie? Chiar nu știam ce să răspund la întrebarea asta și m-au crezut.

— Știi că nu ai voie să ții legătura cu el?

— Da.

N-au fost certuri, doar o dezaprobare tăcută și tristețe. Ne-ai dezamăgit. Nu i-am răspuns la scrisoare, iar el nu mi-a mai scris sau, dacă mi-a scris, eu nu am aflat.

N-am fost mâhnită de pierderea lui Christopher, ci doar de pierderea unei posibile aventuri. Tot ce mi se întâmpla era o „posibilă aventură". Fiecare vizită la spălătoria rapidă era plină ochi de șansa de-a fi remarcată de cineva „interesant". Când am alunecat și mi-am luxat o gleznă, vizitele planificate la fizioterapeut îmi păreau o poartă spre aventură. Dar bătrânul care-mi masa piciorul și rânjea insinuant cu gura lui fără dinți („Ce păcat că

nu aluneci mai des") era mai mult un căpcăun decât un prinț, iar după o singură vizită, glezna mea a fost lăsată să se vindece de la sine. Posibilitatea de-a mă trezi antrenată într-o aventură era diminuată de ora-limită, opt și jumătate seara, impusă de părinții mei („Chiar și în Anglia nu se face să stai afară după ora asta, draga mea!"). Însă nu întrevedeam nici o cale de răzvrătire, așa că așteptam să mi se întâmple ceva în limitele impuse.

Zilele se scurgeau în armonia liniștită din Clapham, iar eu mă agitam – „lâncezeam", cum ar spune mama. Nu se întâmpla nimic. Viața trecea pe lângă mine. Apoi într-o zi, când mă întorceam de la spălătoria rapidă, mama mă anunță că mă căutaseră niște tineri, copiii vicarului din josul străzii, întrebând dacă voiam să ies cu ei în seara aceea. Mama spusese „da" în locul meu. Eram încântată.

Au venit să mă ia. Două fete înalte și slabe – cu sprâncene ce abia se zăreau și cu părul prins în coadă de cal – și un băiat cu părul foarte scurt și ochelari, îmbrăcat într-un costum maro în carouri. Inima mea cunoscătoare s-a

strâns puțin, dar eram hotărâtă. Ieșeam în oraș cu „trei tineri de vârsta mea". Nu știam unde mergem, dar posibilitățile erau nenumărate. Ne puteam duce la cafeneaua din capătul străzii să ascultăm melodii la tonomat. Mă uitasem pe geam și-l văzusem cum strălucește. Puteam merge la un film („Se cheamă film cinematografic, dragă!"). Puteam merge la un club de tineret; auzisem de ele și-mi imaginam ceva precum Clubul Gezira de acasă, dar mult mai interesant și mai emancipat. În schimb, am mers la biserică.

Nici măcar nu era o biserică veche, cu picturi. Era modernă și pustie, băncile se aflau la o milă distanță de amvon, iar tatăl noilor mei prieteni a predicat foarte, foarte mult timp. Mi-am spus în sinea mea că era drăguț că nu îi deranjase să mă ia și pe mine, o musulmană, la biserica lor. Era o dovadă că mă integrasem – puțin; că nu eram atât de diferită cum mă temusem. Ne-am rugat cu toții. Știam despre rugăciuni din cărțile pe care le citisem și am făcut mișcările cuvenite. Când ne-am înclinat capetele și am închis ochii, unindu-ne cu Domnul în tăcere, m-am rugat să se întâmple

ceva care să mă scoată din letargia vieții. Știu că era puțin deplasat să cer distracție în biserică, dar eram disperată.

— Prieteni, spuse vicarul, în orașul zilelor noastre se găsesc numeroși oameni care vin din locuri îndepărtate: de rase și credințe diferite. Orice persoană din această adunare, care dorește să ni se alăture întru iubire pentru Iisus Hristos, să ridice mâna acum, în timp ce ochii celorlalți sunt închiși în rugăciune, iar eu îi voi chema mai târziu și-i voi conduce întru iubirea pentru Dumnezeu. Acum ridicați mâna.

Am strâns pleoapele și am ținut pumnii pe lângă corp. Nu puteam înghiți. În mintea mea, nu aveam nici o îndoială că se referea la mine.

După aceea am băut toți ceai într-o sală, undeva, în clădire. Toți erau înalți și spălăciți, aveau păr șaten deschis și purtau costume de stofă. Mă simțeam extrem de mică și de oacheșă, fiind îngrozitor de conștientă de înfățișarea mea de străină și, mai ales, de părul meu diferit, în timp ce așteptam să fiu căutată și condusă întru iubire către Iisus Hristos. Din fericire nu s-a întâmplat asta.

Chiar și așa, fusesem – deși în necunoștință de cauză – trădată și știam că nu voi mai ieși niciodată cu copiii vicarului.

În drum spre casă mă uitam după Teddy boys[1] și rockeri dichisindu-se pe la colțul străzilor. Inima mea tânjea după ei, cu motocicletele și iubitele lor zgomotoase, îmbrăcate în culori vii. Erau tot ce îmi lipsea și, de fiecare dată când treceam pe lângă unul, inima îmi tresălta de bucurie, așteptând să-mi vorbească – fără speranță, știu. Părinții nu mi-ar permite niciodată să mă împrietenesc cu ei. Iar când un grup m-a fluierat într-o zi, știam că era și mai fără de speranță decât înainte, fiindcă erau răuvoitori. Și mi-am dat seama că, din cauza felului meu prețios de-a fi și a vocii firave nu m-ar fi vrut oricum de prietenă. Eram o neadaptată: aveam manierele unei intelectuale îmburghezite din Vest și inima unui rocker (deși nimeni nu bănuia asta în afară de mine).

1. Subcultură britanică, apărută la Londra în anii '50, în rândul adolescenților și caracterizată prin revigorarea vestimentației din epoca edwardiană. Asociată cu muzica rock'n'roll, aceasta se răspândește rapid în toată Marea Britanie. (n.r.)

După ce am refuzat de vreo câteva ori să ies cu copiii bisericoși („Dar lâncezești tot timpul și te plângi că nu cunoști pe nimeni!"), salvarea temporară a venit din partea unor prieteni ai părinților mei. Am fost să-i vizităm și se pare că aveau un fiu cu trei ani mai mare decât mine. Au venit cu ideea (spre necazul lui, eram sigură) să mergem împreună la teatru. Părinții mei nu au avut de ales, încuviințând pe loc. S-a stabilit că vom merge în cursul săptămânii.

În mod bizar, a trebuit să cer voie oficial ca să pot sta până mai târziu. Se pare că permisiunea de-a merge la teatru n-o includea și pe aceasta. La urma urmei, oricine putea să se ridice în timpul primului act și să ajungă acasă până la ora opt și jumătate, nu-i așa? Mi-au dat voie, dar totuși la ora zece și jumătate fix trebuia să fiu acasă. M-am îmbăiat ca o concubină în cada noastră cu postament, apoi am ieșit îmbrăcată trăsnet, cu mănuși albe și un kilt în carouri. Au fost multe momente de tăcere stranie. *Alegerea lui Hobson* s-a terminat la ora zece. David a propus să mâncăm ceva, dar eu trebuia să ajung de la Waterloo la Clapham în jumătate de oră, deci masa a

picat. A urmat graba de-a ajunge acasă. Deși m-a sărutat de noapte bună în grădina din fața casei, nu m-a mai invitat în oraș. Însă avusesem o aventură: primul meu sărut. Nu am simțit absolut nimic; devenind tot mai mult o eroină, împrumutam romane Mills & Boon[1] de la bibliotecă, pe care le citeam sub plapumă, în toiul nopții, la lumina lanternei.

Părinții mei hotărâseră că, pentru mine, cel mai bun lucru ar fi să mă trimită la școală. Trebuia să învăț acasă pentru diploma de gimnaziu din Egipt, de la sfârșitul anului, însă la școală mi-aș folosi timpul în mod constructiv. Aș cunoaște tineri de vârsta mea și mi-aș face prieteni. Abia așteptam. Întotdeauna m-am simțit bine la școala mea din Cairo, neavând nici un fel de îndoieli legate de aceasta. În plus, școlile din cărți precum *Anuarul fetelor* păreau foarte vesele.

Datorită ideilor lor liberale, lipsite de prejudecăți și celor ale prietenilor și sfătuitorilor lor, părinții mei au hotărât să mă dea la o școală generală – în Putney.

1. Editură britanică, înființată în anul 1908, care s-a specializat în publicarea romanelor de dragoste. (n.r.)

Deci iată-mă. Era prin '64, chiar la început. Beatleșii zbierau „I wanna hold your hand", scuturându-și pletele lungi, negre și lucioase, și șoldurile; fanții și rockerii zbârnâiau pe străzi călare pe motocicletele lor extravagante, iar eu stăteam în zăpadă, în stația autobuzului treizeci și șapte, privind de afară înăuntru.

Primul contact cu școala a fost cel cu vestibulul întunecos, în care erau aliniate haine, berete și cizme plouate, de culoare bleumarin.

Al doilea contact a fost cel cu coridorul plin de curent, prin care trebuia să treci fără haină, pentru a ajunge în clădirea principală a școlii.

Al treilea a fost cel cu miile de fete în uniformă, strânse într-o sală imensă, cântând ceva despre pescari.

Nimeni nu-mi spusese că e o școală de fete. Acasă fusesem întotdeauna la o școală mixtă, iar băieții păreau mai ușor de abordat decât fetele. Deodată școala mi se păru o idee mai puțin fericită; un loc rece, întins, cu mii de fete mătăhăloase, îmbrăcate în fuste bleumarin.

— Poți lipsi de la întrunire pe motiv că ești mahomedană, îmi șopti profesoara care mă adusese aici.

Nici o grijă. Nu-mi doream altceva decât să mă integrez, să mă contopesc în tăcere, devenind una cu mulțimea. Nu aveam de gând să mă declar mahomedană, nici măcar musulmană, să stau pe coridor cu o mutră plictisită și să par a nimănui, împreună cu fetele pakistaneze care purtau pantaloni albi pe sub fustă.

— Nu face nimic, am spus, nu mă deranjează.

Încercările mele de-a mă pierde în mulțime au fost lipsite de succes. În prima pauză am fost dusă la Susan, șefa anului trei.

— De unde ești?

Era slabă și palidă, cu pistrui și părul roșu.

— Din Egipt.

— Acolo unde au faraonii ăia și crocodilii și tot felul de chestii, le explică ea celorlalți.

— Mergi la școală călare pe o cămilă?

Întrebarea a fost însoțită de chicoteli, dar am răspuns cu seriozitate.

— Nu.

— Atunci cum mergi la școală?

— Păi, școala mea e foarte aproape de casă, așa că merg pe jos.

Spunând asta, mi-am dat seama de ambiguitatea provocată (știam chiar și cuvântul): nu

le explicasem că tot n-aș fi mers pe o cămilă, chiar dacă școala ar fi fost departe. Am luat-o de la capăt:

— De fapt, noi vedem cămile doar...

— Locuiești într-un cort?

— Nu, locuim într-un bloc belgian de apartamente.

— Un ce?

— Un bloc de apartamente deținut de o firmă belgiană.

— De ce vorbești așa?

— Cum?

— Ca o profesoară, știi tu...

Nu știam. Știam că vorbeau în dialectul cockney, iar eu în „engleza standard". În mod sigur, eu vorbeam corect. Însă instinctul îmi șoptea să nu spun lucrul ăsta cu voce tare.

— Câte neveste are taică-tu?

M-am abținut.

— Una.

— Hmm, deci nu are zece? Și cu ce se ocupă?

— Ambii părinți predau la universitate.

Ce greșeală... una pe care o voi regreta toată viața; eram legată de profesia inamică.

— Așa deci, sunt profesori?

— La *universitate*, am adăugat eu.

— Tatăl lui Sarah e inginer. Câștigă o sută de lire pe săptămână. Taică-tu cât câștigă?

Se pare că tatăl lui Sarah era mogulul financiar printre cei de anul trei. Ce-ar fi trebuit să răspund? Că nu câștigă nimic, că trăiește, de fapt, dintr-o bursă? Nu vedeți că suntem intelectuali, că nu facem parte dintr-o categorie socială? Că nu puteți să-mi puneți o întrebare atât de vulgară?

— Nu știu.

— Păi, aveți o grămadă de bani?

Auzeam vocea mamei:

— Ne cheltuim banii pe călătorii, cărți, discuri, *cultură*...

Răspunsul meu a fost întâmpinat cu o tăcere mormântală. Apoi:

— Ai prieten?

Din nou auzeam vocea mamei.

— Cunosc băieți care îmi sunt prieteni.

— Ai un prieten mai special?

M-am gândit intens. David nu prea putea fi numit prieten. Dar pentru reputație am mințit:

— Da.

— Îl săruți?

— Îl ce? m-am blocat.

Chiar nu doream să le împărtășesc asta. Și ceva îmi spunea că vor pune și alte întrebări la care nu puteam răspunde.

— Îl săruți?

— Nu.

— Stai în brațele lui?

— Nu.

— Păi atunci, cât de departe ați ajuns?

— Am fost împreună la teatru, am zis.

În momentul acela își pierdură interesul. Trecură mai departe, nebăgându-mă prea mult în seamă. Era acolo și o fată cu ochi albaștri și păr negru, drept, iar numele ei de familie era Shakespear. Credeam că mă pot împrieteni cu ea. Dar era cea mai bună prietenă a lui Susan și nu puteam să concurez cu asta.

Școala era un dezastru. Fetele albe trăiau într-o lume plină de strălucire și iubiți, în care eu nu aveam acces. Fetele de culoare trăiau în lumea de ghetou a șoaptelor și mă priveau cu o ostilitate suspicioasă. Mă aflam prea pe linia de mijloc pentru ele. Era și o fată pe nume Andrea, ai cărei părinți erau greci. O dată a venit cu mine acasă. A intrat în bucătărie în timp ce mama pregătea cina.

— Măi să fie! strigă ea. Măsline. Îmi dați și mie una?

Zâmbind, mama a convins-o să ia mai multe. Însă mie mi se părea de-a dreptul grosolană și, deși mă purtam politicos cu ea, nu puteam să-i fiu prietenă.

Nici la învățătură nu stăteam mai bine. Abia treceam la cele mai multe materii și eram îngrozitor de slabă la matematică. Atunci nu reușeam să înțeleg de ce, fiindcă acasă mă descurcam bine, când învățam singură. Însă, privind în urmă, îmi dau seama că nu cunoșteam termenii în limba engleză. Profesorul era un bărbat enervant, cu înfățișare de pasăre, cămașă cu mâneci largi și ochi imenși, ce înotau în spatele ochelarilor fără rame. Părea atât de neajutorat, încât nu mi-a trecut niciodată prin minte să-i cer lămuriri.

Cât despre a fi sclipitoare, nu puteam alege o materie mai nefericită în care să excelez: limba engleză. Clasa mi-ar fi iertat performanțele la științe exacte sau sport, dar la limba engleză? Iar doamna Braithwaite, cu cocul ei argintiu, ochelarii în spatele cărora se zăreau

niște ochi ageri, albaștri, costumul de stofă, ce atârna în față mai mult decât în spate, tuna:

— Egipteanca înțelege mereu. Trebuie să vină cineva din Africa, un străin, să vă învețe limba voastră maternă. Să vă fie rușine.

La început eram mândră și mă gândeam cât sunt de proști, să nu știe că păsările de același fel „se adună în stoluri", că viermii „se transformă", iar Shylock cerea „o livră de carne". Pe măsură ce ostilitatea creștea, îmi dădeam seama că făcusem altă greșeală. Am încercat să mă cufund în mutenie, dar fără succes. Ochii aceia ageri, albaștri mă căutau, și profesoara mă striga pe nume, iar eu nu eram destul de modestă să dau un răspuns greșit sau să spun că nu știu.

Deocamdată, mă plimbam prin curtea rece în pauze, tânjind după școala mea însorită din Cairo. În curând am învățat să mă strecor la prânz, unde înfulecam în grabă plăcintă cu carne și prune cu sos de vanilie, și apoi să o zbughesc la bibliotecă. Acolo, ascunsă într-un colț, lângă un calorifer cald, neîntreruptă de aerul rece sau de lumea reală, mă

contopeam cu Catherine Earnshaw sau aveam viziuni premonitorii cu mine însămi, devenind la treizeci de ani o seducătoare suplă în rochie neagră, cu un portţigaret lung şi o duzină de bărbaţi înalţi, cu maxilare pătrate, la picioare.

La ora de sport, însă, nu eram prea norocoasă. Mă căţăram destul de uşor pe spaliere, în sus şi-n jos, la gimnastică, dar trebuia să ieşim adesea pe teren să jucăm hochei. De ce tocmai hochei? mă întrebam. De ce nu tenis sau handbal? Nu. Hocheiul era jocul şcolii şi asta se juca. Vremea era rece, mohorâtă şi umedă. Răceala mă făcea să tremur din toate încheieturile, cenuşiul mă deprima, iar umezeala îmi încreţea părul. Crosele de hochei mă terorizau. Mi le închipuiam lovindu-mi gleznele, picioarele goale, cu pielea ca de găină în pantalonii scurţi de sport. Mă furişam pe margine, tremurând şi ferindu-mi picioarele cu crosa de hochei. Nu aveam scăpare. Şi era prea frig ca să visez.

Părinţii mei erau mulţumiţi. Nu puteam să-mi recunosc eşecul sau să-i dezamăgesc, spunându-le că sunt nefericită la şcoală, aşa

că mă agăţam de comorile de la bibliotecă şi de realizările de la ora de engleză, strecurând şi câteva informaţii despre filmele văzute în timpul orelor de istorie sau geografie. Restul se încadra în răspunsul „bine", în caz că eram întrebată.

Ca un semn de încuviinţare, am primit un casetofon micuţ, marca Phonotrix, cu care înregistram cântece de la emisiunile *Top of the Pops* şi *Juke Box Jury*. Le înregistram cu microfonul, iar sunetul obţinut era foarte prost, dar puteam deslusi printre distorsiuni şi ascultam „Can't Buy Me Love" şi „As Tears Go By" încontinuu.

Muzica mi se părea vrăjită şi în fiecare zi când mă întorceam acasă din staţia de autobuz mă uitam prin perdelele din tul la tonomatul care strălucea lângă perete, în cafeneaua din colţ. Înăuntru se deschidea o lume întunecată şi diferită; erau mese pătrate, cu feţe din muşama în carouri albe şi verzi. Pe fiecare masă erau vase din plastic cu sare, piper, muştar şi ketchup. La mese stăteau bărbaţi în vârstă, tăcuţi, cu şepci din stofă şi jachete, cu cămăşi şi fără cravată. Într-o zi am împins

ușa. S-a auzit un singur clinchet de clopoțel și am intrat.

Inima îmi bătea să-mi sară din piept, iar la început nu vedeam foarte bine. Tejgheaua din capăt plutea în ceață. În spatele ei stătea un bărbat solid, cu un șorț în dungi. Am pus un șiling pe tejghea, cerând o ceașcă de ceai. A împins ceașca spre mine, împreună cu șase penny. M-am dus la o masă din colț și m-am așezat.

Când mi-am recăpătat suflul, m-am ridicat din nou și m-am îndreptat spre tonomat, ca să studiez titlurile. Îmi erau cunoscute. Am introdus celălalt șiling și am ales trei discuri. Nu mi-am băut ceaiul. Era tare și alb, nu semăna deloc cu ceaiul cu care eram obișnuită acasă. Însă eram fericită. Când s-au terminat melodiile, am ieșit, îndreptându-mă spre casă. N-am povestit nimănui aventura mea. O dată la trei zile, când adunam câte ceva din banii de buzunar, mă opream la cafeneaua din colț, în drum spre casă, îmi cumpăram un ceai pe care nu-l beam niciodată și puneam melodii la tonomat. Beatles, Rolling Stones, Animals, Peter and Gordon, Cilla Black, Swinging Blue

Jeans, Dave Clark Five. Puneam toate melodiile. Și timp de trei cântece eram fericită, simțeam că trăiesc din plin.

Izbucnirile mele secrete de viață de la cafeneaua din colț mă susțineau, însă la școală lucrurile se înrăutățeau pe zi ce trecea. Atmosfera de la limba engleză devenea de nesuportat și nu reușeam să-mi înțeleg prostia la matematică și științe exacte. Mi-au descoperit ascunzătoarea din bibliotecă și de multe ori mă trăgeau afară, lăsându-mă în mijlocul curții. Picioarele îmi erau lovite cu crosa de hochei. Fetele albe își trăiau viața, cele de culoare la fel, iar eu rămâneam la periferia ambelor tabere. Apoi, într-o zi, s-a anunțat balul de Sf. Valentin.

M-am speriat și, în același timp, m-am bucurat. Toate fetele vor veni îmbrăcate în haine de designer și însoțite de prietenii lor rafinați. Vor aluneca ușor pe ringul de dans, în ritm de *shake*. Oare voi fi neobservată? Nedorită? Lăsată iarăși pe dinafară? Nici nu visam să nu merg. O lume elegantă, pasionantă, distractivă și aventuroasă mi se va deschide înainte pentru o seară. Va fi chiar

lângă mine și, în mod sigur, nu voi rata ocazia de-a pătrunde în ea.

Mi-au dat voie să merg la bal și am primit *permisiune specială* să rămân până la ora unsprezece. L-am rugat pe David, singurul băiat din Londra pe care-l cunoșteam, să vină cu mine. Mama mi-a cumpărat prima pereche de pantofi cu toc, stil *le talon bébé*, iar tocurile aveau doar un inch și jumătate.

În sfârșit a venit și ziua de 14 februarie. Părul îmi strălucea, rochia din mătase turcoaz, cu guler înalt, chinezesc era fermecătoare și purtam ciorapi de nailon și pantofi cu toc. David a venit să mă ia îmbrăcat într-un costum închis la culoare și a băut un Pepsi cu mama înainte de plecare. Împrumutase mașina de la tatăl lui, deci ne-am îndreptat spre Putney cu mare fast. M-am purtat normal, ca și cum în fiecare seară ar fi Sf. Valentin, însă în mintea mea era un cer foarte, foarte înstelat. Am ajuns la școală și ne-am îndreptat spre sala de festivități. Școala se transformase. Nu mai era anostă, rece și ostilă, ci plină de viață, încântătoare, fiecare ușă, fiecare coridor ducea înspre locul magic unde se ținea balul.

Când am intrat în sală era ora opt. Luminile erau mai slabe, boxele urlau: „Întoarce-te, inima mi-e zdrobită, e plină de iubire ce trebuie-mpărtășită", dar ringul de dans era gol. Veniseră toate fetele. Purtau haine de sărbătoare și erau adunate într-un capăt al sălii. În capătul celălalt, înghesuiți în grupuri strânse, nepăsătoare, îmbrăcați în costume închise la culoare, stăteau băieții de la Wandsworth Comprehensive, școala noastră pereche.

Lucrurile deveneau tot mai clare. Nici una din fete nu adusese vreun băiat. După toată vorbăria de bravadă despre sărut și ținut în brațe, nici una nu venise cu vreun băiat. Stăteau toate acolo, bătând din picior, sperând ca băieții de la Wandsworth să le cheme la dans. Aceștia erau agitați, se prefăceau că nu știu de ce se află acolo și vorbeau cu amicii lor.

Ne-am alăturat unor fete din clasa mea pentru o vreme, dar discuția devenea stranie, așa că ne-am trezit stând singuri lângă perete. Încercam să mă bucur de muzică, dar părea plată și lipsită de viață. David m-a invitat la dans, însă știam că o face din datorie, plus că

eram prea timidă pentru a păși singură cu el pe ringul de dans.

Timpul trecea, iar eu așteptam să se întâmple ceva, în vreme ce seara se scurgea și stelele începeau să se stingă una câte una. Acum știam că nu era nici o lume ascunsă, nici un club secret din care nu făceam parte. Era doar – nimic.

O săptămână mai târziu stăteam ca de obicei în stația de autobuz, într-o dimineață friguroasă. Am așteptat treizeci și șaptele câtva timp, apoi m-am întors acasă. Când s-a trezit, mama m-a găsit stând în bucătărie, îmbrăcată în hainele de școală, cu un bol proaspăt de cereale cu zahăr în față.

— Aisha! Ce s-a întâmplat? Ești bolnavă? a întrebat.

— Nu, am zis eu.

— Atunci ce s-a întâmplat? De ce nu ești la școală?

— Nu mai merg la școală.

— Ce?

— Nu mai merg la școală.

— Ai înnebunit? Ce-i cu tine?

— Învăț pentru diploma de gimnaziu din Egipt, nu-i așa? Mă voi concentra pe asta.

— Dar de ce nu mai vrei să mergi la școală?

— Nu mai vreau.

— Dar de ce?

— Pur și simplu nu merită.

— Dar ți-a plăcut atât de mult...

— Am urât-o.

— Oare ce va spune tatăl tău?

— ...

— Va fi foarte supărat.

— Nu mai merg la școală.

I-a spus și tatei. Îmi transmitea din partea lui proteste, chiar amenințări:

— Tata e foarte supărat pe tine.

Apoi:

— Tata n-o să-ți vorbească săptămâni în șir.

Retrageți-vă toată dragostea, mă gândeam. Tot nu mă întorc. Și-au încălcat principiile:

— Nu mai primești bani de buzunar.

Degeaba.

În fiecare dimineață mama și tata mergeau la universitate, iar sora și fratele meu la școală. Trăgeam fotoliul mare al tatălui meu în fața televizorului, îmi aduceam niște pâine

prăjită cu unt și mă uitam la curse. Sau porneam casetofonul Phonotrix și visam. Sau citeam. Toată casa era a mea de la nouă dimineața până la cinci după-amiaza. Trăiam într-o lume a mea și eram nepăsătoare la atmosfera rece de dezaprobare care trona seara. După câteva săptămâni au renunțat.

Într-o zi am descoperit o ascunzătoare secretă, plină cu cărți, în dormitorul părinților. *Fanny Hill, Grădina parfumată* a șeicului Nefzawi și *Kama Sutra*. Răzvrătirea mea a meritat cu vârf și îndesat. Mi-am petrecut cel de-al cincisprezecelea an din viață într-un vis de lotus, cufundată într-un fotoliu, cu inima bătându-mi în ritmul muzicii celor de la Rolling Stones, citind romane erotice.

Și am trecut examenele.

ÎNTOARCEREA

Mașina mică și roșie se apropie gonind pe șosea și întoarse brusc, parcând sub un copac, în fața unei case cu trei etaje. Nu coborî nimeni și motorul nu se opri. Apoi mașina se mișcă din nou, ieși din locul de parcare, făcând o curbă în formă de U și se întoarse pe drumul pe care venise.

„Îmi trebuie cărțile alea", își spuse Aisha, „voi preda un curs și îmi trebuie cărțile alea." Conduse până la strada principală, apoi coti la dreapta. Merse drept înainte până ajunse la un sens giratoriu. Ocoli sensul giratoriu și se trezi într-o piață mare. Știa că venise pe drumul cel bun, însă nu recunoscu piața. Își aducea aminte de o grădină verde, cu copaci umbroși, straturi de flori și poteci de nisip roșu. În schimb, văzu un șantier. În față se

afla o moschee mare, înghesuită, de culoare galbenă. Pe zidul ei zări o pancartă pe care scria cu litere verzi, de tipar „Moscheea lui Ismail". Se întrebă cine o fi Ismail și cât de important sau de bogat era, ca să i se dea aprobarea să-și construiască moscheea chiar aici, în mijlocul unei zone de recreere pentru casele din jur.

Mașina roșie se îndreptă încet spre partea de est a pieței. În spatele moscheii se construia o altă clădire. Etajele terminate se înnegreau deja în timp ce altele se construiau deasupra lor. O pancartă descria proiectul: „Primul Institut Islamic al Regiunii Giza".

Împreună, moscheea lui Ismail și Institutul Islamic ocupau cinci șesimi din grădină. Aisha privi fâșia rămasă. Cei câțiva copaci erau plini de praf, iar iarba – rară și îngălbenită. Tot locul era plin de cărămizi, ciment, cabluri din oțel de diferite lungimi și mormane de nisip. Nu era nimeni acolo. Părea mai mult un șantier de demolări decât unul de construcții. Se gândi la broscuțele pe care le auzeau noaptea. Și la greieri. Unde dispăruseră? Se mutaseră cu toții pe acea șesime de grădină

rămasă? Și ce se întâmpla cu teritoriile lor? Cum puteau trăi împreună într-un loc redus atât de drastic? Dar poate că nici nu făceau asta. Poate cei puternici îi biruiseră pe cei slabi și o rasă de superbroaște trăia acum în rămășițele grădinii. Constructorii moscheii lui Ismail și ai Institutului Islamic al Regiunii Giza impulsionau evoluția.

Drumul era accidentat și presărat cu gropi, unele dintre ele pline cu apă stătută. Aisha privi în jur. Își aduse aminte de o zi luminoasă de iarnă și de o motoretă care se clătina sub ea în timp ce încerca să o conducă pe un drum drept. În cele din urmă, se prăbușise pe-o parte, iar ea căzuse, prinzându-și piciorul sub mica motoretă Vespa. Toți alergaseră către ea, însă deja se ridicase și încerca din nou. Privi în jur. Ai fi nebun să încerci să înveți cum să conduci o motoretă pe drumul ăsta.

Ajunse în capătul pieței. Acum șase ani casa lor era singura de pe latura de nord. Cu cinci etaje, vopsită drăguț în maro-roșcat și bej, veghea asupra grădinii. Acum era înconjurată de blocuri înalte cu apartamente și

stătea micșorată, privind mohorâtă de-a lungul drumului prăfuit către chioșcul Pepsi-Cola ce răsărise de curând pe trotuarul din fața ei.

Aisha se uită în jur după un loc de parcare. Nu erau copaci care să facă umbră, iar o parte a drumului semăna mult cu cealaltă. Opri mașina lângă ceea ce fusese odinioară o bordură, coborî și călcă drept într-o movilă de nisip. Își scutură nisipul din pantofi. Capetele curioase de la ferestre mai erau încă acolo, însă acum câteva dintre ele erau acoperite cu vălul alb islamic, care se răspândea atât de repede. Oare erau ale aceloraşi oameni de acum șase ani? Sau ale altora? Ale surorilor mai mici, poate chiar ale fiicelor? Nu-și putea da seama privind cu coada ochiului. Păși hotărâtă înăuntru, nebăgându-i în seamă, ca de obicei.

Ușile mari, din sticlă erau încă acolo. În mod miraculos nu se spărseseră. Holul cu pardoseală din marmură era curat, însă florile din ghivece dispăruseră, iar pe pământul uscat și crăpat se zăreau chiștoace de țigară. Un bărbat ciudat, purtând o *galabiya* vărgată, mătura pe jos. Îi ură o zi bună. Omul răspunse

posac, sprijinindu-se de mătură, așteptând-o să treacă.

— Mata ești portarul acum? întrebă ea.

— Cu voia Domnului, răspunse omul scurt.

— Unde sunt Abdu și Amna? insistă.

— Abdu? L-au luat la armată de multă vreme. Iar Amna s-a dus să locuiască la familia ei, în sat.

— Aha.

Începu să urce scările. Voia să întrebe mai multe. Abdu și Amna avuseseră până la urmă bebelușul mult dorit? Sau tot nu puteau face copii? Și cum se descurcase Abdu, învățase să citească? Cei doi făceau parte din visul ei de a se întoarce acasă. Se dusese chiar la magazinul Mothercare căutând lucrușoare pentru copilul mult așteptat al Amnei.

Își imaginase de nenumărate ori scena revenirii acasă, până în cele mai mici detalii. Era începutul anului universitar, o zi caldă de octombrie. Venea cu mașina până la poarta asta, împreună cu Saif. Abdu țopăia și se năpustea fugind afară, cu zâmbetul lui larg și nădragii albi, țărănești, cu ochii și dinții strălucind pe fața întunecată, zbierând:

— Domnul fie lăudat că te-ai întors cu bine, stăpână Aisha! I-ar fi apucat mâna, încercând să i-o sărute, în timp ce ea protesta, insistând să dea mâna.

— Cum mai ești, Abdu? Ce mai faci? Ce face Amna?

Auzind zarva, Amna s-ar fi uitat afară din camera de sub scări și văzând-o ar fi ieșit legându-și părul cu baticul colorat, în timp ce zâmbetul timid îi lumina fața frumoasă. La rândul ei, l-ar fi lăudat pe Domnul că s-a întors cu bine și ar fi întrebat:

— Ai venit să rămâi cu noi acum, pentru totdeauna?

Iar când Aisha ar fi răspuns „Da", Amna ar fi zis:

— Umpli casa de lumină.

I-ar fi cărat bagajele sus. Ar fi trebuit să facă două drumuri, fiindcă avea o grămadă de bagaje după o ședere atât de îndelungată în străinătate. Mai târziu ar fi despachetat, coborând să le dea cadourile pregătite pentru ei: Amnei un material sintetic, viu colorat, cât să-i ajungă de o rochie, cu garnitură și nasturi asortați, iar lui Abdu un ceas. Iar dacă aveau și un copil...

Ajunse la etajul ei. Holul era întunecat. Cheia veche și uzată stătea pregătită în palmă, însă nu putea vedea broasca. Întinse mâna pe întuneric, iar cheia se potrivi pe loc. Să fie o coincidență? se miră. Am găsit broasca din întâmplare? Sau mâna mea își aduce aminte? Era ușor înțepenită, dar ușa se deschise. Simți un val de iritare. Tipic. Pleacă pentru două săptămâni și nu se ostenește să încuie ușa de două ori. Apoi își aduse aminte. Nu mai e nimic de făcut cu mine.

Împinse ușa. O izbi un miros uitat, dar familiar. Stătu nemișcată. Nu se poate. Crezuse mereu că era un miros de var proaspăt, care avea să dispară pe măsură ce apartamentul se învechea. În anul în care locuiseră în apartament era mereu acolo, iar ea își spunea „Cu timpul se va duce". Vremea trecuse, dar mirosul era tot acolo. Poate că văruise din nou apartamentul? Pipăind cu mâna de-a lungul peretelui, găsi întrerupătorul. Nu, nu-l văruise. Pereții erau la fel: verde-oliv pe-o parte și bej pe cealaltă. Probabil că e un miros-fantomă. Ca un membru-fantomă. Dacă-ți taie picioarele, tot ți se mai pare că simți crampe

la degete. Doar că acum nu se mai pot vindeca. Simt miros de var proaspăt, fiindcă așa m-am obișnuit. Nu există *cu adevărat*, însă eu îl simt.

Ochii ei se plimbară de-a lungul holului de la intrare, oprindu-se la micul bazin de marmură din mijlocul peretelui văruit în verde. Era acoperit cu o coală de carton pe care stăteau într-un echilibru precar niște cărți de telefon. Câte planuri și-au mai făcut cu bazinul... trebuia să fie o fântână micuță, cu peretele din spate îmbrăcat în plăci vechi, din ceramică, iar piedestalul înconjurat de plante așezate în ghivece mari, din alamă. Au fost nevoiți să aștepte, din cauza banilor. Însă bazinul era acolo. A fost chiar primul lucru pe care l-au cumpărat pentru casă. Plimbându-se prin vechiul bazar într-o zi, l-au găsit aruncat aiurea, într-un colț al unui magazin de vechituri. Proprietarul cerea zece lire, însă l-au cumpărat cu opt. Toate cele trei piese: bazinul, panoul din spate și piedestalul. Au cărat marmura grea la mașină, iar mai târziu ea s-a interesat cum ar putea s-o curețe și s-o lustruiască. Cineva i-a recomandat un atelier din Taht el-Rab' și s-a dus acolo cu soacră-sa.

Când au ajuns, au aflat că bărbatul era specialist în curățatul pietrelor funerare. Mama lui Saif s-a speriat și a sfătuit-o să nu-i lase bazinul. Însă ea a izbucnit în râs. Nici o superstiție nu putea să-i întunece fericirea, nici o piatră funerară să le distrugă viitorul, de aceea a lăsat bazinul din marmură la curățat, împreună cu îngerii înaripați și plăcile inscripționate. Mai târziu, l-au fixat cu tot cu panoul superb, în formă de scoică, în peretele verde. Uneori îl umplea cu apă și punea înăuntru o țâșnitoare mică, astfel încât părea o fântână în miniatură. Îi încântase întotdeauna pe prietenii lor, iar ea stătea în balansoarul negru, privind fântâna ore în șir.

Întoarse capul. Balansoarul era acolo. Exact în aceeași poziție în care îl lăsase acum șase ani: între ferestrele franțuzești, sub rafturile mai mici cu cărți. Un cadou de la profesorul ei de poezie cu părul alb. Sosise la trei zile după nuntă, împreună cu un buchet imens de flori, devenind pe loc scaunul ei favorit. Intră în apartament și închise ușa în spatele ei. Trebuia unsă. Mânerul se răsucea greu. Se întoarse cu fața spre apartamentul întunecos,

simțind că se clatină. O luă repede spre stânga, pe holul lung ce ducea către baie. Nu aprinse lumina, ci se ghemui în fața toaletei, venindu-i să verse. Se întrebă dacă rezervorul funcționa. Da. Acesta fusese unul dintre avantajele apartamentului, nu avuseseră niciodată probleme cu țevile.

Clătindu-și gura, ridică privirea și se văzu ca prin ceață în oglinda mare, atârnată în dreptul chiuvetei. Se uită la ea. Făcuse parte dintr-un cuier victorian, pe care îl descoperise într-un magazin cu vechituri și care lui i se păruse oribil. Așa că făcuseră un compromis. Părțile de sus și de jos ale cuierului le tăiaseră, scăpând de ele, iar oglinda cu rama sculptată laborios atârna acum pe perete. Aprinse lumina și se întoarse la oglindă. Imaginea care o privea nu era cea pe care obișnuia s-o vadă acolo. Schimbările deveniră vizibile. O față mai slabă, încadrată de un păr mai scurt, cârlionțat, încă brunet. Un șirag de perle acumluate-în-serios îi strălucea în jurul gâtului. Îl pipăi. Își aminti o cameră de hotel din Paris, mirarea și încântarea ei în momentul în care perlele i-au fost aruncate în poală, pe când

stătea în pat. El crease Parisul pentru ea. La fel și Roma. Apoi se oprise. Bruxelles, Viena, Atena, toate scăpaseră neatinse de magia lui. De ce? Erau încă împreună. Clătină din cap. Chiar și expresia feței era diferită. Figura cu ochii larg deschiși, parcă în așteptare, dispăruse. În schimb apăruse – ce? Calmul? Ceva ce oamenii luau drept seninătate. Însă ea știa. Știa că era fragilă precum o coajă de ou. Clătină din nou din cap și privi în jur. Perdeaua de la duș și covorașele asortate fuseseră cumpărate din Beirut. Aveau un buget extrem de restrâns. Și supa de ceapă: aceea a fost prima dată când a gustat *Soupe à l'oignon gratinée*, servită cu pâine prăjită Melba, la hotelul Martinez, la ora unu dimineața, în timp ce-și făceau planurile de cumpărături pentru a doua zi. I-a plăcut enorm. Firele subțiri de *gratinée* ce se întindeau când ridica lingura din farfurie, pâinea prăjită Melba tăindu-le, crocantă. Oare putea avea totul înapoi? se întrebă. Mângâie perlele.

Își apropie mâna de oglindă, conturându-și ușor linia feței cu degetul. Însă oglinda era un perete între ea și carnea fierbinte din

spatele său. Nu-şi putea simţi conturul feţei: nasul nu era ridicat în vânt, buzele nu aveau altă moliciune. Şi era rece. Cu degetul încă lipit de oglindă, îşi dădu seama că era o metaforă potrivită pentru a descrie relaţia lor. Îl putea vedea, îi simţea formele şi căldura, însă de fiecare dată când făcea o mişcare să-l atingă, dădea de o suprafaţă netedă, solidă; transparentă, dar impenetrabilă. Câteodată simţea că o afişa dinadins şi era furioasă şi indignată. Altădată i se părea că era prins în spatele ei, aşteptând ca ea să-l elibereze. Stătu nemişcată. De două ori în anul în care locuise în apartamentul ăsta se încuiase aici: ascunzându-se în colţul din spatele uşii, plângând până rămânea fără suflu. De două ori nu venise să vadă ce era cu ea, iar când se strecurase afară, extenuată, îl găsise stând confortabil în sufragerie, înconjurat de norul său albastru de fum, citind şi ascultându-l pe Bob Dylan. Vremurile rele păreau a fi un şir de băi. Băile de hotel din toată lumea o văzuseră încuiată înăuntru, cu capul deasupra toaletei, plângând sau pur şi simplu stând pe pardoseala cu plăci de gresie, citind în toiul nopţii, în timp ce el dormea

singur, neştiutor, în paturi mari, matrimoniale, care-şi râdeau de ea.

Se întoarse străbătând din nou coridorul şi se îndreptă către sufragerie. Canapeaua şi fotoliile cu spătar împletit stăteau tăcute în întuneric. Se duse la canapea şi se aşeză, simţind iarăşi moliciunea pernelor din catifea verde, umplute cu pene. Le examină cu atenţie. Penele tot mai ieşeau printre cusături. Cu ceva timp în urmă s-ar fi gândit: „În câţiva ani vor ieşi toate penele!". Dar iat-o aici, şase ani mai târziu, iar penele se aflau încă acolo şi tot ieşeau. Cărţile erau toate la locul lor: cele de economie şi electronică în partea stângă, cele de artă şi literatură în partea dreaptă, iar cele de istorie la mijloc. Cărţile cu coperţi moi se aflau în biblioteca mai mică, încastrată în perete. Pe ultimul raft se găseau discurile. Acum erau mult mai multe albume decât înainte, iar combina muzicală era una nouă. Pick-upul vechi şi uzat îl primise ea, împreună cu câteva discuri mai vechi. Ridică ochii spre peretele de deasupra combinei muzicale. Portretul ei dispăruse.

Fusese pictat când avea douăzeci și unu de ani, apoi dăruit amândurora drept cadou de nuntă. Jurase că-l va păstra mereu și că atunci când va avea un birou al lui îl va agăța acolo. Acum atârna în casa părinților, în biroul tatălui ei. În locul portretului se afla o veche tapiserie siriană. Îl înfățișa pe cavalerul și poetul arab Antar, călare pe cal, împreună cu verișoara sa îndrăgită, Abla, care ședea într-o litieră, pe spinarea unei cămile. Abla fusese într-o călătorie, iar Antar o însoțea mândru către casă. Calul său se cabra, lovind cu coada și arcuindu-și gâtul, iar Abla îi arunca priviri timide, zâmbindu-i din spatele baldachinului. Pe margine se puteau citi versurile:

Și te purtam în gând
În toiul bătăliei
Lancea, iataganul
Sângele-mi cereau
Doream să le sărut
Lamele sclipind
Precum buzele tale surâzând.

Iar pe cealaltă:

Sunt cavaler împărătesc
Vestit în toată țara
Pentru brațul vânjos ce poartă lancea
Și sabia indiană.

O cumpăraseră de la Damasc. Într-o zi, în timp ce băteau labirintul de străzi înguste ce alcătuiau piața acoperită din jurul moscheii Umayyad, dăduseră peste un mic magazin ce vindea materiale și tapiserii. Intraseră, uitându-se o vreme la ele, iar ea o ochise pe aceasta, neagră cu auriu. I-o arătase râzând.

— Ar putea fi mottoul tău. Avea o părere bună despre el, ca și tine.

Pentru o clipă stătuse în defensivă. Apoi îi recunoscuse, râzând, buna-credință și-l cumpărase.

Remarca ei fusese adevărată. El trăia la dimensiuni eroice și ar fi fost mai fericit în chip de cavaler medieval arab sau *frînji*. Ar fi plecat să omoare balauri și vârcolaci, salvându-le pe domnișoarele aflate la ananghie. S-ar fi purtat cuviincios cu scutierul său și cu caii, crezând în castitatea soției sale care-i

făcea cu mâna din turn, și poate că, în Evul Mediu, închipuirile sale și-ar fi găsit locul.

În minte îi răsări o altă amintire.

— Spartanii, spunea el, își petreceau ultima zi dinaintea maratonului înfrumusețându-se și periindu-și părul. Știau că vor muri.

În ultima lor zi, urcase în sufrageria din cabană. Mașina fusese încărcată cu bagaje. Conducea pe autostrada M1. Era beat, însă foarte bine îmbrăcat, purtând o jachetă din catifea și un fular de mătase.

— Mi-am pieptănat părul, zise, clătinându-se în capul scărilor.

Ea își acoperi fruntea cu palma. Nu o lua de la capăt. Te rog. Nu o lua de la capăt. S-a terminat. Gata. Ochii îi alunecară peste birou. Era încărcat cu obiecte. Se ridică și porni într-acolo, privindu-le absentă. Hârtii, scrisori, scrumiere, o jumătate de coajă de nucă de cocos, un flacon argintiu într-o husă din piele, câteva instrumente de bord, recuperate dintr-un avion prăbușit, și o armă. O ridică. Un Colt 45 vechi, seria **91.

— Când te împuști în cap, îi spusese el, creierii ți se împrăștie peste tot. Mare mizerie.

— Și ce poți să faci? întrebase ea.

— Îți poți băga capul într-o pungă de plastic mai întâi.

Se auzi soneria. Rămase nemișcată. Sună iarăși. Se îndreptă încet către ușă și o deschise. În cadrul ei stătea un băiat care ducea un morman de cămăși împăturite cu grijă. I le întinse. Ea le luă automat.

— Cât costă?

— Douăsprezece cămăși a câte cinci piaștri fac șaizeci de piaștri, răspunse băiatul.

Se întoarse în sufragerie, puse cămășile pe canapea și scoase portofelul din poșetă. Luă șaptezeci de piaștri și se îndreptă din nou spre ușă.

— Ține aici.

— Mai aveți ceva de călcat?

— Nu, mulțumesc, răspunse ea, astăzi nu.

Închise ușa, întorcându-se cu fața spre apartament. Sufrageria se afla acum chiar în partea opusă. Se îndreptă într-acolo. Acestea fuseseră piesele ei de mobilier preferate. Stejar masiv, de culoare închisă, în stil rustic, cu mânere sculptate, în formă de capete de leu. Masa și bufetele mari stăteau în întuneric,

aşteptând-o. Deschise dulpul vertical pe care îl folosiseră pe post de bar. Era la fel de bine aprovizionat ca întotdeauna, iar cupele din cristal străluceau înăuntru. Întinse mâna. Îi fuseseră dragi cupele astea şi porţelanul festiv, cu margini verzi-aurii. Privi în jur. Masa ar fi fost acoperită cu damascul bej cu auriu, iar camera luminată de lumânări înfipte în suporturi de argint. Unde o fi argintăria? se întrebă. Tăvile şi lumânările nu erau la locul lor în dulap. Începu să le caute. Deschise uşile bufetului şi se uită înăuntru, unde văzu bolurile japoneze fine, albe cu albastru, cumpărate de la Tokio. O cuprinse o mare oboseală. Întinse o mână, îşi trase un scaun şi se aşeză. Lumea întreagă. Ce oraş în care să meargă şi să nu găsească amintiri îi mai rămăsese? De ce să nu cedeze? De ce să nu se întoarcă?

Tokio. Toate fetele acelea micuţe şi frumuşele, cu fuste scurte, roşii şi mănuşi albe, care manevrau liftul înclinându-se mereu – „Vă mulţumim că aţi cumpărat din magazinul nostru, vă dorim o zi frumoasă, să mai treceţi pe la noi". Toate altarele acelea colorate, peste

care tronau Buddha cu ochi somnoroşi, ce rămâneau impenetrabili în timp ce ea bătea din palme şi lega o bucăţică de hârtie cu o dorinţă de copacul cel sfânt. Întotdeauna îşi dorise un singur lucru, fără nici o logică. Fă să fie bine. Doamne, Buddha, Allah, fă să fie bine. Simţea lacrimile dându-i târcoale în dosul ochilor, însă nu plânse. Trecuseră doi ani din ziua aceea, din sufrageria cabanei, şi nu mai avea de gând să mai plângă.

Începu să caute din nou argintăria şi o descoperi în colţul unui bufet mai mare. O trase afară. Tăvi, scrumiere, sfeşnice şi un trofeu inscripţionat: „Miss Universitatea din Cairo, 1970". Acum opt ani... Toate erau oxidate, pe anumite porţiuni chiar înnegrite. Din nou, un lucru tipic pentru el, îşi zise. Nu suportă să le vadă oxidate, însă nici nu le lustruieşte, aşa că le ascunde într-un colţ sperând că vor dispărea. Sau poate chiar speră că se va întâmpla o minune şi le va găsi strălucind de curăţenie când se va gândi să se uite la ele data viitoare. Frecă marginea unei cesti cu degetul mare. Oare o fi având nişte soluţie de lustruit? Cuprinsă de un impuls subit de

energie se îndreptă spre bucătărie. Se opri și privi în jur. Mama lui le cumpărase mobila de bucătărie, iar mătușa ei le cususe perdelele drăguțe, cu flori albastre și broderie englezească pe margine. Încă mai erau acolo, iar soarele strălucea ușor prin ele. Nu lipseau nici bufetul pentru micul dejun și reșoul cu două ochiuri, pe care învățase să gătească gulaș. Aruncă o privire înspre chiuvetă. În ea erau două pahare murdare. Își dădu jos inelele și ceasul și se apucă să le spele. Mereu veneau prieteni pe la ei. Petreceri. Cum se descurcase cu o bucătărie atât de strâmtă? Cu un frigider atât de mic? Îl deschise. Chiar și vasele fuseseră alese cu atenție, având flori albastre care se potriveau cu perdelele. Pe raftul de pe ușă erau două sticle cu bere, una cu vin alb și șapte ouă. Deschise un borcan rotund. Era plin cu gem. Băgă un deget în el și îl linse – gem de curmale, făcut de mama lui. Avea în minte o imagine vie a lui – un băiețel serios, de șapte ani, care se juca în mare, la Alexandria. Doica vine de pe plajă, ținându-și *galabiya* ridicată într-o mână, iar în cealaltă un sendviș. Îi face semn, strigând:

„Vino afară, hai să mănânci un sendviș cu gem de curmale". Ea nu era încă născută când el avea șapte ani, însă imaginea îi rămăsese întipărită în minte din poveștile repetate de mama lui, de fiecare dată când le făcea cadou un borcan mare cu gem de curmale. Îl prepara chiar ea, cu mâinile ei. Așeza curmalele una peste alta, punând în mjlocul fiecăreia câte o migdală și o cuișoară. Apoi turna peste ele sirop. „Întotdeauna ieșea", spunea ea, „îi plăcea marea, însă mai mult îi plăcea gemul de curmale al mamei sale", apoi râdea.

Puse capacul înapoi pe borcan, închizând ușa frigiderului. Oare unde erau pozele cu el când era copil, pe care le înrămase chiar ea? Nu erau atârnate nicăieri; însă lui nu-i plăcuseră niciodată prea mult. Își aminti de argintărie. Scotoci prin dulapurile din bucătărie. Găsi niște cremă de pantofi și supă la plic, atât. Închise ușile dulapurilor, întorcându-se în sufragerie. Așeză încet argintăria înapoi, în colțul bufetului. „Aș putea cumpăra", își zise, „aș putea merge chiar acum să iau niște soluție pentru lustruit și să vin înapoi să le curăț."

Închise ușa bufetului și privi peretele de deasupra. Iată-le, hărțile înrămate cu muntele Sinai. Cele două vechi hărți militare pe care le folosise el când făcuse vestita călătorie prin deșert. Plecase împreună cu un prieten. Călătoriseră cu jeepul și cu cămila, petrecând zile în șir la mânăstirea Sfânta Ecaterina și săptămâni întregi cu beduinii din Sinai. Îl ascultase cu ochii măriți povestind despre călătoria aceea. „Putem face așa ceva împreună?" îl întrebase ea. „Păi am făcut deja asta", spusese el râzând. Era adevărat, o făcuse deja. Făcuse deja multe lucruri, amintirile lui îi erau mult mai vii decât cele proprii. Ea nu avea amintiri. Nu avusese timp să-și facă un trecut, iar în clipele cele mai grele, încuiată în cine știe ce baie, i se părea că trecutul lui devora prezentul.

Se desprinse de deșert și de munți, întorcându-se în camera de zi. Ochii îi căzură pe mormanul de cămăși curate de pe canapea. Străbătu încăperea și le ridică, îndreptându-se automat spre dulapul din hol. Deschise ușa din stânga, unde se aflau rafturile pentru cămăși călcate. Le așeză pe cele albe la cele

albe, iar pe cele colorate la cele colorate, observând între timp că erau și multe pe care nu le știa. Apoi, într-un impuls, deschise ușa din dreapta. Costumele și jachetele atârnau liniștite. La capătul rândului se afla o haină căptușită cu blană, pe care o cumpăraseră de la Harrods. „Blana ta", așa-i spunea ea. „Cine stă la căldură în blană?" Iar el rânjea, ridicându-și gulerul hainei în jurul gâtului. Întinse mâna și-o mângâie, apoi se apucă s-o tragă afară. În spatele hainei era agățat ceva împachetat într-o hârtie albă. Lăsă haina și puse mâna pe celălalt umeraș, dând învelitoarea la o parte. Se trezi privindu-și rochia de nuntă. Atârna în mâna ei, o creație de vis, din dantelă albă cu gri, brodată încântător, cu perle micuțe. Cu o mână tremurătoare o puse la loc în dulap, aranjând hârtia peste ea. Îngenunche ca să înfășoare bine trena, iar degetele loviră un obiect neted. O cutie albă, din carton. Știa ce e înăuntru. Scoase încet capacul, ezitând, apoi făcu un salt înapoi și țipă. Vălul și toca micuță, brodată, în stil „Julieta", împachetate în hârtie albă, erau pline de molii negre. Tremurând, cu mâinile

înghețate, puse capacul la loc, cărând cutia la bucătărie. O așeză în chiuvetă, căută chibriturile și-i dădu foc. Stătu și o privi cum arde, apoi curăță cenușa, chiuveta și se spălă pe mâini. Stomacul i se întorcea pe dos. Alergă spre baie. Întotdeauna băile. Trase apa și-și clăti gura, apoi se îndreptă încet spre dormitor. Se sui în patul cel mare, cu patru coloane, și zăcu acolo, având grijă să-și țină picioarele încălțate cu sandale departe de așternutul fin și roz, din pânză. Stătu nemișcată în timp ce lumea se învârtea și se întorcea cu susul în jos, iar acum, slăbită, simți lacrimile prelingându-i-se într-o parte pe pat. Scena îi era prea familiară: zăcea acolo amețită, plângea și se simțea rău. Indispoziții repetate, despre care i se spunea că sunt manifestări isterice. „Ce-i cu tine", era întrebată, „de ce nu te liniștești?" Mereu răspundea că nu știe. Nu știe. Stătu pe pat și adormi plângând, ținându-și atentă picioarele dincolo de marginea patului.

Când se trezi, văzu imediat pereții tapetați cu catifea și perdelele din dantelă albă. Nu se întrebă nici o clipă unde era. Știa. Ceea ce nu știa era *când* anume. Ce s-a întâmplat? se

întrebă. Unde e el? Ce am visat? Se ridică într-un cot și își zări imaginea reflectată în oglinda mesei de toaletă. Nu văzu o față cu fața rotundă și păr negru, drept. În schimb o recunoscu, plină de ușurare și tristețe, pe femeia cu părul cârlionțat, care purta șiragul din perle. Se dădu încet jos din pat, netezi așternutul și ieși din cameră.

Intră în camera de zi și se îndreptă spre partea dreaptă a bibliotecii mari. Își trecu privirea peste rafturile cu literatură, scoase cinci cărți despre poezia din secolul al XVII-lea, apoi, ținând cărțile, își luă poșeta. Traversă apartamentul, ieși, stinse lumina și trase ușa în urma ei. Băgă cheia în broască, răsucind-o ferm de două ori.

Odată ajunsă afară, la soare, se urcă în mașina ei mică și roșie. Așeză cele cinci cărți și poșeta pe scaunul din față și o luă în jos, pe partea de vest a pieții. Ocoli cu atenție gropile din asfalt, până ce ieși de pe strada denivelată, ajungând iarăși la sensul giratoriu, și apăsă pe accelerație.

MANDY

Miercuri, 28 decembrie 1978

Dragă mamă,

Îți scriu de la New York, deși, când vei primi această scrisoare, voi fi deja înapoi la Londra. Vizităm (sau „mergem în vizită", cum spune toată lumea) niște prieteni de-ai lui Gerald. A ținut mult să venim aici de Anul Nou, așa că iată-ne la New York. Suntem aici de trei zile și nu am văzut încă nimic din oraș – dar voi vedea în curând...

M-am întâlnit cu Saif la Londra, chiar înainte de plecare, și pare să fie bine. Mi-am dat seama că-l invidiez îngrozitor pentru micul lui apartament. Călătoria asta m-a făcut să amân puțin demersurile legate de găsirea unei locuințe – însă cred că eu și

Gerald nu vom reuși să ne rezolvăm problemele (știai de la început?), așa că voi încerca să-mi găsesc o locuință a mea de îndată ce mă voi întoarce la Londra – deși faptul că îmi țin tot avutul în mașină și nu am „o adresă stabilă" *e* uneori înviorător.

Bineînțeles că Gerald e de cu totul altă părere. Tânjește după casa aceea cu trei dormitoare – de preferat în Boltons – și garajul plin cu mașini Porsche. Poate că într-o zi le va avea; îi doresc noroc, însă m-am săturat să fie tot timpul supărat pe mine fiindcă „odată le-am avut"...

Oricum, Saif și-a găsit și el o sfrijitură. Femeie, desigur, și americancă. Într-adevăr, mă tem că zilele lui lady Caroline și ale tatălui care merge la vânătoare de tigri, trăgându-le o chelfăneală zdravănă culilor, au luat sfârșit, iar șansele ca ea să se îndrepte călare spre Clubul Gezira, în calitate de simplă doamnă Madi, au dispărut cu desăvârșire. A venit cu noua lui prietenă în nord, în ultimele două săptămâni ale mele, când tipăream teza. Îi făcea turul Windermere-ului, mergeau la un hotel ținut de doi tipi homosexuali, unde am

luat cina împreună odată. O ducea acolo pentru câteva zile și mi-a dat telefon, întrebându-mă dacă poate veni să împrumute mașina Lancia. I-am răspuns că prefer s-o ia, fiindcă în curând voi termina și chiar mă întrebam cum o să plec de acolo cu două mașini? Așa că au venit cu trenul, iar eu i-am întâmpinat. Am plătit doi penny și m-am dus la peronul trei, cum făcusem de atâtea ori înainte; trenul a sosit, iar el s-a dat jos, ca în atâtea alte dăți – și ca de obicei, era puțin mai scund decât îmi aminteam și, ca de obicei, nu eram prea sigură ce caut eu acolo –, apoi ea a coborât în spatele lui, risipindu-mi toate grijile. Era îmbrăcată ca într-o reclamă Lichfield. O ținută lejeră, stil *country*, de care tot voia el să-mi cumpăr prin 1975: fustă din păr de cămilă, puțin peste genunchi, un pulover ciocolatiu din cașmir și o *capă* – dacă îți vine să crezi – cu o eșarfă ecosez Burberry, cizme maro Charles Jourdan și o poșetă asortată Etienne Aigner. Purta chiar și mănuși bej. Părea foarte pierdută în ținuta aceea. Nu i se potrivea deloc. Oricine și-ar fi dat seama că de-abia i-o cumpărase. O cheamă Mandy. E genul acela newyorkez,

subțire și cu oase mărunte. Are un aer de artistă, păr șaten, cârlionțat și o piele incredibil de albă și de delicată și se uită puțin pieziș cu ochiul stâng, lucru care, de fapt, e destul de atrăgător.

În orice caz, a fost tare ciudat să o văd îmbrăcată așa. Sunt exact genul de haine pe care, după părerea lui, trebuie să le poarte femeile elegante și pe care, bag mâna în foc, ea nu și le-ar fi ales niciodată. Ții minte scena aceea despre care ți-am povestit, de la Harvey Nichols, când s-a oprit în fața unui manechin, spunând: „Asta ți-ar sta bine", iar eu am început să plâng, întrebând mereu: „De ce trebuie să fie întotdeauna bej?".

Ei bine, văzând-o pe această newyorkeză libertină, poetă (el susține că e și poetă, și fotografă – amândouă!), fumătoare de canabis (nu fi surprinsă, mamă, toți fac asta pe-aici. Și n-ai de ce să-ți faci griji: eu nu fumez), îmbrăcată în stil englezesc, mi-am amintit de toate lucrurile acelea și m-am simțit extrem de ușurată că totul s-a terminat. Trebuie să recunosc însă, am simțit o ușoară gelozie, la gândul că „avea grijă" de ea, cred. De parcă

v-aș fi văzut pe tine sau pe tata purtându-vă foarte drăguț cu altcineva decât cu mine! Adică nu eram *geloasă* în adevăratul sens al cuvântului, nu mi-aș fi dorit să fiu în locul ei – și în mod sigur nu-i doream răul –, mi-era milă de ea: părea atât de pierdută, de stingherită și de hotărâtă. Îmi închipui că e destul de neplăcut să fii târâtă să faci cunoștință cu „soția" – chiar și dacă e vorba despre o soție „înstrăinată" – cum s-a exprimat el odată. (Nici unul din noi n-a pomenit încă de divorț.)

Oricum, el arăta extraordinar: mai bine ca oricând de când ne logodiserăm. A renunțat să mai încerce să se lase de fumat și a revenit la patruzeci de țigări pe zi, doar că acum fumează Freiburg și Tryer, nu Rothmans. E extrem de *chic* acum, și-a lăsat barbă. Arată ca un domn căpitan de vapor. Ne-am strâns mâinile zâmbind, iar eu i-am întrebat despre călătorie și am ajuns cu toții la concluzia că aleseseră o zi minunată. Apoi i-am dus la cea mai bună cafenea din oraș – o sală mare, plină de persoane în vârstă și mame tinere, furioase –, totul mirosind a prăjeală, iar ei, în hainele lor demne de Bond Street, arătau ca

niște rude bogate care veniseră să-i facă cinste unei biete studente.

Am băut câte un ceai, iar eu m-am simțit ca o mamă care face cunoștință cu noua prietenă a fiului ei. Și din această perspectivă m-am gândit că nu e destul de bună pentru el, ceea ce e adevărat. Nu e prea frumoasă și-i lipsește acea liniște interioară de care are el nevoie. Probabil o fi îndrăgostită de el; e greu să nu fii. Însă cred că e nervoasă și neliniștită și nu va fi fericită cu el, nici nu-l va face fericit. Mă tem, de asemenea, că e vorba și de interesul material, fiindcă pare atât de ahtiată după bani, iar el atât de prosper. Totuși nu cred că banii îi vor ajunge prea multă vreme. Maximum un an – nu știu ce va face după aceea.

Ei bine, au plecat spre regiunea lacurilor, cu o duzină de aparate foto pe bancheta din spate. Mi-a telefonat să-mi spună că hotelul era la fel de minunat ca și acum doi ani și jumătate, când am luat cina acolo împreună cu Mario. Trei zile mai târziu, a venit singur, să-și ia rămas-bun. Mi-a zis că ea rămăsese în oraș, la cumpărături – dar cine și-ar fi

pierdut vremea cu asta într-un orășel din nord, când în câteva ore putea face cumpărături la Londra? Pur și simplu n-a mai vrut să treacă iarăși prin faza de întâlnire-cu-soția, și nu-i port pică...

Windermere, Anglia
24.11.1978

Ne-am întâlnit cu ea la gară și a fost atât de amabilă, încât mi s-a făcut greață. E o enigmă orientală, cred. O cheamă Asya, de fapt, înseamnă „Asia", în arabă. *El* spune că se poate traduce și prin „cea crudă" sau „cea plină de tristețe". A insistat să ne ducă să bem câte un ceai într-o speluncă mirosind a ulei rânced – doar că, desigur, nimeni nu-și dădea seama ce era. Probabil își închipuiau că e „amuzant" sau „pitoresc", fiindcă se afla pe o străduță pietruită, murdară, ce dădea în spatele pieței. Toți cei de-acolo erau fie femei bătrâne, cu barbă, care veniseră să-și facă rezervele săptămânale de varză ieftină, fie mame tinere, tracasate, cu coșurile pline ochi

și cărucioarele după ele. Oameni care nu puteau merge într-un loc mai de Doamne-ajută. Era o priveliște tare deprimantă. (De fapt, era ca o parabolă: Tinerețea îndreptându-se – printr-o Viață Mizeră – spre Bătrânețe. Mă făcea să mă-ntreb de ce ne mai chinuim să mergem mai departe.)

Stăteam acolo, ciugulind niște pateuri pline de grăsime și bând ceai răsfiert, purtând o conversație stupidă:

Ea: E destul de lung drumul de la Londra, nu-i așa?

Eu: L-ai bătut de nenumărate ori, îmi închipui.

Ea: De cel puțin douăzeci de ori.

Chestii din astea.

Doar că atunci s-au apucat să vorbească despre vizita lui Sadat[1] la Ierusalim și nu se mai puteau opri – ei bine, într-un final cere nota de plată și, ținând-o între două degete subțiri, maronii, ridică din sprâncene,

1. Muhammad Anwar al-Sadat (1918-1981) – politician egiptean, al treilea președinte al Egiptului din 1970 până la asasinarea sa, pe 6 octombrie 1981. (n.r.)

schițând un zâmbet imperceptibil (încântător de reușit).

— N-o să ne certăm cine plătește, nu-i așa?

A lăsat un bacșiș ce părea a fi cincizeci la sută din consumație, întinzându-ne cheile de la mașină – desigur – împreună cu un breloc din aur masiv.

— E foarte frumos în Windermere. Sunt sigură că o să vă distrați de minune.

N-a spus chiar „copii", dar ar fi putut s-o facă; și a avut, desigur, grijă să nu menționeze numele hotelului sau să dea de înțeles că fusese acolo cu el.

— Ai putea să mă duci până acasă?

Însă el a vrut să treacă mai întâi pe la facultate.

Spune că ea tocmai își termină disertația: își dă doctoratul – însă, după felul în care o spune, nu-ți dai seama dacă glumește sau dacă vorbește serios. (Încerc să fiu extrem de obiectivă. Întotdeauna sunt sută la sută sinceră în jurnalul meu – altfel la ce bun să-l mai țin?) Arată bine; nu-i o frumusețe răpitoare, însă are un păr negru, des, ușor ondulat. Cred că e mai în vârstă decât mine, însă nu-mi pot

da seama câți ani are: nu ghicesc niciodată când e vorba de orientali.

Odată ajunși la facultate, el vrea să facă o plimbare. Nu e decât un campus dintr-un orășel neînsemnat și ne întâlnim tot timpul cu oameni care-l cunosc, iar el spune doar: „Ea e Mandy", și oamenii dau din cap, zâmbind politicos și întrebându-se în sinea lor: „Care Mandy?".

Mă cam satur. Trebuia să fie o excursie prin Districtul Lacurilor, nu o plimbare pe Bulevardul Amintirilor. Totuși nu spun nimic, fiindcă am învățat deja că se mișcă în propriul său ritm, făcând doar ce-i trece prin cap, și dă naibii tot restul lumii – iar dacă lumea protestează sau nu-i de acord – atunci e cu atât mai plăcut s-o dai naibii. Așa că mă țin după el, zâmbind și spunând: „Aha" și „Salut", înfuriindu-mă tot mai tare.

Apoi încep să mă gândesc că nu m-ar plimba prin locul ăsta dacă ar avea de gând să se despartă de mine curând, nu-i așa? Și nu mai sunt furioasă; oricum, nu-mi pot permite să mă înfurii pe el. Mai întâi, pentru că plătește apartamentul de lux. (N-am mai

stat niciodată într-un apartament de lux. E minunat. Dacă nu pot dormi, nu trebuie să stau lângă el în întuneric sau să mă închid în baie: pot sta în camera asta superbă, în stil vechi englezesc, în timp ce focul aproape că se stinge în cămin – într-adevăr o cameră în care să scrii poezii.

Trebuie să continui însă, fiindcă în ultima vreme nu prea am apucat. Oricum, cred că e IMPORTANT, așa că vreau să-mi amintesc mereu ce am simțit.)

El plătește excursia. El plătește totul. De când l-am cunoscut, acum trei săptămâni, n-a trebuit să cheltui nici un ban, ceea ce e foarte bine, dat fiind că mai am doar biletul de întoarcere și cinci cecuri de călătorie dosite, a câte o sută de dolari – ce a mai rămas din cei doi ani de economii. Însă nu toți cei cinci sute de dolari sunt ai mei. Mai sunt:

14 dolari – pe care i-i datorez lui Clark, chiria pe o săptămână, pentru că m-am mutat atât de repede, în caz că n-a reușit să închirieze camera imediat.

50 dolari – împrumutați de la Jackie la Paris, pe care i-i voi returna când va trece pe la mine.
20 dolari – LSD din Amsterdam (rimează!) – pentru Don, când va veni în vizită.

Așa că mai rămân cu 416 dolari, despre care pot spune că sunt ai mei. Uau! Nu mi-ar ajunge nici două zile în ritmul în care cheltuim. Probabil că are teancuri de bani, după felul în care-i risipește. Își închipuie că, dacă nu mai ai șosete curate, te duci la Harrods și îți cumperi o duzină. (Asta i se întâmplă fiindcă le schimbă de trei ori pe zi. Credeam că arabii nu dau prea mare importanță acestor lucruri, însă tipul ăsta e paranoic când vine vorba de baie și haine curate. Și toate șosetele lui sunt negre!)

Cumpărăturile astea mă aranjează. De fiecare dată îmi ia și mie câte ceva. De exemplu, ținuta de azi-dimineață. Am purtat-o fiindcă se numește „ținuta de călătorie a unei doamne" și asta și fac – călătoresc. Am observat-o cum mă cântărea, chiar acolo, în gară. Cred că ținuta părea destul de nouă, cu

dungile proaspăt făcute și puful materialului îndreptat într-o singură direcție. Probabil că știe și ce gen de haine ar cumpăra el. Nu se poate să fii măritată cu cineva timp de șase ani și să nu știi așa ceva. Nu că ți-ai fi dat seama privind blugii și puloverul cu care era îmbrăcată. Dar nu trebuie să-și mai facă griji în privința asta. Pe el nu-l deranjează să-și cheltuie banii cu mine. O face ca și când ar fi cel mai normal lucru din lume. Poate că și asta o fi ceva oriental: femeile care sunt niște roabe. (Oare „roabe" are ceva de-a face cu „vite"? Poate doar dacă te gândești că bunurile popoarelor nomade erau animalele.) Mă întreb cât aș putea suporta? Deocamdată mă distrez, dar au trecut doar trei săptămâni. Probabil că ea s-o fi săturat – deși așa a fost crescută.

De ce naiba trebuie să mă gândesc la ea? Mă întreb cât de mult se gândește *el* la ea... Destul, aș spune, deși n-ar recunoaște niciodată. Să recunoască? Nici măcar n-ar discuta despre asta. Poate că ar răspunde la o întrebare directă – dar nu întotdeauna.

Însă să-l văd astăzi cum se poartă cu ea a fost chiar de pomină: era ca un copil care se

laudă în fața mamei, parcă îi făcea în ciudă. O clipă îi zâmbea familiar, cu jumătate de gură, iar în clipa următoare o înțepa. Iar ea, liniștită și frumoasă, accepta totul. E bolnăvicios, dacă e să mă întrebi pe mine. Bolnăvicios. Ar fi putut fi drăguț: doi oameni – trecuți prin furtuna căsătoriei și prin cea a despărțirii – păstrând o prietenie strânsă și de durată. În cazul lor însă e bolnăvicios. Nu știu de ce.

Uuf! Ce m-am mai supărat atunci.

Doamne, aș înnebuni fără jurnalul ăsta. Am fumat o țigară și am băut un whisky mic și iată-mă din nou. Scriu totul aici: povestiri, observații, fragmente, poezii (să nu uit să le copiez pe cele două scrise în trenul Amsterdam – Londra), chiar și zilele în care îmi vine ciclul și nopțile în care fac dragoste.

Apropo de făcut dragoste, m-am dus și l-am privit în timp ce dormea. Pare atât de împăcat când doarme. Nu toți par împăcați. Clark scrâșnea din dinți toată noaptea. Saif însă se întoarce pe-o parte și se ghemuiește ca un bebeluș. Am stat ore întregi privindu-i spatele de culoarea bomboanelor cu caramel

maro deschis. Câteodată îmi vine să-i ling spatele, dar nu știu ce părere ar avea despre asta. E înnebunit după o chestie orientală, cică i se spune *carezza*: îmi face tot felul de lucruri, foarte încet (nimic ciudat sau exagerat, doar mângâieri), iar eu nu fac nimic în timpul ăsta. Nu e o problemă, fiindcă am orgasm cel puțin o dată, însă nu prea înțeleg, el cu ce se alege?

E foarte drăguț și bogat. Doar o dată sau de două ori s-a purtat ciudat: era mohorât și închis în sine și n-a vrut să vorbească deloc, însă de obicei e haios – doar că de multe ori nu-mi dau seama dacă glumește sau e serios. Nu vorbește niciodată – vreau să zic SĂ VORBEASCĂ într-adevăr – despre chestii personale, dar cred că e nevoie de timp ca să ne obișnuim să comunicăm.

Aș vrea să-i fac o poză când doarme. Probabil că blițul l-ar trezi și nu am trepiedul la mine, iar echipamentul lui e jos, în mașină. Mâine o să-i fac o grămadă. Poate îi fac o poză în timp ce-mi face el una. Nu, aici ar apărea o a treia persoană, ca să mă fac înțeleasă: o a treia persoană pozând doi oameni care se

ascund în spatele aparatelor foto, făcându-și poze, și copacii, frunzele căzute, lacul din fundal.

Ei bine, cred că mâine va fi o zi frumoasă. Nu știu dacă va vrea să mergem pe lac, dar o să ne plimbăm cu mașina primprejur și spunea că e un loc drăguț în orașul natal al lui William Wordsworth, unde am putea bea un ceai – adică ceai cu prăjitură, aici. Ar trebui să mă culc dacă vreau să fiu în formă mâine-dimineață, dar nu mi-e somn. Ce mi-aș dori cu adevărat în momentul ăsta e o țigară cu marijuana, dar m-am lăsat. Bine, voi copia chiar acum cele două poezii, apoi mă voi duce la culcare.

Disidentul rus stă în fața mea, în parc,
trebuie să fie disident, fiindcă
e rus,
aici – în orașul New York.
Știe oare că Central Park
e plin de hoți
după lăsarea serii?

O femeie cu un copil mic
mă depășește din mers

dacă se poate numi mers,
acel dans mamă – copil.
Se clatină-n stânga și-n dreapta
conducând-o la-ntâmplare
înaintând în diagonală.

În curând îmi voi strânge aparatul de fotografiat,
carnetul,
pixul
și mă voi întoarce „acasă",
unde ea își piaptănă încă părul
pentru tine.

Spui că îți plac
ciorapii mei de plasă
fundul apetisant,
țigara
însă stau acum și mă-ntreb
nevestele din Rusia poartă ciorapi de plasă?

Am trișat puțin, fiindcă am refăcut poezia înainte de-a o copia. Aveam doar primele două părți, iar sfârșitul era altfel. Cred însă că-i mai bine așa.

Chiar e ciudat cum funcționează poeziile. În trenul de Amsterdam, care ne lăsa în port, mi-am adus aminte de Central Park și am

început o poezie. O lună mai târziu adaug ceva de astăzi și – uau! Iat-o.

Cred că e o chestie bună. Când ne întoarcem la Londra o voi bate la mașină și îmi voi face un portofoliu pe care să i-l pot arăta. Jurnalul ăsta rămâne încuiat. Nu mă ocup de cea de-a doua poezie acum. Mă duc să mă culc.

Duminică, 12 martie 1979

Dragă mamă,

Îți mulțumesc *mult* pentru scrisoare și pentru toate lucrurile din ea. Pot să fiu independentă și, în același timp, să am un înger păzitor? Ai fi bucuroasă să afli – *chiar ai fi* bucuroasă? – că totul se mișcă destul de repede. Am început deja să lucrez la editura Citadel – deși nu am discutat încă despre salariu (Vivien îmi spune să cer mai mult decât îmi oferă ei) și am folosit banii de la tine – așa cum m-ai sfătuit – ca să plătesc avansul la un mic apartament din Kensington. E foarte drăguț sau cel puțin va fi când e gata. Între timp – n-o să-ți vină să crezi – Saif mi-a împrumutat apartamentul lui cât e plecat. E

foarte bizar să intru iarăși în atmosfera lui, în felul ăsta. El e în State. Nu prea știu ce face pe-acolo – doar că a luat-o pe Mandy (ți-am povestit despre vizita ei în nord) cu el. Poate că „îi cunoaște părinții" sau poate că vrea să scape de ea – nu știu. Mi-a dat un portofoliu cu „operele" ei acum câtva timp...

Asya se oprește, ridicând privirea de la mașina de scris. Poate că nu e corect. La urma urmei – se pare – Mandy și-a dat toată silința. Probabil că nici măcar nu l-a rugat pe Saif să-i dea ei portofoliul. Poate că ideea a îngrozit-o. Nu, dacă ar fi fost îngrozită de acest gând, asta nu s-ar fi întâmplat. Saif n-ar fi insistat. Asya parcă îi vede: Mandy vorbind tot timpul despre asta – despre șansa de-a publica, iar Saif spunând într-un final: „Pot să i-l dau Asyei, dacă vrei; lucrează în domeniul editorial".

— Dar ce să fac cu el? întrebase Asya.

— N-am nici cea mai vagă idee, spusese Saif.

— Adică, nu pot... doar *știi* că Citadel nu se ocupă cu așa ceva. Ei publică manuale școlare...

— Trimite-i o scrisoare amabilă de refuz, își dăduse el cu părerea, ar fi ceva.

Asya ridică – din nou – portofoliul lui Mandy. Ținuse oare în mod special ca ea să-l vadă? Exista pe undeva un mesaj ascuns?

O serie de fotografii cu clădiri cu geamuri reflectorizante, iar pe pagina alăturată:

Vedem ceea ce
vrem
să vedem.
Îți vezi
propria reflexie.

O serie de fotografii cu copaci – toamna – și o siluetă estompată, Saif desigur, dispărând în depărtare, iar pe pagina alăturată:

La anul
vor înflori
iarăși.
Tu nu
te vei întoarce.

Asya se lasă pe spătarul scaunului. E o aluzie la ea? Dar a scris-o Mandy, nu Saif. Asta

înseamnă că, indiferent ce ar scrie acolo, ea ar transforma totul într-un mesaj personal? Se uită afară prin geamul întunecat. Luna trecută stătuse sub copacul acela; sub copacul pe care îl vede acum doar ca pe-o umbră neagră, pe cealaltă parte a drumului, privindu-l. Îl privise și știuse că nu putea să se întoarcă și să stea prietenoasă în fotoliul celălalt, întinzându-se după o revistă. Se apleacă într-o parte, încercând să zărească înaltul cerului, să vadă dacă sunt stele. Închipuiți-vă lumea de-afară – plină de semne. Alegi unul și ți se pare că-ți vorbește doar ție. Oare așa funcționează horoscoapele? Dacă l-ar întreba – Asya zâmbește; e tocmai genul de întrebare pe care el n-o suportă. Și totuși îi trimite portofoliul acesta.

Se întoarce la masă. Lui Gerald i-ar plăcea. I s-ar părea *minunat*. E chiar genul lui. Ca și multimedia. Răsfoiește paginile, ajungând iarăși la poezia cea mai lungă, oprindu-se, ca mai-nainte, la ultimul vers.

„Așa, deci", spune cu voce tare, „știe să zică *fund*. Mare lucru. Oricine poate spune *fund*,

fund apetisant, mare lucru." Se întoarce la mașina de scris.

... și sunt relativ acceptabile, cred. Nu sunt genul meu. Oricum, mamă dragă, va trebui să vii aici vara viitoare...

SATAN

—Nu înțeleg nimic. Glumiți amândoi, nu-i așa? Credeți că m-am senilizat într-atât, încât nu pot primi un răspuns clar de la nici unul din voi? Fiul meu e nebun; are capul pătrat, știu. Însă mai știu că ține la tine ca la lumina ochilor și că n-ar putea trăi niciodată fără tine. Da, știu că e o femeie la mijloc: o ființă demnă de dispreț, care a tras de el vreo două-trei săptămâni; absența are urmări teribile, fiica mea, și tu ai fost cea care a ales să fiți departe unul de celălalt. Nu încerc să-i caut scuze, să nu crezi vreodată așa ceva, sunt *furioasă* pe el. I-am *spus* și am *jurat*: după cele întâmplate nu voi mai pune piciorul în casa lui până ce nu se liniștesc lucrurile între voi doi. Nu-i voi călca pragul până ce nu vei fi din nou stăpână în casa aia...

— *Tante*, spune Asya, când reușește să strecoare un cuvânt, *tante*, nu-i chiar așa. Ce s-a întâmplat între mine și Saif n-are nimic de-a face cu Clara.

— Clara! Poți să-i rostești numele? Nervii tăi, draga mea, nervii tăi!

Vocea Adilei *Hanim* e ușor mai ridicată acum.

— Îți spun, nici nu l-am crezut când mi-a spus că știi.

Se-ntinde după o caserolă de pe un raft de sus și, înainte ca nora ei să se ridice s-o ajute, o scapă pe aragaz.

— Chiar are neobrăzarea să se afișeze aici cu el – ce-și închipuie? Că o voi primi călduros? Că vom sta cu toții să povestim despre una și alta? Nici măcar nu aș da mâna cu ea...

Asya stă în ușa bucătăriei, sprijinindu-se de brațele încrucișate la spate.

— Ei bine, probabil că l-ai supărat atunci, spune ea încet.

— N-are decât să fie supărat. Era și timpul să-l supere cineva. Să stea cu ea la un hotel – în public – când știe că vin...

În spatele siluetei robuste a soacrei, o fereastră mică și înaltă stă întredeschisă. Prin ea se văd lumina zilei și un perete din cărămidă. Asya știe însă că dă înspre trecerea îngustă dintre cele două case în stil victorian. În dreapta e gardul ce mărginește grădinile, iar în stânga strada.

— *Tante*, dar stătea cu el aici. S-a dus la hotel fiindcă ți-a lăsat ție apartamentul. E normal să o ia cu el.

— Asya! Încerci să-mi provoci un infarct?

Adila *Hanim* se oprește cu mâinile pe marginea oalei în care tocmai a aruncat o bucățică de unt. Își privește nora cu reproș. De ce îi ia Asya apărarea? Astfel, Adila se surprinde atacându-și fiul tot mai des, de parcă problema ar roade-o mai mult pe ea decât pe soție. Se uită la Asya, care încearcă să zâmbească. S-a schimbat în cei cinci ani de când s-au văzut ultima oară. La început, când Asya a intrat și s-au îmbrățișat, îndepărtându-se apoi cu ochii înlăcrimați, a crezut că nora ei a rămas aceeași. Acum însă vede schimbările. Părul negru, ondulându-se mai mult decât i se permisese la Cairo, pielea mai

albă, fața cu alte trăsături, de parcă ar fi fost sculptată din rotunjimea ei de copil, de odinioară. Dar mai presus de toate detașarea, reținerea care se citeau în ochii ei și în orice postură a trupului aceluia subțire. Vai, copilă, copilă, ce s-a întâmplat cu tine? Adila *Hanim* se întoarce.

— Putea să stea cu mine, spune ea.

— Cu tine da, *tante*. Însă cu tine, Hussein, Mira și mama ei? Aici e doar un singur dormitor. Nu-mi pot închipui cum te descurci.

— Uite, dragă, oftează Adila *Hanim* și se apucă să toace o ceapă, punând-o într-un castron, n-am ținut eu neapărat să mă însoțească. Dar de la o vreme tot aud că sunt probleme între voi doi, așa că m-am gândit să vin și să încerc să repar lucrurile. Atunci Hussein, Domnul să-l aibă în pază, a spus: „Mamă, nu te las să te duci singură; merg cu tine". Apoi m-am trezit că vine și soția lui – fiindcă are ocazia să facă și cumpărături pentru copil –, iar Souma *Hanim* s-a hotărât să vină s-o ajute pe fiică-sa la cumpărături, așa că iată-ne. Și locul e strâmt; adică, vreau să spun, camerele sunt drăguțe și încăpătoare, dar nu sunt decât

două și ne călcăm pe coadă toată ziua. Știu că e vorba numai de câteva zile, dar nu sunt obișnuită, copila mea, nu sunt obișnuită cu așa ceva.

Scutură cu tristețe din cap, lovind cuțitul de marginea castronului, ca să scuture ultimele rămășițe de ceapă tocată.

Asya se reazemă din nou de perete. N-a mai văzut-o pe *tante* Adila de cinci ani și, deși părul castaniu își păstrează cu strășnicie culoarea, chipul îi e mai îngrijorat și mai ridat decât își amintește. Probabil că observă noua asprime a nurorii și că se simte rănită. Însă Asya nu e aspră, nu chiar. Ar vrea să meargă și să-și pună brațele în jurul acelor umeri solizi, iar apoi? Apoi ar sta și ar plânge împreună. Iar în final, Asya tot n-ar putea să-i ofere soacrei sale lucrul pe care și-l dorea cel mai mult; lucrul pentru care venise tocmai la Londra. Privește cum Adila *Hanim* deschide robinetul.

Într-un colț al pardoselii bogat ornamentate, un pisoi negru aleargă după coada sa. Se vede că se distrează de minune. Se distrează singur, se gândește Asya; nu are nevoie decât

de coadă – e norocos, fiindcă asta e tot ce are. Îl mai văzuse și înainte: era pe-aici când venise acum unsprezece zile să-i dea lui Saif niște scrisori care sosiseră pentru el pe adresa ei. Pentru câteva minute, în timpul vizitei, pisoiul fusese un ghemotoc negru de blană pe umărul imaculat al soțului ei. Îi spusese că ultima lui prietenă, Clara, găsise pisoiul și-l adoptase. Mai zisese că i-ar fi făcut plăcere s-o cunoască, dar era plecată. Era scoțiană și vorbea cu „och" și „wee". Poza de pe birou dezvăluia o față visătoare, ovală și o cascadă de păr roșcat.

— Ce spuneam? Da, nu i-am adresat nici un cuvânt, repetă Adila *Hanim*. A trebuit totuși să-i ofer un ceai, fiindcă, la urma urmei, asta e casa mea cât stau aici și ea era musafir. Însă în afară de asta m-am prefăcut că nici n-o văd.

— Nu e vina ei, *tante*, începu Asya încet.

— De ce îi iei apărarea?

Adila *Hanim* își scutură mâinile de apă, ștergându-le de partea din față a șorțului, apoi le pune în șold, întorcându-se spre nora ei.

Asya privește în jos, la pantofii de un verde intens, simplu, ferindu-se de tristețea și consternarea de pe chipul acela măcinat de griji.

— Explică-mi, insistă Adila *Hanim*, îți spun că nu mai înțeleg nimic.

— Păi, vreau să spun că – Asya se mută de pe un picior pe altul, sprijinindu-se încă de perete – nu e prima. Au fost și altele înaintea ei și vor mai fi și altele după ea. Nu e prea importantă – și, oricum, noi deja ne-am despărțit.

— V-ați despărțit! Copilă, scuipă-n sân! E doar o mică ceartă și va trece. Va scăpa de ușuratica aia roșcată.

— Nu-i o ușuratică.

Asya își dă seama cât de ciudată trebuie să pară: ori nebună, ori prefăcută.

— Vreau să spun că, adăugă ea, e oarecum de la sine înțeles. Când l-a cunoscut era singur – despărțit. Cred că-l iubește. Probabil își închipuie că se va însura cu ea.

— Să se însoare cu ea! Peste cadavrul meu, poate. Să se însoare cu o fiică de... cu o femeie care se bagă între un bărbat respectabil și

soția lui? Viața în străinătate ți-a luat mințile, copilă. Asta s-a întâmplat.

Adila *Hanim* curăță cartofi și tace. Pisoiul își mișcă încet coada, sare după ea, dar nu reușește s-o prindă. Asya îl privește. S-a oferit să ajute, însă a fost refuzată. Să insiste? Să mai rămână? Știe că discuția nu se îndreaptă în direcția dorită de *tante* Adila, însă așa ceva nici n-ar fi fost posibil. Poate să stea aici și să-i spună că a fost nefericită ani de-a rândul? Să-i spună că a „cunoscut" alt bărbat, dar l-a părăsit? Să-i spună că-l iubește pe Saif, însă simte nevoia să fie liberă?

Când i-a dat telefon s-o anunțe că mama lui e la Londra și că vrea s-o vadă, amândoi știau că Adila *Hanim* venise să pună capăt despărțirii dintre ei.

— Nu-i nici o problemă dacă nu vrei să te duci, o să-i spun, se oferise Saif.

— Ba da, am să mă duc. Trebuie să fac asta și vreau acum s-o văd pe *tante*.

— Eu nu merg, zisese el, o să ne aștepte cu cina și o să fie un dezastru.

Iat-o aici. Știa că trebuie să se abțină de la orice discuție intimă. Și totuși ține mult la

tante Adila – i-a fost dor de ea, îi e dor de ea chiar mai mult acum, că se află aici. Poate a sperat că va reuși s-o facă să nu se simtă atât de nenorocită din cauza situației. Ei bine, vremurile de-acum erau foarte diferite de cele petrecute în bucătăria familiei Madi, acasă: ușile franțuzești deschise către grădina unde cele trei pisici dormitau sub un păr. *Dada* Nour pregătind legumele, fiica ei la chiuvetă, spălând tocătoarele, castroanele pentru amestecat, răzătorile, atunci când nu mai erau de trebuință. *Tante* și cu ea la masă, *tante* gătind, arătându-i cum să frece pastele fierte cu ou crud, înainte de-a le acoperi cu sos *bolognese*; cum să-și dea seama când ardeiul care se prăjea în unt era gata pentru orez. *Tante* nu s-a gândit niciodată la *ea* ca la o stricată fiindcă îi vizita fiul și stătea zile în șir în casa lor, fără știrea părinților ei, fiindcă dispăreau în camera lui după-amiază.

— Dacă-l iubești pe fiul meu, îi spusese odată, atunci și eu te iubesc pe tine.

Ce ar spune acum dacă ar ști adevărul? Să-i spună totul? Privește chipul îndurerat și dezamăgit al soacrei. Ce înseamnă adevărul,

dacă nu fiecare moment din ultimii nouă ani? Cum poate fi povestit? Oare chiar ar ușura lucrurile? Și, oricum, n-ar trebui să decidă el? E familia lui, n-are decât să creadă ce vrea el. Poate că preferă rolul ticălosului, nu pe cel al soțului rănit. Se uită în jos, la pisoiul care acum e ocupat cu o bucată de fistic. Biata Clara. Ce ghinion să fii prin preajmă când familia sosește într-o expediție disciplinară.

Ceva mai devreme ar fi fost Mandy, iar înainte, lady Caroline. Însă a fost ghinionul acestei fete blânde, cu figură tragică. Trăsăturile medievale ale Clarei o duceau pe Asya cu gândul la Lady of Shalott. Într-adevăr, îi văzuse doar fotografia, dar simțea că deja o cunoaște. Știe, de pildă, că Clara visează la un cămin în umbra piramidelor, plin de „copilași mici și drăguți", cu pielea cafenie și ochii verzi. Știe și că peste două luni va pleca înapoi în St. Andrews – poate împreună cu o pisică neagră.

Adila *Hanim* se întoarce și o surprinde pe Asya privind pisoiul.

— Închipuie-ți că are o perie specială pentru pisica aia!

Pufnește, apoi scutură din cap, continuând să taie cartofii pentru tocana de pui la cuptor, care e aproape gata.

Când a venit Asya, Adila *Hanim* se afla în bucătărie cu Souma *Hanim*, soacra celui de-al doilea fiu al ei. Fiecare era hotărâtă să gătească singură toată mâncarea, să curețe și să spele vasele. Adila *Hanim*, a cărei mamă murise când avea cinci ani, lăsându-i un tată și un frate mai mare în grijă – fiindcă nu putea să stea într-o casă condusă de-o altă femeie. Souma *Hanim* – fiindcă avea o educație extrem de aleasă și nu ar fi permis să se zică despre ea că a stat cu mâinile-n sân, în timp ce soacra fiicei ei robotea la chiuvetă și la aragaz. Astfel, cele două femei, care încercau să gătească în bucătăria de mărimea unui dulap, abia o părticică din încăperile cu care se obișnuiseră, se împiedicau una de cealaltă, se întindeau, se împingeau, îndemnându-se reciproc să facă o plimbare cu fiul sau fiica în această zi superbă de iunie; să meargă să se odihnească în sufragerie, o să fac eu un ceai, fiindcă nu există decât un singur șorț, un singur cuțit de curățat, o

singură răzătoare și oricum totul e aproape gata.

Venirea Asyei le-a scos din impas. Era clar că soacra ei voia să-i vorbească între patru ochi și, de vreme ce Hussein se afla în camera de zi, iar Mira în dormitor, Souma *Hanim* putea să se retragă acum cu grație și tact, ducându-se să vadă ce mai face fiica ei gravidă.

— Oricum, spune Adila *Hanim*, așezând bine capacul pe mâncarea ce fierbea la foc mic și măcinând piper peste untul care se topea pentru orez, oricum o să-i spun câteva cuvinte astăzi când se întoarce. Și Hussein vrea să-i vorbească. E adevărat că-i doar fratele lui mai mic, însă împrejurările ne obligă.

— Știi, *tante*, s-ar putea să nu vină...

— O să vină, dragă, i-am spus doar.

Mira se ivește în ușa bucătăriei. E căsătorită de șapte luni și gravidă de cinci și simte că acest lucru îi conferă un avantaj față de cumnata mai în vârstă, care a fost căsătorită timp de cinci ani, având la activ o singură sarcină pierdută. A început să-și dea seama

de importanța ei nu atât când a aflat că e gravidă sau când a început să-i crească burta și sânii să-i devină mai moi, ci când a simțit cum copilul începe să lovească. Atunci a știut că se află în posesia unei puteri imense și secrete. Când s-a culcat în noaptea aceea, iar copilul a profitat de libertatea oferită, a luat mâna soțului, așezând-o – spre bucuria și mirarea acestuia – pe burta care se mișca încetișor. Din acea clipă, din punctul ei de vedere, el a renunțat la poziția lui privilegiată în casă: copilul venea pe primul loc, apoi ea, mama, pe locul al doilea, iar soțul pe ultimul. Atunci nu-i de mirare că ea, care obișnuia să sară în picioare, dornică să ajute, putea să stea acum jos, lăsând-o pe soacră-sa să-i ducă paharul gol de ceai în bucătărie și să-l spele. Nu-i de mirare că putea să stea liniștită, cu mâna pe burtă, vag conștientă că soțul ei își pregătea singur tava cu cina în bucătărie. Iarăși, nu-i de mirare că – închipuindu-și că posedă cuvintele sacre, argumentul de netăgăduit care va îndrepta toate relele dintre fratele soțului ei și soția acestuia – putea să atingă mâna cumnatei și

să-i spună „vreau să vorbesc cu tine", luând-o înaintea ei spre dormitor.

Asya e mirată, fiindcă ea și Mira s-au cunoscut abia acum o oră și nu poate înțelege cum își închipuie această nou-venită că va rezolva situația asta tensionată. Se uită la soacră-sa, însă *tante* Adila e ocupată cu orezul, încercând să dea impresia că se întâmplă în fiecare zi ca cele două nurori să aibă tête-à-tête-uri ca între fete. Asya o urmează pe Mira în dormitor, trăgând ușa în urma ei. Cele două femei se așază pe marginea patului. Nu se poate sta altundeva.

Ochii Mirei urmăresc degetul care se plimbă pe cutele cuverturii mov, cu modele. Asya își împreunează mâinile pe genunchi, așteptând. Soția lui Hussein nu îi e prea simpatică. Unii ar spune că Hussein ar fi putut găsi ceva mai bun decât fata asta durdulie și serioasă. E foarte arătos – poate chiar cel mai arătos dintre cei trei frați Madi – și o știe; poartă întotdeauna lanț de aur la gât și mustața aranjată cu grijă, fiind mereu în centrul atenției fetelor de la club și de la facultate. Ce ciudat că, după toate glumele pe care și le-au spus, toate

meciurile de fotbal pe care le-au urmărit împreună, în sufrageria mare și răcoroasă a părinților lui, mesele pe care le-au luat la lumina focului, paturile de campanie pe care le-a pregătit pentru el în nordul țării, stătea acum în sufrageria închiriată de fratele său, citind un ziar, ca un străin. Nu i-a vorbit decât ca s-o salute, strângându-i politicos mâna când i-a deschis ușa. I-a simțit nedumerirea și dezaprobarea. Deși, dacă se gândește bine, n-au avut niciodată o discuție *în toată regula* și, de fiecare dată când și-a spus părerea – ceea ce s-a întâmplat destul de rar –, aceasta a fost întotdeauna mai reținută și mai banală decât s-ar fi așteptat. De asemenea, din câte știa ea, n-a adus niciodată o fată acasă. Ar fi fost întâmpinată cum se cuvine pentru că – deși Asyei i se părea că Mira nu se înțelege prea bine cu soacră-sa – *tante* Adila era cea mai deschisă și ospitalieră dintre femei, păstrându-și rezerva de mici animozități doar pentru *tante* Durriya, soția mult veneratului ei frate mai mare. Poate că Hussein își merită soția greoaie, tăcută și, fără îndoială, cu zestre bună, își zise.

O pată neagră începe să se întindă pe covorul din cameră, sub geamurile franțuzești care dau spre terasa din spate, dar care nu se pot deschide. Se ridică pe patru picioruțe delicate, pășește într-un cerc stins de lumină, întinzându-se de zor. Apoi se rostogolește pe spate și se ridică iarăși. Nasul, urechile, ochii mari, galbeni și coada îi freamătă de curiozitate.

— Aha, deci aici erai.

Asya se apleacă și zgreaptănă covorul cu unghiile. Pisoiul sare pe ele într-o clipă. Apoi se joacă, mâna și pisoiul: zgârie, înaintează, înghiontesc, atacă, se retrag, până ce Mira, îmboldită de această demonstrație necuvenită de frivolitate, se îndreaptă, își prinde mâna care rătăcește pe cuvertură, strânge pumnul, tușește încet și spune:

— Între tine și Saif sunt probleme?

Asya ridică privirea.

— Ah, nu. Totul s-a terminat. Nu mai sunt probleme.

— Dar am auzit... am auzit că-l vei părăsi.

Pisoiul stă pe spate, cu lăbuțele ridicate, gata să atace mâna Asyei, care planează deasupra lui. E negru ca tăciunele, chiar și pe burtă.

— Deja ne-am despărțit – cu un an în urmă, aproape.

Obosind să se tot aplece, Asya îl culege pe Satan, așezându-l pe genunchi. Nu cântărește mai nimic.

— Dar toți spun că-l iubești, spune Mira.

— Îl iubesc, repetă Asya cu răbdare, însă nu în așa fel încât să rămân măritată cu el.

Vocea Mirei e ușor irascibilă.

— Ce vrei să spui?

Asya privește blănița moale și neagră de pe genunchi. Îi mângâie burta cu degetul mare și aude pisoiul torcând. Cine e femeia asta care o tot ia la întrebări? Apoi se gândește că stând acasă, în sânul familiei, în timp ce toate astea se întâmplau în străinătate, Mira o fi auzit povestindu-se despre ea – Asya – de mii de ori. Mai mult ca sigur își închipuie că o cunoaște, că sunt într-adevăr cumnate. Și totuși, cum i-ar putea explica vreodată ceva? Oftează.

— Vreau să spun că-l iubesc extrem de mult, însă în ultimii ani ne-am cam îndepărtat unul de celălalt și nu cred că ne iubim așa cum ar trebui să se iubească oamenii

căsătoriți. Oamenii se iubesc în mai multe feluri...

Face o pauză, iar Mira intervine.

— Asya, ai douăzeci și nouă de ani, nu-i așa?

Asya o privește.

— Da, spune ea.

Iar acum Mira scoate asul indiscutabil din mânecă. Se gândește, apoi se apleacă în față, punând întrebarea cu grijă, chiar pe cuvertura cu modele.

— Nu vrei să ai un copil cu el?

Asya scutură ușor din cap, mângâind încetișor pisoiul.

— Nu, zice.

— Nu? Cum adică „nu"?

— Nu, răspunde Asya, nu vreau.

După încheierea discuției nu mai rămâne nimic de spus. Însă dacă s-ar ridica și ar pleca ar însemna că se arată jignită, iar în afară de asta nu are unde să se ducă decât în camera de zi, unde Hussein stă și răsfoiește ziarul *Evening Standard*, sau în bucătăria mică, în care soacrele zăngănesc oalele. Așa că Mira își împreunează mâinile pe burtă lăsându-se

pe spate, cu sentimentul datoriei împlinite. E clar că Asya nu poate fi abordată și probabil că „iese" cu cineva, cum auzise vorbindu-se, deși *tante* Adila negase de fiecare dată, sărind în ajutorul primei nurori. Însă *tante* Adila se lasă adesea prostită când vine vorba de Saif și soția lui.

De ce sunt atât de sigură? se întreabă Asya, mângâind pisoiul. Sunt chiar sigură, absolut sigură că nu-mi doresc un copil cu el? Iar în minte i se ivește iarăși imaginea aceea: iată-l – copilul pe care și-l închipuise stând pe canapea, în toți anii aceia trecuți, dorindu-și să reziste, să rămână în pântecul ei. Are doi anișori. Poartă pantaloni moi, din catifea, închiși la culoare și un tricou alb, are o față rotundă, serioasă și ochi negri, la fel ca Saif în pozele de când era copil. Picioarele goale și grăsuțe sunt înfipte cu hotărâre în podeaua de lemn. Copilul e ocupat cu ceva, o jucărie pe care n-o poate vedea din cauza brațului de scaun pe care se sprijină el. Ar fi avut șase ani acum. Și-a avortat salvatorul, se spunea despre Anne Boleyn.

Pisoiul sare de pe genunchii ei, iar ea se ridică. Nu. Se îndreaptă înspre geamul închis, stând și privind terasa pustie, luminată de razele soarelui. Nu. Nu voi începe să mă gândesc iarăși la asta. Nu, s-a terminat. Chiar s-a terminat, știu sigur. Copilul e pierdut de mult, căsnicia terminată, iar Saif e bine acum. A trecut peste ce-a fost mai rău și a început să aibă iarăși iubite. Se vede ca pe un interludiu în viața lui, un interludiu de nouă ani. Nu e geloasă pe ele, pe nici una dintre ele. Nici pe Nicola sau pe Jenny, amândouă prietenele ei, care se osteneau amarnic ca ea să nu afle – de parcă nu le venea să creadă că ei puțin îi păsa. Nu era geloasă pe lady Caroline sau pe Mandy, sau pe această scoțiană cu pielea catifelată și părul până la coapse, Clara, cea care adoptă pisoi vagabonzi. Biata Clara, care trebuie să facă față dezamăgirii și nemulțumirii lui *tante* Adila...

Ușa dormitorului se deschide și Adila *Hanim* intră agitată. Pisoiul se strecoară afară.

— N-o să vină, nu-i așa?

Adila *Hanim* își șterge înverșunată mâinile de-o cârpă de bucătărie. Ridurile care încep

din colțurile nărilor, mergând în jurul gurii înspre bărbie, sunt săpate adânc, iar bărbia ei nu a fost parcă niciodată atât de pătrată și severă ca acum. Asyei îi pare rău, foarte rău.

— Dar, *tante*, ți-am spus.

— Ce mi-ai spus și ce nu mi-ai spus, Asya? Seara trecută, când am vorbit cu el, a zis „da".

— Cuvântul „da" te scapă de bucluc. Saif mereu face așa.

— Deci n-o să vină?

— Păi... nu cred.

— Prea bine. În orice caz, masa e gata, așa că voi două veniți să mâncați.

În camera de zi, masa de sub fereastra mare, cu arcadă – unde el își ține „banchetele boeme", compuse dintr-o bucată de carne rece, zece feluri de brânză, castraveciori murați, pâine franțuzească și vin roșu – e așezată pentru șase persoane. Hussein stă pe locul cu care s-a obișnuit deja, în stânga mamei sale, cu fața spre fereastră. Souma *Hanim* toarnă supa cu polonicul dintr-o supieră mare, albă, ce se află în mijlocul mesei.

Adila *Hanim* aduce un coș generos cu chifle, apoi se așază greoi în capătul opus celui unde va sta Souma *Hanim*. Asya șade pe scaunul din dreapta soacrei.

Mira iese din dormitor, ocupând locul dintre soțul și mama ei. Scaunul și farfuria din dreapta Asyei rămân goale. Toți murmură *Bismillah*, apoi ridică lingurile. După câteva înghițituri, Mira își așază delicat lingura în farfurie, rezemându-se de spătar. Mama ei se oprește din mâncat. Se apleacă, privindu-și îngrijorată fiica.

— *Mais qu'est-ce que tu as, chérie*?[1]

— Nimic, mamă, am mâncat destul.

— Abia dacă ai gustat ceva!

— Am mâncat destul.

Souma *Hanim* lasă jos lingura, punându-și palma pe fruntea fiicei, să vadă dacă nu are febră.

— Nu pari a avea temperatură.

— Am spus eu c-aș avea temperatură?

Tante Adila soarbe cu zgomot ultima lingură de supă. Hussein și-a pus lingura în farfuria

1. Dar ce ai, dragă? (în fr., în orig.) (n.t.)

goală. Asya simte o atingere moale pe gleznă. Își scoate pantoful pentru a mângâia în secret pisoiul, cu piciorul desculț.

— Ei bine, ce nu-ți place la supă? *Tante* Adila și cu mine ne petrecem toată călătoria asta în bucătărie, ca tu să mănânci două guri și să lași restul în farfurie?

— Mamă, sunt plină, chiar sunt plină. *Ouf!*

Tante Souma schimbă placa.

— Ah, *chérie,* mai ia câteva linguri, dragă, fă-o pentru mine. *C'est un bon potage, ça. Tu dois manger, chérie. Tu dois. Même pour le petit...*[1]

Tante Adila strânge cele patru farfurii goale și se îndreaptă spre bucătărie. Hussein, care nu știe franceză, stă liniștit, privind pe fereastră.

— Mamă, pur și simplu nu mai vreau supă.

Mira strânge pumnul, iar inelul de logodnă cu diamant strălucește. Souma *Hanim* își privește lung fiica. Din bucătărie se aude un zgomot de farfurii sparte, urmat de o

1. E o supă bună. Trebuie să mănânci, dragă. Trebuie. Măcar pentru cel mic... (în fr., în orig.) (n.t.)

beșteleală și de invocarea Păzitorului. Adila *Hanim* intră clătinându-se, folosind două prosoape de bucătărie pentru a susține o cratiță aburindă, ce pare periculos de grea. Hussein sare în picioare.

— De ce nu m-ai chemat s-o car eu?

Maică-sa depune cu o bufnitură cratița în mijlocul mesei, pe suportul imens cu Doamna și Unicornul, și se întoarce în bucătărie fără să răspundă.

El rămâne o clipă în picioare, uitându-se la ușă, apoi, ridicând ușor din umeri, se așază la loc, continuând să privească pe fereastra din spatele Asyei.

— Ei bine, *tu vas manger un peu de ce poulet au casserole*?[1]

Orezul e pus pe masă, iar Adila *Hanim* se așază pe scaun, cu alte șase farfurii în față, una peste alta. Lupta dintre nevoia de a-și spune păsurile și aceea de-a salva aparențele de față cu aceste două femei străine – soția celui de-al doilea fiu și mama acesteia – i-au strâns buzele într-o linie dură și subțire.

1. Vrei să mănânci niște pui la cuptor? (în fr., în orig.) (n.t.)

Începe să servească. Însă în timp ce lovește lingura de marginea farfuriei, ca să dea jos câteva boabe de orez, începe să mormăie.

— Gătesc toată ziua, iar el nici nu se ostenește să apară. Păi, zi-mi și mie. Spune: „Mamă, îmi pare rău, dar n-o să pot veni". Când l-am obligat să vină? Îl poate obliga cineva, vreodată, să facă vreun lucru? Niciodată în viață n-a reușit nimeni să-l oblige pe Saif să facă ceva, în afară de ceea ce și-a pus în minte.

Asya ia farfuria cu ochii în pământ, murmurând un mulțumesc. Stă jos, ea – cea care a provocat toată harababura și suferința asta și nimic din ce-ar putea spune nu ar schimba situația. Nu ar fi mai bine nici dacă ar pleca. Nu poate pleca – cel puțin până nu termină toată mâncarea pe care *tante* i-o pune în farfurie și nu bea un pahar cu ceai de mentă. Totuși trebuie să plece cât de repede, ca să evite o altă discuție cu *tante*. Asta se va întâmpla, desigur, dacă insistă (cum ar fi și cazul, ea fiind cauza venirii lor în țara asta fără servitori) să spele vasele. *Tante* Adila o va prinde mai târziu la înghesuială, în bucătăria mică,

iar apoi... apoi Asya ar putea ceda și i-ar putea spune tot. Trebuie deci să fie nepoliticoasă și să plece chiar după ceai. Of, dacă ar fi fost aici Saif, și-ar fi oprit mama la ușă luându-i oala din mână și ar fi dojenit-o, ar fi vorbit cu Hussein, prinzând privirea Asyei, ar fi rânjit auzind dojenile în franceză, i-ar fi dat pisoiului bucățele de mâncare, iar *tante* Adila ar fi fost fericită. Of, dacă...

Ridicând privirea din farfurie, Asya observă că Satan se află în mijlocul mesei. Ținându-și precaut lăbuțele la distanță de vasul fierbinte, întinde gâtul, amușinând grațios aroma mâncării de pui.

— *Mange, chérie, mange*[1], șoptește Souma *Hanim* nerăbdătoare, mângâind umărul lăsat al Mirei.

Hussein sare în picioare, cu fața întunecată.

— Bată-te Dumnezeu să te bată, de ce nu stai la locul tău? zbiară el, înșfăcând pisoiul de gât și azvârlindu-l cât colo de perete.

Asya se ridică.

1. Mănâncă, dragă, mănâncă. (în fr., în orig.) (n.t.)

Pe podea, în capătul camerei, pisoiul se ghemuiește fără să scoată un sunet. Souma *Hanim* ridică privirea către Hussein, apoi își îndreaptă din nou atenția către fiica ei, care pare să nu fi observat nimic. *Tante* Adila continuă să-și desfacă aripa de pui.

— Ce ai făcut? sare Asya încercând să nu ridice vocea. L-ai nenorocit. I-ai rupt spinarea.

Hussein se așază, punându-și coatele pe masă. Asya înconjoară masa, alergând spre pisoi. Se apleacă, dar nu îndrăznește să-l atingă, de frică să nu i se rupă oasele în mâna ei. Satan se ridică încet, clătinându-se. Stă pe piciorușele tremurânde, se scutură, apoi iese din cameră cu o săritură veselă. Asya își ia poșeta.

— Unde pleci, copilă? Vino și termină de mâncat.

— Nu. Mulțumesc, *tante* Adila, dar nu. Cu ce a greșit pisoiul, de l-a aruncat Hussein așa de perete? E rușinos să te răzbuni pe un animal. Cu ce a greșit? Plec, *tante*. Îmi pare rău.

Asya mai-mai că izbucnește în lacrimi. Merge cu mașina înspre hotelul Blake. Întreabă de

soțul ei la recepție, apoi se plimbă de colo-colo așteptând.

Acesta coboară zâmbind, purtând o cămașă bej deschis, din bumbac, și o cravată maro. În ochi i se citește o întrebare. Ce întrebare? „De ce-ai venit aici?" sau oare „Acum, că ai văzut ce-i faci lui *tante* Adila, te gândești să te întorci?".

— Bună, spune ea, uite ce-i, nu e bine să lași pisoiul acolo. Lui *tante* nu-i place, iar Hussein se poartă urât cu el.

— Pisoiul? repetă el, privind-o fără nici o expresie. Dar e doar pentru câteva zile.

— S-ar putea să moară în câteva zile.

Saif zâmbește.

— Hussein să omoare un pisoi?

— L-a aruncat prin cameră de perete chiar acum și aproape că i-a rupt spinarea. Nu cred că e bine să-l lași acolo.

— Nu pot să aduc pisoiul la hotel. E doar pentru câteva zile.

Vocea lui s-a asprit în felul acela bine cunoscut. E plictisit și de neclintit. Știe ce gândește; își spune: „Iată un nou spectacol dramatic: o altă criză teatrală". Ei bine, n-are

decât să creadă ce poftește; acum a scăpat de toate cele, nu-i așa? Simte cum lacrimile îi dau târcoale și știe că a pierdut.

— Clara va fi nefericită dacă pățește ceva, zice ea.

Saif bagă mâna în buzunar, scoțând un pachet de Rothmans.

— Îți faci griji pentru Clara? o întreabă.

Lacrimile țâșnesc, iar Asya îi întoarce spatele. Va lua ea pisoiul. Se va întoarce și-l va lua cu ea. Nu e drept să-l lase pe Satan cu oamenii ăia. Pur și simplu nu e drept.

CHEZ MILOU

Milou stă în spatele tejghelei. Pe genunchi are o pătură gri, pe care șade Athène. Athène e un teckel liniștit, de culoarea pielii scumpe. Are o blană moale și lucioasă și e dolofană, însă nu încape îndoială că îmbătrânește; i se citește în ochi. Din când în când, se aventurează pe podea, oprindu-se câteva clipe printre picioarele chelnerilor. Atunci însă, Milou se neliniștește, aplecându-se ca să o strige, iar Athène se întoarce grăbită. Unul dintre chelneri trebuie s-o ajute să se urce pe genunchii stăpânei – de obicei Sayim, bătrânul nubian. Milou o alintă pe Athène toată ziua. Degetele cu manichiură ireproșabilă ale lui Milou s-au îngroșat, însă tot mai poartă inelele grele, rusești, ale bunicii. Mâinile-i sunt pătate de bătrânețe și

nesigure când mânuiesc registrul de încasări. Odihnesc grele pe spinarea Athènei, mângâindu-i blana mătăsoasă, jucându-se cu urechile lungi sau masându-și fruntea îngrijorată în timp ce cățeaua bătrână scâncește ușor.

Milou s-ar fi putut căsători cu Philippe, dar asta a fost de mult. Acum Milou privește toată ziua draperiile roșii din catifea zdrențuită, ce maschează intrarea în restaurant. Își cunoaște toți clienții, însă nu zâmbește niciodată, doar înclină sever capul în fața clienților vechi și a celor care vin în mod regulat. Turiștii tineri care intră întâmplător în restaurant, așezându-și rucsacurile lângă ușă, sunt nedumeriți de această femeie corpolentă, aspră, cu părul vopsit cu henna roșie, care nu-și părăsește niciodată scaunul. În ciuda încruntării ușoare ce-i umbrește trăsăturile atunci când gândurile sale rătăcesc în depărtări, clienții o consideră o prezență binevoitoare – și revin.

În partea dreaptă, puțin mai în spate, astfel încât nu-l poate vedea decât dacă se întoarce, stă bătrânul *monsieur* Vasilakis, într-un colț al restaurantului. Șade la o masă rotundă,

uitându-se la un televizor mic, alb-negru, care pâlpâie sus, pe dulapul pentru tacâmuri din fața lui, având mereu în dreptul cotului o carafă de vin roșu. *Monsieur* Vasilakis se apropie de nouăzeci de ani și aproape toți prietenii care obișnuiau să ocupe celălalt scaun, să bea din vinul lui și să se uite împreună cu el la televizorul care pâlpâie au trecut în lumea celor drepți. De obicei Milou știe exact ce face, deși privirea ei e ațintită înainte. Astăzi e rândul lui *monsieur* Vasilakis să știe ce se petrece în colțul fiicei sale; tejgheaua a fost extinsă cu o masă acoperită de un ștergar alb, iar lângă scaunul lui Milou a fost așezat încă unul.

Milou privește draperiile roșii cu un interes deosebit; așteaptă o prietenă. Ei bine, Farah e prea tânără pentru a fi numită chiar prietenă, e vorba însă despre Latifa, mama acesteia, prietena lui Milou. Fiindcă prietenia lor datează din noaptea nunții Latifei, Milou o știe pe Farah de când s-a născut. Noaptea nunții Latifei. Milou nu se mai cutremură și nici nu mai simte mare lucru. Își amintește rușinea și nefericirea pe care i le evocă

întotdeauna cuvintele acelea, fiorul care-i urcă pe spate, pătrunzându-i în umeri și brațe, până ce simte furnicături în degete; greutatea aceea rece din stomac, pe care a trebuit s-o transforme în ceva suportabil. Noaptea nunții Latifei: când Milou a fugit pe scara întunecoasă a servitorilor, coborând înspre apartamentul lui Ismail Morsi, și a găsit-o pe fiica acestuia, mireasa, în baie, smulgându-și vălul și desfăcându-și cocul elaborat în care îi fusese prins părul.

— Nu-l suport, mormăia Latifa în oglindă, și nici el nu-l suportă. Vom purta hainele astea stupide și vom sta pe piedestal, să se uite toți la noi ca la niște maimuțe, însă nu sunt *eu* cu chestia asta pe cap și n-o voi purta.

Apoi s-a întors, văzând-o pe Milou. A tras-o înăuntru, blocând ușa. A așezat-o pe marginea căzii, dându-i să bea niște apă, iar Milou i-a povestit tot. Ce ciudat, atunci i se părea că trebuie să moară, să nu mai apuce ziua de mâine. Acum însă i se părea că toată povestea fusese doar un film pe care îl văzuse și care o emoționase o vreme.

Milou îl zărise prima dată pe Philippe printre zbieretele și zăngănitul talgerelor, la nunta unei prietene, la Catedrala Ortodoxă Greacă de pe strada Shari el-Malika. Atunci Milou avea douăzeci de ani. Era înaltă, bine făcută și drăguță. Tatăl ei, *khawaga* Vasilakis – stând la un pahar de vin după ce plecase și ultimul mușteriu –, privind-o în timp ce se învârtea prin restaurantul întunecat, împăturind fețele albe de masă, pentru a i le duce acasă Faheemei să le spele –, tatăl ei îi spunea adesea că are picioarele frumos conturate ale mamei și părul ei bogat și roșcat. Mereu spunea lucrurile astea cu tristețe. Apoi scutura din cap, mușcându-și vârfurile sure ale mustății căzute și privea în pahar. Milou știa că mama ei era franțuzoaică, fusese dansatoare și foarte frumoasă – poate încă mai era. Își părăsise soțul și pe Milou, care pe-atunci avea doar un an, pentru – dintre toate lucrurile din lumea asta – un soldat turc; un brigand cu ochi negri și favoriți, care coborâse țanțoș de pe vasul său, intrând în restaurantul Aliaților din Alexandria, într-o zi din anul 1927, pentru a-i distruge viața lui Theo Vasilakis.

După trei ani în care jurase pe rând ba că-i va sparge ştoarfei faţa dacă se arată prin restaurantul Aliaţilor, ba că totul i se va ierta dacă se întoarce, fiindcă la urma urmei e mama copilului, Theo nu mai suportă să rămână în Alexandria. Vându restaurantul şi le luă pe Milou şi pe Faheema, fata în casă negresă, care avea grijă de ei, la Cairo. Nu şi-a mai văzut niciodată soţia şi a înfruntat toate presiunile de a-şi găsi o altă nevastă. Deschise Chez Milou (care deveni pe loc „Shameelu" pentru localnici), pe strada Abd-el-Khaleq Sarwat, aşteptând cu nerăbdare ziua în care fiica lui putea deveni asociat şi o fală a restaurantului. Acum că Milou devenise ambele, tatăl ei o păzea mereu, trăind cu frica bătăuşului care va veni s-o ademenească, distrugând viaţa peticită a tatălui ei pentru a doua şi ultima oară. Fiindcă un bătăuş avea să fie, cu siguranţă. Nu trebuia decât s-o priveşti pe fată – picioarele lungi, puternice, talia subţire, spatele drept, fruntea lată, ochii depărtaţi, părul strălucitor – şi deja îl vedeai pe ticălosul bronzat, musculos, transpirat, mestecător de tutun care ar fi cerut-o. Burdihanul lui *khawaga*

Vasilakis tremura de teamă şi dezgust în timp ce rodea un capăt al mustăţii.

Milou însă îl zărise pe Philippe printre tămâia şi lumânările aprinse din Catedrala Ortodoxă Greacă şi i se păruse că arată ca un înger: băiatul – căci cu greu putea fi numit bărbat – era atât de chipeş şi de liniştit. Stătea în partea cealaltă a stranei, în capătul opus al altarului, alături de cavalerii de onoare. Părea atât de diferit, parcă ar fi fost desprins din icoanele bizantine de pe pereţi, nu din masa de oameni care respirau şi se mişcau în jurul lui. Milou îi putea vedea doar capul, din semiprofil. Avea o faţă palidă şi trăsături fine. Părul negru, strălucitor cădea pe fruntea albă. Nasul îi era fin, gura largă, cu buze subţiri, ascetice. Nu putea distinge culoarea ochilor săi nemişcaţi. Însă seninătatea lui, o combinaţie între liniştea sa profundă şi felul în care capul îi strălucea ca o lumină în catedrala întunecoasă, o atraseră pe Milou.

Neavând o mamă care să facă treaba asta pentru ea, Milou reuşi să afle cine este şi, în ciuda dezamăgirii care o cuprinse când i se confirmă că avea într-adevăr doar şaptesprezece

ani, fiind încă la școală la frații iezuiți, făcu astfel încât să-l cunoască.

Lui Milou i se părea că Philippe era cu câțiva centimetri mai înalt decât ea. Descoperi că ochii îi erau de un gri-verzui, iar vocea blândă. Vorbea bine franceza, mult mai bine decât ea, iar araba mai stricat. Observă că pielea îi era luminoasă chiar și când te apropiai mai mult. Își închipuia că are ceva extraordinar – aproape neomenesc, tânjind să întindă mâna și să-i atingă fața chiar în locul în care începea să se contureze obrazul acela fragil, odihnindu-și vârfurile degetelor în alveolele ce abia se zăreau în colțul exterior al ochilor săi cu pleoape negre. Află că era fiul lui Yanni Panayotis, băcanul, fiind astfel vecin cu unul dintre cei mai vechi prieteni ai tatălui ei, Ismail Morsi, care avea un magazin de mobilă în *suk*-ul din piața Ataba.

Philippe înclina ușor capul, parcă voia să audă mai bine ce spunea fata. Zâmbea, iar ochii lui îți lăsau impresia că tocmai s-a întâmplat ceva extraordinar. Milou se surprinse pe sine; nu mai simțise până acum această

slăbiciune subită, această energie cutremurătoare și nu se întrebase niciodată dacă el simțea la fel.

Era în anul 1946, când victorioșii soldați aliați se aflau peste tot prin oraș. *Khawaga* Vasilakis își zise că fiica lui dovedește un acut simț al afacerilor, când aceasta anunță că, de vreme ce restaurantul mergea bine, era o prostie să cumperi provizii la bucată din magazinele din vecinătate; și declară că de-acum încolo va cumpăra toate lucrurile de care aveau nevoie din piață, cu ridicata.

Băcănia lui Yanni Panayotis era chiar pe latura exterioară a pieței, aproape de Shari el-Khaleeg, strada aceea lată care se transforma într-un râu în sezonul ploios. Milou nu se aventurase niciodată atât de departe de strada Sarwat, iar prima dată când s-a dus, Faheema, care cunoștea toate străzile și aleile orașului, a însoțit-o. Au mers în jos pe strada King Fouad, holbându-se în vitrinele nenumăratelor *grands magasins,* apoi au traversat Piața Operei, prin capătul celebrului cartier Azbakiyyah, prin vârtejul aglomerat al pieței Ataba, intrând pe Mouski, o străduță îngustă,

ce mișuna de oameni. Faheema începu să-i arate băcănii pe străzile pe care treceau, însă Milou nici nu voia să audă de ele. Trebuia să fie magazinul lui Yanni Panayotis, care era cel mai îndepărtat dintre toate. Faheema, care nu mai era nici tânără, nici sprintenă, începu să-și piardă suflul încercând să țină pasul și deveni bănuitoare. Ce lucru s-o fi găsind la băcănia aia, de o fată normală și cu capul pe umeri mărșăluia cu ardoare până la capătul lumii pentru el? Răspunsul putea fi doar unul. Faheema tăcu din gură, își strânse *melayah*-ul în jurul trupului și o urmă pufnind pe Milou.

Yanni Panayotis era un bărbat masiv, cu o claie de păr lățos, negru-cărunt. Compensa fruntea lată lăsându-și să crească barba stufoasă și mustața. Îi plăcu înfățișarea celor două femei, le invită să se așeze pe scaune în magazinul său întunecos și rece și le oferi ceai și ciocolată. De atunci Milou a mers în fiecare duminică în Shari el-Khaleeg. S-a dus o săptămână, apoi următoarea, iar în a treia săptămână l-a găsit acolo. Își ajuta tatăl să stivuiască un transport de cutii mari, cu brânză

albă, iar Milou își sorbea ceaiul fierbinte, privindu-i spatele lat cum se mișca sub cămașa albă și fină, din bumbac, în timp ce se apleca, se îndrepta, ridica și se întindea. Se uita la pantalonii gri, de pânză, care se mulau pe el, când se așeza în fața cutiilor cu brânză, apoi lăsa ochii în pământ, privind podeaua presărată cu rumeguș, mușcându-și buzele. Când termină, Philippe scoase o batistă albă, pe care o mototolise în buzunar, ștergându-și fruntea. Refuză politicos când tatăl său îi oferi o băutură rece.

— Te las să-ți vezi de treburi.

Se aplecă peste mâna lui Milou:

— *Enchanté, mam'selle*, ce întâmplare fericită.

Îi zâmbi, privind-o în ochi, și plecă.

Yanni se întoarse către Milou, ridicând din umeri și desfăcând brațele larg, observând pe loc pasiunea pentru fiul său în roșeața și ținuta dreaptă a fetei. Așa deci, se gândi. De aceea vine duminica, numai duminica. Micul Philippe a aprins o văpaie...

— Și ce mai văpaie va fi, îi spuse nevestei în noaptea aceea.

— Fata e frumoasă, cu părul roșu, deja în flăcări.

Bosumflată, Nina lăsă în jos colțurile gurii către soțul ei; acesta, după două fete măritate și fiul care, dacă dorea, putea să-și lase mustață și barbă, încă putea s-o convingă să rămână cu el în pat luni dimineața, când magazinul era închis, băiatul la școală și Nina purta rochia de casă din mătase înflorată, cu cordon, arătându-și talia încă subțire. Arunca o privire la vitrina din lemn de mahon, suspendată în colțul de deasupra patului, unde se zăreau vălul de mireasă și coronița din flori de portocal, protestând că, după douăzeci și cinci de ani de căsnicie, nu se mai cade să se poarte ca un cuplu în luna de miere, trăgând jaluzelele dimineața, ce vor spune vecinii? *Khawaga* Yanni mormăia afectuos, frecându-și mustața de gâtul soției.

— Vor spune: prostul ăla bătrân e încă nebun după ea – și vor avea dreptate, nu-i așa, micuța mea? Ah, micuța mea...

Iar Nina îl va strânge în brațe cu blândețe, lăsându-l s-o iubească, gândindu-se ce tocană grozavă îi va găti la prânz. Acum se

bosumflase, uitându-se la goblenul pe care-l ținea în mână: fata e prea mare; e cu patru ani mai în vârstă decât Philippe. Yanni n-ar trebui să fie atât de superficial cu astfel de lucruri. Un bărbat se poate sătura ușor de o soție mai în vârstă decât el. Pe de altă parte, nu are mamă sau frate care să facă necazuri, iar dacă *monsieur* Vasilakis – Domnul să-i dea viață lungă – va muri, ea va fi singura proprietară a unui restaurant într-un cartier foarte bun al orașului.

Discuțiile și vizitele lui Milou la magazin au continuat. Philippe i-a părăsit pe frații iezuiți, mergând la Facultatea de Științe Economice, iar în fiecare duminică dimineața Milou traversa orașul spre băcănia din Shari el-Khaleeg, bea ceai cu *khawaga* Panayotis și închiria o *calèche*, care o ducea împreună cu cumpărăturile înapoi pe strada Sarwat. Uneori își pierdea speranța, curajul – apoi îl vedea și de fiecare dată era iarăși convinsă că el avea „intenții", privirile li se întâlneau ceva mai mult, zâmbetul lui era o întrebare – o întrebare ce tânjea după răspuns. Până în ziua nunții Latifei.

Cu multe zile înainte, Faheema, stând pe podea, la picioarele lui Milou, cu gura plină de ace cu gămălie și ținând în mână taftaua lucioasă, de culoarea smaraldului, o îndemnase să facă ceva.

— Ori ți-l scoți din cap, ori discuți cu el. O femeie trebuie să se descurce. Au trecut trei ani și tot „sunt sigură că am simțit cum îmi strânge mâna" sau „azi chiar mi-a atins-o cu buzele" – ce-i cu vorbele astea fără noimă? Ce-i asta, joacă de copii? Poate e încă tânăr și nu știe cum stau lucrurile. Sau poate că nu-i plac femeile. Unii bărbați de-ai voștri sunt așa, voi, grecii... Doar că – uită-te la taică-su: e un bărbat bine, în adevăratul sens al cuvântului. Nu-ți vei petrece viața așteptând. Nu vorbește? Ai și tu gură. Vezi cum stă treaba, vezi ce făină macină la moară...

Pentru a ajunge pe terasa de pe acoperiș, unde se ținea nunta, oaspeții trebuiau să treacă prin apartamentul lui Ismail Morsi, să iasă pe ușa din spate, urcând scara întunecoasă, din fier forjat, a servitorilor. Scările fuseseră proaspăt curățate cu această ocazie,

strălucind negre în întuneric. Benele de gunoi, care de obicei stăteau pe niște peroane, au fost duse înăuntru, iar pisicile – care trăiau de pe urma lor – se țineau la distanță. Terasa cea mare era împodobită cu lumini, iar marchiza de la unul din capete alcătuia un fundal multicolor pentru baldachinul nupțial. Tobele băteau, iar acordeoanele se tânguiau să audă tot cartierul, ospătarii angajați îmbrăcați în alb făceau ture, cărând tăvi din argint cu șerbet, ciocolată și dulciuri umplute cu migdale. Milou se scuză față de Soraya, sora mai mică a miresei, și se făcu nevăzută. Mai târziu, încercase să-și dea seama de ce alesese tocmai momentul acela – însă nu reușise. Își amintea doar cum se aplecase, șoptindu-i Sorayei câteva cuvinte, iar apoi, schimbând o privire cu Faheema, ce stătea turcește împreună cu celelalte servitoare pe covorul de la capătul chioșcului de nuntă, își ridicase poalele rochiei de pe podea, îndreptându-se către scări.

Milou cotise pe trepte și zărise un bărbat venind spre ea din întuneric. Stătuse liniștită, în timp ce Philippe, care nu o văzuse,

continua să urce scările. Apoi probabil că auzise un foșnet sau o simțise respirând, fiindcă se oprise. Se uitase în sus – și iată-l din nou: acel zâmbet care abia dacă-i atingea buzele, făcându-i ochii să strălucească.

— *Bonsoir!*

Niciodată până atunci sau de atunci încolo nu fusese Milou atât de radioasă: strângându-și rochia ce foșnea ușor, cu brațele albe pe tulul verde al corsajului, șoptise un *bonsoir* abia auzit. Philippe se dăduse la o parte să o lase să treacă, fiindcă desigur știa că nu se cuvine să zăbovești pe scări. Milou își ridicase fusta, coborând încet. Muzica învăluia scările. Fata ajunse în dreptul lui Philippe. Se întoarse, de parcă voia să treacă pe lângă el pe lateral din cauza îngustimii scărilor, apoi se opri. Era atât de aproape, încât își simțea pieptul atingându-se de el și rochia înfășurându-se în jurul picioarelor sale. Milou înălță privirea și se uită în ochii lui. Îi șopti numele, iar mâna ei lăsă taftaua mototolită și se ridică, așezându-se ușor pe obrazul lui. Acum, acum precis că va... însă Philippe, prea bine-crescut pentru a se trage

înapoi, stătea nemișcat, iar mâna lui Milou se îndepărtă, se odihni o clipă pe fața și pe gâtul ei, apoi strânse rochia pe când ea se întorcea pe călcâie și fugea în jos pe scări, direct în baia unde Latifa își scotea agrafele din păr.

Milou se încruntă la perdeaua roșie, care se dădea la o parte pentru a face loc unei tinere foarte drăguțe, îmbrăcată într-o rochie din bumbac, cu mâneci scurte. Ochelarii de soare, pe care-i purta pe cap, țineau pe spate părul lung până la umeri.

— *Chérie!* strigă Milou, ridicând mâinile.

Athène se trezi, mârâind înfundat din gât.

— *Tante* Milou! zise Farah, aplecându-se ca să o îmbrățișeze și să o sărute pe amândoi obrajii. Farah se așeză pe scaunul de lângă Milou, cerându-i unui chelner care trecea pe-acolo niște apă cu gheață, își făcu vânt cu o revistă, scărpină urechile Athènei și începu să se plângă, după obicei, de căldură și de cât de greu găseai un loc de parcare.

— Am lăsat mașina lângă operă și am venit pe jos. E singurul loc pe care l-am găsit, însă mai târziu o să trec s-o văd pe mătușa Soraya, așa că e bine.

— Încă mai locuiește în apartamentul cel vechi al bunicului tău? Domnul să-l aibă în pază.

— Oh, da. Stă încă în Ataba. E unul din lucrurile care nu se schimbă, slavă Domnului. A rămas exact la fel ca pe vremea când trăia bunicul. Chiar și patul lui mai e acolo. Ah, bine că mi-am adus aminte – să mă duc să-l salut pe *monsieur* Vasilakis? Sau îl deranjez?

— Nu te osteni, zise Milou, oricum n-o să te recunoască. A devenit tot mai nepăsător de când a murit Faheema. Se obișnuise cu ea.

— Domnul să-i dea viață lungă.

— Ei bine, în mod sigur îi dă viață lungă, clătină Milou din cap.

— Da... probabil că ți-e greu, *tante* Milou, zise Farah nesigură.

Milou nu spunea nimic, odihnindu-și degetele pe spinarea Athènei. Nu zâmbea. Farah se ridică.

— Mă duc să-l salut.

Milou nu întoarse privirea când musafira ei se aplecă înspre bătrân, rostindu-i numele cu blândețe. Ochii lăcrimoși, cu pleoapele

înroșite, se ridicară de pe natura moartă a florilor din televizor și se uitară în sus.

— Sunt Farah, *m'sieur*. Vă amintiți de mine?

Theo Vasilakis dădu din cap de câteva ori, apoi întoarse din nou ochii spre ecran. Farah puse o mână șovăitoare pe umărul său.

— N-au schimbat imaginea asta de trei zile, se plânse el, asta e tot ce vedem între două programe. Au și alte imagini: unele cu copaci, altele cu păsări, lebede, știi tu...

Mâna îi flutura prin aer.

— Dar *asta* ne arată de trei zile... Oamenii se mai și plictisesc. Ei bine...

Privea florile cu resemnare. Sayim nubianul se opri lângă ei.

— E în ordine, *Sitt* Farah, spuse el blând, *khawaga* se simte bine. Poți să te duci să stai cu *Sitt* Milou. Hotărăște-te ce vrei să mănânci la prânz. *Fatta* e foarte bună astăzi...

— Să mănânc *fatta*, *'Am* Sayim?

— Da, de ce nu? Să nu cumva să-mi vorbești de vreun *régime*; ești subțire ca o trestie. Ți-ar prinde bine să mai pui ceva carne pe tine. Du-te și te așază, îți aduc un prânz pe cinste. Las' pe mine.

Farah se întoarse pe scaun. Athène adormise din nou sau ținea ochii închiși. Milou ridică privirea și zâmbi.

— Așa, spune-mi, *chérie*, ce face mama?

— E bine, ridică Farah din umeri, cred că se simte bine unde e, departe de noi toți.

— *C'est dommage, ça*[1]; că stă departe. Și nici ție nu ți-e ușor, mai ales acum, nu?

— Nu. Câteodată mi-aș dori să pot vorbi cu ea. Și mi-e mai greu să locuiesc cu tata când ea nu-i acolo. Deși cred că într-un fel nu-i chiar așa, de vreme ce nu se înțelegeau bine deloc... nu știu. *Tante* Soraya ne ajută mult la treburile casei, de exemplu, are grijă de Adam în locul meu. Și câteodată mă duc să locuiesc la ea – fac o pauză de stat cu tata. Mă simt mult mai bine în casa bunicului, a ei, de fapt. Poate fiindcă am crescut acolo, înțelegi. Dar nu pot vorbi într-adevăr cu ea...

— Dar e înnebunită după tine, mereu ai fost copilul ei...

— E așa de plină de amărăciune acum. Și aspră, într-un fel. Se enervează mereu pe

1. Ce păcat! (în fr., în orig.) (n.t.)

unchiul – soțul ei. E total dezamăgită de fiul ei și i-o spune de fiecare dată. Mă tot bate la cap să mă întorc la „tatăl lui Adam", iar când îi spun că eram nefericiți împreună, se uită la mine de parcă aș fi nebună și-mi zice: „Și ce dacă, cine e fericit în lumea asta?".

— Mama ta pare fericită...

— Da, dar *ea* face totul pe dos; descoperă libertatea și bucuria de-a sta singură acum, după un veac de căsnicie. Însă e dreptul ei. Spune că citește în pat, doarme cu geamul deschis și nu se ostenește cu gătitul, ci mănâncă brânză, salată și fructe... chicoti Farah.

— Și tata? Nu e nefericit?

— Ah, nu. Nu e prea afectat. Adică – bănuiesc că ar fi preferat să rămână și să fie exact cum își dorea el. Dar de vreme ce a început, știi tu, să se emancipeze, cred că tata e de părere că îi e mai bine singur. Deși la el nu prea poți să-ți dai seama...

— N-ai de gând să iei prânzul?

Farah se ridică în picioare. *Monsieur* Vasilakis stătea lângă ea.

— Ei bine, nu-i oferi prietenei tale ceva de mâncare?

Vocea era nemulțumită.

Farah îi aruncă o privire lui Milou, apoi spuse repede:

— *'Am* Sayim îmi aduce imediat ceva de mâncare. Nu stați cu noi la masă, *monsieur*?

— Nu mai e de nici un folos, idiotul bătrân. S-a senilizat.

Vasilakis privea în jur mormăind.

Farah aduse un scaun de la cea mai apropiată masă.

— Poftiți, *monsieur* Vasilakis, vă rog, stați cu noi.

Acum era așezată între bătrân și fiica lui.

— Unde e mâncarea pentru musafira ta?

Farah privi fața impasibilă a lui Milou și se simți stingherită; o stingherealã veche, pe care o știa prea bine. Ani de zile îl auzise pe bunicul ei folosind același ton cu fiica sa, cea care alesese să rămână și să aibă grijă de el. Ani de zile văzuse fața lui *tante* Soraya arătând aproape ca aceasta. Chelnerul apăru cu o tavă.

— Așa, așa, *khawaga*! spuse el radios. Stai cu doamnele și mai lasă televizorul. Nu vezi nimic acolo, doar vorbărie goală, *plus* că se tot repetă.

Așeză farfuriile în fața lui Farah.

— Mă duc să aduc vinul lui *khawaga*. Servește un pahar de vin cu *khawaga*, *Sitt* Milou o îndemnă el.

Milou scutură din cap. Carafa și un pahar pe jumătate plin fură așezate pe masă.

— Să mănânci sănătoasă și fericită, zâmbi Sayim către Farah, ești o companie plăcută și ne luminezi restaurantul.

— Dar tu?

Milou o mângâie pe Athène și continuă, de parcă nu fusese întreruptă.

— Dar tu, *ma petite*? Și tu te simți mai bine singură?

— Of, *tante* Milou, oftă Farah, împungând dovleceii umpluți, e atât de greu să fii femeie divorțată aici. Nu credeam că o să fie atât de greu.

— Asta doar fiindcă nu ai propriul tău apartament.

Milou ridică o mână de pe Athène și o întinse s-o mângâie pe Farah.

— Când vei avea apartamentul tău, totul o să fie altfel.

— Dar nu voi avea niciodată propriul meu apartament.

Farah lăsă furculița jos.

— Deja ai cumpărat unul...

— Da, dar omul nici nu s-a apucat să-l construiască. Totul e pe hârtie. Dacă începe *mâine*, nu-i va lua mai puțin de cinci ani, iar eu am aproape treizeci. Nu mi-am închipuit niciodată că va fi atât de greu.

— Totul e greu acum. Totul, spuse *monsieur* Vasilakis.

Puse paharul jos și se aplecă în față, sprijinindu-se cu mâinile de genunchi:

— Totul s-a schimbat, viața s-a făcut mai grea. Foarte grea.

Clătină din cap.

— Înainte îți trebuiau paisprezece feluri de pește ca să faci *bouillabaisse*. Alegeam fiecare pește cu mâna mea. Acum ce mai găsești? Trei-patru feluri, poate. E imposibil să faci *vraie*[1] *bouillabaisse*. Tatăl tău înțelegea lucrurile astea, îmi spunea cu o noapte înainte: *khawaga* Theo, mâine mâncăm *bouillabaisse*.

— Tată, știi cine e ea?

1. Adevărată (în fr., în orig.) (n.t.)

— Ei, sigur că știu cine e. Fiica lui Ismail Morsi...

— E fiica fiicei lui Ismail Morsi, tată.

Vocea lui Milou era categorică.

— Știu, știu.

Bătrânul începea să-și piardă răbdarea.

— Ați fost mereu prietene, voi două. Chiar dacă ea s-a căsătorit și tu nu.

Se întoarse către Farah.

— Fiica ta trebuie să fie *une belle demoiselle*[1] acum, nu?

— Tată, Farah are un fiu. Îl cheamă Adam. Are aproape nouă ani? întrebă ea întorcându-se către Farah.

— Aproape, și e foarte chipeș. L-aș fi adus cu mine, dar își petrece ziua cu verii săi. El e toată viața mea acum, *tante* Milou. Nu știu ce mă făceam dacă nu era cu mine. Nu-mi pot închipui cum reușesc unii oameni să treacă prin viață fără să... oh, *tante* Milou, îmi pare rău...

— Nu-i nimic, *chérie*.

Milou o mângâie ușor pe Athène, apoi o scărpină pe gât.

1. O domnișoară drăguță (în fr., în orig.) (n.t.)

— Nu-ți face griji, totul e în trecut acum. Dar... *il y'a quelqu'un ? Un homme* ?[1]

— Bărbat, ce bărbat ?

Monsieur Vasilakis se răsucise să vadă ce se mai întâmplă la televizor, acum însă se întoarse curios.

— Nu ești căsătorită, copilă ? Chiar fiica mea a fost la nunta ta...

Farah atinse ușor brațul lui Milou.

— Sunt divorțată, *monsieur*, soțul meu și cu mine ne-am despărțit.

— Divorț, divorț, asta e tot ce se aude în ziua de azi. Nimeni nu mai are răbdare, se întristă *monsieur* Vasilakis, nu era așa pe vremea noastră. Așteptai. Poate unul dintre soți face o greșeală. Celălalt așteaptă. Dacă unul trage mai tare, celălalt lasă de la el. Și lumea merge mai departe. Viața cere răbdare. Ei... deci zici că ai divorțat ? Ce de bani a mai cheltuit taică-tu pe nuntă. Știu că ți-a făcut nuntă mare. Și Milou a fost acolo. Taică-tu era un om care știa cum se fac lucrurile : un om pe cinste.

Când tatăl ei tăcu pentru câteva clipe, sugându-și vârfurile mustății și scuturând

1. Ai pe cineva ? Un bărbat ? (în fr., în orig.) (n.t.)

din cap cu tristețe, Milou repetă cu voce scăzută :

— Așa deci, draga mea, există vreun bărbat ?

Monsieur Vasilakis se băgă din nou.

— Să te ferești de bărbați.

O privi pe Farah cu sinceritate.

— Toți sunt niște ticăloși. Arată bine și sunt impunători, dar sunt putrezi pe dinăuntru. Lasă-i în pace. Mai ales acum. *Au fost* bărbați. Ei bine, chiar regele obișnuia să ia masa aici. Și Eden. Mânca la masa aia, chiar acolo... cu Montgomery. Anthony Eden, știi ?

Bătrânul dădu din cap. Apoi se răsuci încet pe scaun, înspre televizor.

— Nu sunt interesată, *tante* Milou. Chiar nu sunt. Cei câțiva... doi bărbați care *ar fi putut* să-mi placă sunt deja căsătoriți, foarte căsătoriți. De altfel, am avut o propunere, trebuia s-o auzi : „Cât despre faptul că ești divorțată, pot trece cu vederea". Și ăsta cică era „progresist". Nu, și, în afară de asta, nu-mi doresc conflicte legate de Adam. A fost... Farah se opri o clipă. M-am gândit la un „aranjament"...

— Un „aranjament" ?

— O „căsătorie de convenienţă", cred că aşa i se spune. M-am săturat de toate chestiile sentimentale şi ştiu că nu voi mai fi îndrăgostită; nici nu-mi doresc să fiu. Dar am nevoie de un aranjament, am nevoie de o casă...

— Ce tot spui acolo? Asta ce-i, o teorie? Sau chiar există cineva la care te gândeşti?

— Oh, nu prea mă mai gândesc la asta. Însă da, există cineva. E prea ridicol, totuşi.

— E cineva de la club? Un vechi prieten de la şcoală? Ce e ridicol?

— Oh, nu, nu, nimic din toate astea. E un vecin... al lui *tante* Soraya. S-ar putea să-l ştii...

Milou o fixă pe Farah.

— Îl cunoşti, *tante* Milou? *Monsieur* Philippe? Panayotis? *Tante* Milou?

— Nu, nu prea îl cunosc.

— Ei bine, sunt vecini cu *tante* Soraya de-o veşnicie. Cred că e destul de în vârstă, habar n-am *câţi* ani are, deşi nu arată rău deloc... şi e foarte blând. Lui Adam îi place. Trebuie să recunosc, apartamentul m-a făcut să mă gândesc la asta, mai ales. Apartamentele alea sunt grozave, *tante* Milou, nu-i aşa? Tavanele

înalte, cornişele, coridoarele lungi... iar apartamenul *său* are nişte tapet de dinainte de război, care arată de parcă a fost pus ieri. Apoi, toată mobila aia veche, minunată, care fost a mamei lui când s-a măritat, acum o groază de timp, închipuie-ţi numai. Ştiu că e urât să gândesc aşa şi oricum e ceva bizar la mijloc... cum de nu l-ai cunoscut niciodată, *tante* Milou?

— L-am... cunoscut. La ocazii, nunţi şi alte cele. Atât.

— Ei bine, e doar el cu Nina – maică-sa. Are surori, dar s-au stabilit în Grecia de-o veşnicie, iar taică-său a murit de mult. Însă *monsieur* Philippe tot mai locuieşte cu Nina. E destul de ciudat, dacă te gândeşti, *tante* Soraya spune că a avut aceeaşi slujbă de când a absolvit, o slujbă măruntă, de contabil. Nu prea vrea să vorbească despre el, spune doar: „Philippe nu se schimbă niciodată", asta e tot. Mi-a zis însă că nu a vrut să preia afacerea tatălui său când bătrânul domn Yanni a murit...

— Yanni, nu? Bătrânul Yanni, băcanul? *Monsieur* Vasilakis se întoarse doar pe jumătate.

Și el a fost un om bun, Domnul să-l aibă-n pază, la fel ca taică-tău. Nu prea îl vedeam pe aici, însă Milou făcea toate cumpărăturile la el, în fiecare săptămână. Avea un magazin la capătul străzii Mouski. În fiecare săptămână se ducea acolo și se întorcea cu cumpărăturile într-o *calèche*. Îi făcea reduceri avantajoase, pentru clienți vechi, știi tu, tot greci. Fiicele lui s-au întors la Atena, însă a avut și un fiu. Se spune că era un băiat chipeș, a mers *chiar* la universitate. Însă nu știm nimic despre el...

— Nu ți-a plăcut *fatta*, *Sitt* Farah?

Sayim era dezamăgit de grămada de pâine și orez lăsată în farfurie.

— A fost delicioasă, *'Am* Sayim, dar n-aș fi putut s-o termin pe toată. Mă tem că am ciugulit doar carnea.

— Nu-i de-ajuns, *Sitt* Farah, nu-i de-ajuns.

— Și am mâncat toate legumele, zâmbi Farah către bătrânul chelner care strângea farfuriile.

Milou o privi pe Farah.

— Spuneai că te gândești să te căsătorești cu bărbatul ăsta..., te-a cerut de soție?

— Ah, nu mă mărit cu el, *tante* Milou! Știi, doar cochetam cu gândul.

— Dar te-a cerut de soție?

Athène se ridică, încercând să se dea jos de pe genunchiul stăpânei, însă Milou o ținu de zgardă.

— Ah, nu.

— Păi atunci?

— M-ar cere de soție dacă aș vrea eu.

— Dar e creștin ortodox.

— Ar deveni musulman.

— De unde știi? De unde știi că s-ar converti?

— *Tante* Milou, lucrurile astea se simt. E ceva în privirea lui când se uită la mine. Când ne întâlnim pe scări sau când vine de la serviciu și mă găsește sporovăind cu Nina, mă privește mereu de parcă s-a întâmplat ceva extraordinar. Cu *tante* Soraya nu vorbesc despre astfel de lucruri, însă Nadia, mătușa mea cea mai tânără, a observat și e de părere că *Monsieur* Philippe are o *tendresse*[1] pentru mine.

1. Slăbiciune (în fr., în orig.) (n.t.)

— Nadia? E preferata tatălui tău, nu-i așa?

Monsieur Vasilakis se învioră.

— O aducea aici când era doar atât de mică, o așeza la masă cum se cuvine și-i dădea voie să comande ce dorea! Ah, ce vremuri! Ultima născută e mereu zahăr curat, după cum se spune. Dar eu de unde să știu? Am avut-o doar pe Milou.

Monsieur Vasilakis se pleoști din nou. Întinse o mână tremurândă către pahar.

— Era totul pentru mine, totul.

Milou o ținea pe Athène de zgardă.

— Spune-mi, zise ea îndreptându-se de spate, spune-mi, dacă ți-ai închipui că un bărbat are o *tendresse* pentru tine, dar n-ar face nimic în privința asta. Și-ai vrea să-l grăbești nițel, așa că ai face o mișcare, ceva inconfundabil, despre care nimeni nu ar putea spune că a fost o neînțelegere... iar el nu ar băga de seamă... nu te-ar băga în seamă. Cum te-ai simți?

— Nu se poate așa ceva, răspunse Farah sigură pe ea.

— Dar dacă s-ar întâmpla?

— Nu se poate așa ceva, dar, dacă totuși s-ar întâmpla, ei bine... cred că n-ar mai trebui să-mi pese de el după aceea. Totuși e un cuvânt minunat, nu-i așa, *tante* Milou?

— Ce? Care anume?

— *Tendresse*.

— A, spuse Milou. *Tendresse*... desigur.

MELODY

Mireasma de iasomie umple întreg văzduhul. Încă de luna trecută, cred. Așa îți dai seama că se schimbă anotimpul în țara asta. Aici *bougainvillaea* înflorește pe ziduri tot anul. Șopârlele țâșnesc de sub pietre și fug înapoi. Țânțarii bâzâie dincolo de plasă, iar băiatul care curăță piscina se îndeletnicește cu treaba asta între opt și zece, în fiecare dimineață. Noi nu avem voie în piscină; noi, femeile, adică. E doar pentru copii... și pentru bărbați, desigur. Ei au voie să folosească orice. Și chiar asta fac. Folosesc totul, vreau să spun. Nici nu apuc să miros iasomia prea mult. Poți să-i simți cu-adevărat mireasma doar noaptea, iar noaptea nu prea ies din cauza lui Wayne. Nu c-aș avea unde să mă duc, mă-nțelegeți. Doar la cumpărături sau

să-mi vizitez vecinii, însă nici de astea nu prea am parte. Wayne se culcă la ora opt. Dacă nu doarme douăsprezece ore, e morocănos toată ziua următoare. Trebuie să se trezească la șapte și jumătate dimineața, să prindă autobuzul pentru școală. Ăsta e unul dintre lucrurile pe care nu le-am putut înțelege cu nici un chip; de ce copila n-a fost trimisă niciodată la școală? O ținea cu ea toată ziua. Când am ajuns în locul ăsta, acum șase luni, au fost primii oameni pe care i-am văzut. Adică primii vecini. Nu intră în calcul oamenii din administrație și băieții care curăță piscinele. Ne-am mutat într-o vineri după-amiază, iar primul lucru pe care l-am făcut a fost să ieșim din nou și să conducem în sus și-n jos pe șosea. Îmi aduc aminte că ne-am bucurat că avem o băcănie, un chioșc de ziare, o florărie și un spital chiar la scară. Nici una din ele nu arăta prea grozav, însă oricum era mai bine decât nimic. În dimineața zilei de sâmbătă, când Wayne și cu mine ne întorceam de la băcănie (Rich, soțul meu, plecase la serviciu, bineînțeles), am văzut o femeie cu o copilă lângă piscină.

Femeia zâmbea, iar Wayne a zbughit-o către ele. L-am urmat. Trebuie să spun că de la început mi s-a părut puțin stridentă, părul de culoarea bronzului era cu siguranță vopsit și puteai să-i vezi rădăcinile unde începuse să crească. Era destul de machiată pe la ochi, iar fusta era ceva mai scurtă decât poți vedea pe-aici. Nici nu se ostenise să-și pună o *abaya*, ceea ce în mod normal e acceptabil într-o zonă rezidențială, dar nu cu o fustă atât de scurtă. Copila era însă destul de drăguță, iar micului Waynie i-a plăcut de ea pe loc. Era o blondă get-beget, cu bucle naturale, minunate. Avea o față în formă de inimă, un năsuc obraznic, ochi mari, albaștri și se înfășurase într-un văl de-al maică-sii, purtându-l ca pe o *abaya* în miniatură. Se pare că era doar cu câteva luni mai mare decât Wayne, însă mult mai sigură pe ea, mai calculată. Probabil fiindcă era fată. Fetele se maturizează mai repede decât băieții. Ei bine, Ingie, așa o chema pe femeie, trăncănea tot timpul, deși numai așa nu se putea numi ce făcea ea, fiindcă engleza ei e îngrozitoare. Mi-a povestit câteva lucruri despre zona rezidențială și am întrebat-o

unde merge copila ei la școală, fiindcă trebuia să mă hotărăsc la ce școală îl voi trimite pe Waynie. Mi-a răspuns că Melody nu merge la școală. Zicea că mai are un bebeluș, Murat, care dormea sus, în casă, chiar atunci, că îi ține împreună și o învață pe Melody să scrie și să citească.

— Îmi place să stea cu mine, a spus ea.

M-am gândit imediat că era o greșeală, deși nu mă aflam în postura de a-mi da cu părerea. Copila nu vorbea însă o boabă de engleză. Era foarte drăguță și toate cele, de fapt Wayne a stat doar și s-a holbat la ea cât am vorbit. Era fermecat. Cred că tocmai se îndrăgostise. Ei bine, mai târziu în acea zi, când Wayne și-a scăpat pușca în piscină, iar eu nu reușeam să ajung la ea și el stătea și plângea de mama focului, Ingie a ieșit la geam, întinzându-mi o coadă de mătură și strigând:

— Încearcă asta, încearcă asta.

Am scos pușca din apă și am urcat să-i înapoiem coada de mătură, însă Wayne nu se mai dădea dus; a ținut neapărat să stea să se joace cu Melody. Sincer, n-am înțeles

deloc care era atracția. Ea nu juca niciodată jocurile lui. Tot ce făcea era să se joace cu păpușile, să le îmbrace, să le dezbrace și să le vorbească – în turcește, în timp ce el o privea. Odată m-am dus să-l iau și i-am găsit pe amândoi stând pe podeaua din baie, în picioarele goale și cu hainele ude, „spălând" toate hainele păpușii, iar Ingie râdea doar și spunea: „E atât de cald". Ceea ce o definește pe Ingie e râsul. Râsul, hainele, machiajul și dansul. Și gătitul. La început, când abia ne mutaserăm, venea pe la noi cam de două ori pe săptămână, de fiecare dată cu câte un „flecușteț" pe care îl gătise: plăcinte, tartă cu mere, pizza, orice... lucruri foarte laborioase. Iar micuța Melody o ajuta să facă mâncare și să coasă și toate acele haine minuscule pentru păpușa Barbie. I-am spus:

— Dar le poți cumpăra de la Toyland pe-o nimica toată.

Însă ea a râs, ridicând din umeri, și a zis:

— Dar îmi place.

Cred că-i place și să gătească trei feluri de mâncare la o masă, plus ceva dulciuri pentru soțul ei în fiecare seară și să-l aștepte, fără

îndoială. Felul în care femeile musulmane își tratează soții pur și simplu mă îmbolnăvește. De fapt *își doresc* să fie sclave. Probabil că așa o fi pus mâna pe el de la început. Mi s-a părut însă puțin ciudată situația când l-am văzut: un bărbat strașnic, mare, înalt și vizibil mai în vârstă decât ea. Și râzând, îmi spune că ei (Ingie, Melody și Murat) sunt cea de-a doua familie a lui. Mă prefac surprinsă, dar de fapt Elaine îmi povestise deja (Elaine e prietena mea scoțiană – locuiește aici de aproape patru ani și știe tot). Elaine mi-a povestit că el fusese căsătorit înainte cu o americancă și trăise în Denver timp de douăzeci de ani. Avea doi băieți cărora le purta de grijă și făcea și toate treburile. Soția muncea și avea, se pare, o personalitate puternică, deci normal că nu făcea nimic în casă. O înțeleg perfect. Vreau să spun că nu mă omor după treburile casnice. Prefer să citesc o carte. Aici însă le fac. Treburile, vreau să spun; fiindcă eu nu lucrez și Rich merge la serviciu. În orice caz, soțul lui Ingie (atunci încă nu erau căsătoriți, desigur) s-a săturat într-o bună zi, așa că și-a împachetat lucrurile, s-a

întors acasă și și-a luat o nevastă turcoaică, una care face totul pentru el, apoi a adus-o în țara asta, unde a încuiat-o pur și simplu în casă în timp ce el face bani cu lopata. Nici măcar nu știm dacă a divorțat de prima soție. Bineînțeles că Ingie n-a pomenit nimic despre toate astea. A spus doar că era un geniu și că-și iubea munca, putea să repare orice mașină din lume, că prima lui soție e o „fată foarte rea" și că el e „un bărbat tare vesel, plin de viață". Într-adevăr, casetele video Betamax sunt dovada vie. El dansând în fața prietenilor și a familiei, la cea de-a treia zi de naștere a lui Melody. Un fragment cu el filmând-o pe Melody și un altul cu Ingie zburdând prin pădure, într-o vacanță în Vermont. Totul foarte plin de viață. Și Ingie e „o persoană plină de viață". Când o vizitezi, întotdeauna ascultă o casetă – tare. Disco, rock, muzică orientală, orice. Unul din jocurile preferate ale lui Melody e să-l facă pe Wayne să se așeze, s-o convingă pe maică-sa să pună niște muzică din aceea tânguitoare, cu tobe, să ia o năframă și să înceapă să danseze pentru el. Chiar știe să danseze. Rotindu-și mâinile și picioarele,

mișcându-și gâtul de la stânga la dreapta. Wayne, care de obicei nu poate sta locului o clipă, încremenește, privind-o pe micuța blondină, care nu vorbește un cuvânt pe care el să-l înțeleagă, fluturând vălul și cochetând. Nu eram nici măcar sigură că această prietenie era bună pentru el; însă aveam parte de lacrimi și proteste furioase dacă nu voiam să-l las să meargă la ei – îmi era mai ușor să-i dau voie. Odată trebuia să vină ea la noi să se joace cu el, însă n-a apărut. Pur și simplu a stat și a așteptat-o. Nu avea nici măcar patru ani, dar a stat și a așteptat-o timp de două ore. Apoi m-a pus să-l duc la Ingie, iar când a văzut că nu erau acasă s-a așezat pe prag și a început să plângă. Toată zona asta rezidențială era, după părerea lui, „locul unde stă Melody". Lui Melody nu-i păsa atât de mult ca și lui, cred; însă ea avea un frățior, iar Wayne era singur. Ei bine, are trei frați, însă sunt mult mai mari și sunt acasă, în Vancouver. De fapt și noi suntem o a doua familie. Rich a fost căsătorit timp de cincisprezece ani. Nu știu prea multe despre prima lui soție – în afară de faptul că-i plătește

o pensie alimentară foarte mare, acesta e și unul dintre motivele pentru care ne aflăm aici. A avut însă trei fii și nu și l-a mai dorit pe Wayne. Wayne a fost rezultatul unui compromis pe care l-am făcut cu Rich. Când a primit oferta pentru slujba asta, pe care și-a dorit foarte mult să o accepte, i-am spus: „Fie. Îmi dai ce-mi doresc și poți avea și tu ceea ce dorești". Vreau să spun că nu orice femeie ar accepta să fie îngropată de vie într-un loc ca ăsta, nu-i așa?

În cele din urmă a semnat contractul, am cumpărat jeepul și am pornit-o la drum, iar în timp ce traversam Franța am rămas gravidă. A glumit puțin, vrând să se asigure că e fată, însă după nașterea lui Wayne s-a speriat de-a binelea și s-a dus să-și facă o vasectomie, ca să nu-l mai bat la cap cu alt copil. Ingie zicea că soțul ei îl așteaptă pe al treilea și vorbea mereu despre asta. Însă Elaine susținea că Ingie i-a spus că ia anticoncepționale. Nu voia să rămână gravidă, fiindcă o ghicitoare îi prezisese acasă că va avea trei copii, dintre care unul îi va frânge inima. Așa că se gândise că, dacă ar avea doar doi, lucrul ăsta ar anula

întreaga profeție. Eu nu știu nimic despre treburile astea ; adică nu cred în ghicitori, însă uneori mai auzi povești despre ceea ce au spus – oricum, soțul lui Ingie o tot bătea la cap să facă al treilea copil și în fiecare lună aștepta să vadă dacă a rămas gravidă, iar între timp ea lua pastila în secret, ascunzând tabletele între pantalonii și vestele lui Melody, îngrozită că el va afla. Așa sunt bărbații ăștia musulmani, niciodată nu au destui copii. De obicei vor băieți. Acesta însă își dorea încă o fată. Am întrebat-o pe Ingie cum de voia o fată și mi-a răspuns că, după părerea lui, fetele sunt „mai tandre și mai iubitoare" decât băieții. În afară de asta, un băiat va ajunge să „aparțină" nevestei sale, pe când „o fată va fi mereu fiica tatălui ei". „Dar", a adăugat ea, „bineînțeles, credem că orice ne dă Dumnezeu e bine-venit". Desigur.

Cu Ingie aveai doar discuții de genul ăsta. În plus, știa totul despre absolut orice se întâmpla sau – de obicei – despre ceea ce aproape se-ntâmpla în locul ăla : despre copiii aproape răpiți, violurile aproape făptuite, filipinezii aproape executați, însă în loc de asta deportați,

nemții care înnebuniseră. Cu toată superficialitatea ei, era totuși o mamă bună. Amândoi erau părinți buni, îi vedeai mereu la Kiddiworld în ultima zi de joi a lunii – Ziua Familiei Vestice –, iar turcul ăsta masiv, cu părul cărunt își dădea drumul pe toboganul în formă de far, ținând-o bine pe micuța Melody pe ceea ce Wayne numea „lampa" lui, în timp ce Ingie le făcea cu mâna, strângându-l la piept pe Murat și râzând.

Acum, desigur, nu-i mai vezi pe-acolo. De fapt, nu prea îi mai vezi niciunde, deși sunt încă pe aici. Ei bine, nimeni nu prea mai vrea să-i vadă, ce-i drept. Mă rog, Elaine spunea mereu că el e puțin ciudat, însă nu mi-am închipuit niciodată *cât* de ciudat era, până nu am auzit toată povestea aia cu camera de filmat. Firește, n-am aflat toate astea decât foarte târziu. Când s-a întâmplat, n-o mai văzusem pe Ingie de-o bună bucată de vreme. Încetasem să mai trec pe la ea atât de des. Încă îl mai duceam pe Wayne acolo, însă doar îl lăsam și apoi veneam să-l iau acasă. Dar în seara aceea am trecut. Trebuia să fac asta. Aerul din zona rezidențială nu era numai plin

de mireasma iasomiei, ci chiar greu din cauza asta. Era ora opt, iar copiii mai mari se jucau încă afară. Se urcau pe barele din preajma piscinei, alergau printre tufișuri, șușoteau, apoi izbucneau în râs. Trebuia să trec. Știam că o grămadă de lume fusese acolo cu o noapte înainte și văzusem oameni venind și plecând toată după-amiaza. Ei bine, poate că așa e obiceiul la musulmani. Noi însă obișnuim să trimitem o scrisoare de condoleanțe sau să mergem la înmormântare. M-am decis totuși să mă duc, să nu par neprietenoasă. Așa că am așteptat până l-am culcat pe Wayne, i-am spus lui Rich, apoi am ieșit și mi-am dat seama cât de plăcut era aerul noaptea și cât de parfumat. Mergeam încet, fiindcă habar n-aveam ce să fac sau ce să spun odată ajunsă acolo. Am privit în sus și am văzut toate ferestrele luminate și perdelele date la o parte. Am urcat scările și am auzit de afară versetele din Coran, așa că am bătut la ușă, iar cineva mi-a deschis. În stânga erau cam douăzeci de bărbați care stăteau în cerc în jurul unui casetofon și nu scoteau o vorbă. Ascunsă de ei, după colț, o femeie ședea ghemuită pe jos,

îmbrăcată în negru, ascultând și ea. Așteptam, neștiind ce să fac, apoi femeia s-a ridicat în picioare și mi-am dat seama că era Ingie. A deschis ușa către partea interioară a apartamentului, m-a lăsat să intru, iar apoi a închis-o la loc în urma noastră. S-a așezat pe canapea, iar eu am stat pe un scaun de lângă ea. Casa era plină cu femei. Femei și copii mici. Femei care ședeau, femei făcând cafea, femei pregătind mâncarea și ducând-o bărbaților care stăteau afară. O femeie spăla vasele, alta împăturea niște rufe. Toate purtau haine negre. Bebelușii însă erau mici pete de culoare. Murat – îmbrăcat cu un costumaș roșu și o bluziță cu dungi albe și roșii – s-a agățat de genunchii maică-sii pentru o clipă, apoi s-a avântat spre tricicleta albastră, strălucitoare, a surorii sale. A căzut și a început să plângă, dar a fost ridicat și legănat de una dintre femei. Am privit-o în sfârșit pe Ingie. Mă așteptam s-o văd îmbătrânită peste noapte, însă nu era așa. Părea chiar mai tânără. Slăbise foarte mult. Nu știu cum de reușise în doar douăzeci și trei de ore, însă slăbise, iar acum părea subțire și fragilă în fusta ei

neagră, lungă și tricoul de aceeași culoare. Nu era fardată, purta părul prins în coadă cu un elastic și avea cearcăne vinețiii sub ochi. Pielea ei – nu doar pielea de pe față, ci și cea de pe brațe, mâini și picioare, tot ce puteai vedea – devenise mai fină, aproape transparentă. Își pierduse și siguranța. Mișcările îi erau încete și ciudate: de adolescentă. Când se așeza, întorcea picioarele spre interior, unul către celălalt, ca o fată timidă sau o păpușă răsucită. Ochii îi erau roșii și, când mă surprinse uitându-mă la ea, arătă cu degetul înspre ei, șoptind:

— Nu am lacrimi.

Nu mai avea nici voce. Îi venea greu și să șoptească. Din când în când se cutremura din tot trupul, de parcă ar fi fost cuprinsă de o criză de plâns, însă nu se auzea nimic și după aceea cădea iarăși în mutenie, cu o mână pe fiecare genunchi și cu picioarele răsucite spre interior.

— Oamenii trăiesc cincizeci de ani, chiar și șaptezeci. Ea a trăit cincizeci de luni, murmură, privindu-și degetele.

Femeia care stătea lângă ea pe canapea – o egipteancă grasă, care transpira atât de mult, încât nu deosebeai lacrimile de sudoare – arătă înspre tavan, apoi desfăcu brațele, cu palmele în sus. Ingie șopti:

— El mi-a dat-o. De ce mi-o ia înapoi? De ce?

Femeia se întinse și-i mângâie mâna care se odihnea pe genunchiul de lângă ea, apoi spuse:

— Ești musulmană.

Vocea lui Ingie hârâi când încercă să vorbească mai tare.

— Sunt musulmană, însă era fiica mea.

Apoi fu cuprinsă de una din convulsiile ei scurte, fără lacrimi. Femeia îi mângâie ușor mâna, apoi se întoarse și vorbi în arabă cu fiică-sa, care stătea stângace în spatele ei, îmbrăcată în dantelă neagră. Ingie se întinse și scoase de sub o pernă un pachet albastru de Silk Cut. Trei turcoaice săriră să-i aducă o scrumieră. Stinse țigara după ce trase de două ori și tuși mult. Brațele ei albe se mișcau cu gesturi dramatice – nu purta brățară sau inele, doar verigheta de aur.

— Nu pot să cred. De ieri mă tot gândesc: o să vină dincoace, o s-o zbughească încolo. O văd alergând. O mai aud încă strigând: „Mamă!". Un minut, atâta tot, un singur minut. Eu am făcut-o, *eu* am făcut-o, se lovea cu pumnii în piept.

Turcoaica, despre care Elaine spune că e cea mai bună prietenă ai ei, a venit din bucătărie și a privit-o preț de o clipă. Egipteanca i-a luat mâna întrebând-o:

— Dar ce întâmplat? Cum întâmplat ieri?

— Ieri, șoptește Ingie mașinal, ca un robot care rămâne fără baterie, ieri suntem acasă toată ziua. Copiii n-au liniște. Îi duc la complexul comercial. Soțul meu așa obosit, că nu vrea să meargă. Zic: „Bine, mergem pe jos". O duc pe prietena mea jos cu bebelușul. Mergem. Facem o tură. Le dăm copiilor înghețată. Venim înapoi. Afară îmi aduc aminte, nu mai am Cérélac pentru Murat. Îi spun prietenei: „Stai cu copiii, dau o fugă peste drum să iau Cérélac".

Privește în jur.

— Nu vreau s-o iau pe Melody cu mine în magazin. Mereu vrea ciocolată sau dulciuri,

cred că nu e bine pentru ea. Prietena mea zice: „Bine". Traversez, apoi o aud pe Melody. „Mamă!" Mă întorc și ea fuge după mine, mașina vine așa de repede...

E liniște. Scutură din cap.

— Eu uit. Mașina lovește pe ea, apoi târăște în josul străzii, apoi ea cade și rostogolește. Toți aleargă într-un suflet și bărbatul de la florăria Jasmine, el poartă pe ea și fuge la spital – dar ea este murit.

Mâinile îi cad pe genunchi și se uită în jur. În ochi i se citește o întrebare, o îndoială, de parcă una dintre noi i-ar spune că se înșală, că Melody nu este „murit". Femeia de lângă ea mormăie ceva în arabă și două dintre turcoaice – una cu codițe împletite, ochelari rotunzi și un bebeluș grăsun, iar cealaltă foarte elegantă, cu o manichiură perfectă și un inel din acela răsucit, care îți acoperă tot degetul – începură să plângă, ștergându-și nasul cu niște șervețele roz. Ingie se leagănă încet în față și-n spate pe canapea, în timp ce Murat se sprijină de picioarele ei, morfolind o bucată de castravete. Jucăriile lui Melody sunt împrăștiate prin toată camera, iar pe

biroul din colț se află un volum gros din *Enciclopedia medicinei de familie*.

Ceva mai târziu, când plec, zăbovesc puțin în grădină. Încă nu vreau să merg acasă, iar Rich are grijă de Wayne măcar de data asta, așa că mă duc la Elaine. Nu pot sta prea mult la ea, fiindcă e seară, iar Mike – soțul ei – e acasă, însă îi povestesc scena de la Ingie, iar ea spune:

— Nu iese niciodată la sfârșit de săptămână. Muncește toată săptămâna și doarme în weekend. Copiii devin nerăbdători.

Dar, după cum spuneam, l-am văzut cu siguranță la Kiddiworld.

Când am plecat de la Elaine, m-am hotărât să merg peste drum să cumpăr niște flori, o surpriză pentru Rich, fiindcă nu fac asta prea des – doar ca să-i mulțumesc pentru că a avut grijă de Wayne.

Trec strada. Nu se văd semne pe asfalt, nici un stâlp îndoit, nici un cordon de poliție. Nimic care să indice că s-ar fi întâmplat ceva neobișnuit noaptea trecută.

Florarul, un libanez îngălat, care nu mi-a fost niciodată prea simpatic, mă întreabă:

— Ați văzut ce s-a întâmplat noaptea trecută?

— Cu fetița?

— Ah, spuse el, am văzut totul. Nimeni nu are așa o priveliște ca mine.

Am ales cinci trandafiri roșii, iar el a început să-i curețe de frunze și spini.

— Stau aici în ușă. O văd pe doamna cum trece. O cunosc, o văd destul de des; mereu cu copiii. De data asta o văd cum trece strada, iar cealaltă doamnă așteaptă cu copiii. Apoi o văd pe fetiță; strigă și o zbughește. Mama se întoarce, iar mașina – BUM – lovește cu pumnul în palma deschisă – BUM –, și o târăște mai departe: douăzeci și patru de metri. Mama stă pe refugiul din mijocul șoselei, cu brațele întinse, dar țipătul e de la frâne și cauciucuri.

Așază cu grijă trandafirii pe o folie de celofan și se apleacă să ia niște ferigi pentru buchet.

— Eu am început să fug. Mașina îi dă drumul, iar ea se rostogolește și se rostogolește în brațele mele, chiar așa. Peste tot e sânge. O ridic, iar capul îi cade pe spate, ochii dați peste cap, așa că se vedea doar albul. Încă mai respira. Am ținut-o strâns la piept și am alergat către spital. Din cap îi țâșnea sânge, ca

dintr-o pompă. Știi, azi l-am întrebat pe prietenul meu, doctorul – joacă șah cu mine –, l-am întrebat cât sânge are în corp un copil de patru ani? Mi-a spus că vreo patru litri. Ei bine, vă spun că pe mine erau vreo patru litri și încă nu știu cât pe șosea, deși nici nu am observat. Am cărat-o la spital, dar murise. Când m-am întors aici, mai târziu, am început să miros. Mă uit și văd că sunt plin de sânge.

Înfășură atent o folie de aluminiu peste cotoarele florilor, să le păstreze umede.

— Am auzit că tatăl s-a repezit afară și a încercat să-l ucidă pe șofer... am zis eu.

— Ah, dar l-au oprit. Ce-ar fi rezolvat cu asta? Da, avea viteză. Dar toți merg cu viteză și nu se aștepta ca un copil să iasă în mijlocul drumului la ora zece noaptea. Acum e la închisoare, o să plătească o despăgubire. Știți – daune pentru omucidere.

Legă o fundă albă în jurul buchetului înfășurat în celofan.

— Tatăl a venit aici azi-dimineață cu o cameră de filmat. A filmat șoseaua. Am ieșit să văd și mi-a luat un interviu. A vrut să arăt exact cum s-a întâmplat. Aici a lovit-o mașina,

uite-așa. Aici am ridicat-o, uite-așa. Am fugit uite-așa. A făcut un film întreg, a înregistrat totul. Bietul om.

I-am plătit și am plecat acasă cu trandafirii. Am pus florile în vază, povestindu-i totul lui Rich, însă se cufundase într-o carte și nu cred că voia să audă. Elaine însă abia aștepta și m-am dus la ea în dimineața următoare, de îndată ce l-am urcat pe Waynie în autobuzul pentru școală. Tot timpul cât am vorbit am avut impresia că îmi ascunde ceva și, într-adevăr, când am terminat, mi-a spus:

— Și știi ce a făcut tatăl după-amiază? S-a dus la morgă, unde tocmai voiau s-o spele pe biata copilă, s-o așeze în sicriu, și a filmat totul.

— Dar cum de l-au lăsat?

— Au spus că bietul om era atât de înnebunit de durere, încât era mai bine să-l lase să facă ce dorea. În afară de asta, le e frică de el – e un tip înalt și violent. Știi ce a făcut seara, după ce-ai plecat, când toți ceilalți s-au dus acasă și a rămas doar cea mai bună prietenă a lui Ingie?

Elaine se aplecă înainte, ținând mâinile pe genunchi.

— A așezat-o pe Ingie și a obligat-o să vadă ambele filme: cel de pe șosea și cel de la morgă. Apoi i-a arătat filmul de la ultima zi de naștere a lui Melody. A zis că tot ce se întâmplase era din vina ei și că trebuia să simtă lucrul ăsta.

Ei bine, asta chiar e ciudat. Oricum, destul de ciudat pentru mine. Se spune că vrea s-o lase gravidă chiar acum, să-i nască o altă fiică. Și nici nu mai are voie să-l scoată din casă pe micul Murat, fiindcă n-are încredere că poate avea grijă de el.

Melody a stat la morgă o săptămână, până când i-au făcut rost de certificatul de deces și până când el s-a putut învoi de la serviciu. Apoi au luat cu toții avionul către Turcia, s-o îngroape în orașul în care locuiseră. Elaine zice că e morbid, însă oarecum de înțeles. Nu vor să lase copilul aici, singur, când se vor întoarce acasă. Au avut parte de vreme rea, au prins tocmai cele cinci zile când Turcia și Iordania au fost acoperite de zăpadă, iar drumul de la aeroport până la ei acasă a durat zece ore. Totuși cred că e mai bine că a nins decât să fie o căldură înăbușitoare. Mă rog.

Când a ajuns acasă, a învinuit-o pe Ingie pentru toate cele întâmplate. Ea a vrut să stea puțin cu mama ei, însă a adus-o înapoi, fiindcă nu voia să-l lase pe micul Murat în grija ei și fiindcă trebuia să rămână gravidă. Acum sunt aici și totul e puțin cam ciudat. Nimeni nu știe prea bine ce să le spună, așa că îi evităm cât putem. Toată lumea e sincer de părere că ar trebui să plece. Însă, desigur, el a lucrat doar patru ani și trebuie să mai lucreze unul pentru a primi prima de cinci ani. Asta înțelegem cu toții. Însă n-o înțelegem pe ea. Cum poate traversa strada aceea, fără să se gândească la Melody? Cum poate să se plimbe în grădină? Să trăiască în casă?

În noaptea în care m-am dus s-o văd, s-a aplecat deodată spre mine și a spus:

— Era...

Apoi s-a întors către turcoaica de lângă ea, cea care purta ochelari, întrebând-o ceva ce părea destul de important. Femeia m-a privit serioasă, apoi a spus:

— ...bună. Nu egoistă.

— Da, a zis Ingie sinceră, a fost un copil bun. Nu era egoistă. Un copil bun.

— Îmi pare rău, am spus, îmi pare atât de rău.

Privea covorul.

— A fost fiica mea. Acum casa e goală.

Am mângâiat-o încet pe genunchi, pe acela pe care nu-l mângâia egipteanca.

— Îl ai pe Murat.

La scurt timp după aceea am plecat. Unele femei se întorceau la casele lor, altele veneau. Nu știam, însă soțul lui Ingie își pregătea casetele video. Când am ieșit din clădire, aerul părea mai proaspăt, iar mirosul de iasomie era și mai puternic. Copiii încă se mai cățărau pe barele de lângă piscină țipând și vorbind – și îmi amintesc că mă întrebam cum îi voi da vestea lui Waynie?

TE PORT ÎN GÂND

(Lui Nihad Gad)

Mă gândesc adesea la tine. Mă gândesc la tine și-mi amintesc. De pildă, mi-o amintesc pe doica ta bătrână intrând în cameră, ținând între dinți capătul de la *tarha* ca să-și acopere jumătate din față. Ochii ei, împăienjeniți de cataractă, erau atât de opaci, încât probabil că te vedea ca prin ceață. Mi-l amintesc pe soțul tău întorcându-se de la telefon și gestul imperceptibil pe care l-ai făcut cu mâna, pentru a-i opri cuvintele nerăbdătoare pe buze. Bătrâna murmura ceva de neînțeles, venind către tine, descriind cu brațul cercuri crispate, artritice, cu cățuia ce fumega încetișor. În spatele ferestrei, întunecimea nopții din Cairo era atât de intensă, încât

aveam impresia că dacă întind mâna voi atinge o catifea neagră.

Mirosul de ambră umple încăperea și, pe când ochii mei urmăresc norul dulce alunecând în spatele femeii de serviciu *baluchi*, te văd iarăși stând în pat, splendidă, cu capul înfășurat într-un turban din mătase de culoarea smaraldului. Te priveam de pe canapea: scăldat în lumina discretă a unei lămpi, patul era înălțat pe un piedestal, iar o cuvertură imensă, din blană albă și gri era aruncată peste așternuturi. Purtam o rochie subțire, iar trupul îmi era încălzit de o viață nouă. Pe umeri aveai o pelerină din lână, roșu-închis, iar degetele cu care o strângeai la piept erau mai lungi și mai tremurătoare decât îmi aminteam, deși unghiile erau încă vopsite într-un roșu sfidător.

Regină barbară, îmi spuneam atunci, matroană medievală. Acum, aruncată în țara asta ciudată, mă întreb ce vor gândi oare despre tine femeile cu care mă aflu aici. Sunt cinci femei, fiecare întinsă pe un pat, îmbrăcate în haine maro și cenușii, veșmintele le sunt asortate astfel încât să arate toate

la fel, un grup compact. Părul lor e strâns înfășurat în pânză neagră, groasă, iar pe cap au și mai multă pânză neagră, împăturită, ca să-și poată acoperi fețele într-o clipă. Cămașa mea de noapte albă, din bumbac, gen salopetă, încheiată până la gât, cu mâneci albe și manșetă cu volane, ce-mi atinge dosul mâinilor, pare ușoară și transparentă în comparație cu straturile negre pe care le poartă ele. Capul îmi e descoperit și părul lăsat liber. Îl dau pe spate și-l răsucesc într-o coadă anemică, simțind cum sânii se mișcă odată cu brațele sub cămașa din bumbac. Nu am cu ce să-mi prind părul.

Capul tău era înfășurat în mătase de culoarea smaraldului. În față se zărea o fâșie îngustă de păr negru, iar în spate ieșise o șuviță subțire, fumurie. Fiul tău de cincisprezece ani a intrat în cameră, strâmbând din nas din cauza mirosului de tămâie. Bătrâna ta doică legăna ușor cățuia prin colțurile camerei. Pe podea, la piciorul patului, stătea întins câinele; dădea din coadă, privindu-mă cu ochi triști, nepăsători. Înainte de-a ieși, fiul tău a urcat pe piedestal, ca să te sărute.

Înălțat acolo și teatral, patul era demn de Cleopatra; demn de nopți, după-amiezi și dimineți de dezmierdări regești. Iar în final, de asta.

Îmi scot picioarele goale din așternut, coborându-le din pat. Unghiile lor, care au devenit din nou perfecte – prin răsuciri, aplecări și manevre în jurul burții mele enorme – sunt considerate aici zece mici însemne roșii ale rușinii. De îndată ce picioarele mele ating podeaua, dând la iveală două glezne umflate, dar totuși glezne, ușa salonului se deschide, se aude o tuse prevenitoare și un bărbat pășește înăuntru. Patru mâini zboară spre patru capete, patru văluri cad peste patru fețe și orice sunet încetează. Mă ridic greoaie, întinzându-mă către perdele, în timp ce bărbatul, cu privirea în pământ, se îndreaptă înspre al cincilea pat, așezându-se lângă soția sa. Nu am voie să mă mișc deloc. Mă plimb însă încet în jurul patului, trăgând perdelele verzi cu galben, întinzând marginile și așezându-le cu grijă una peste cealaltă, pentru a-mi desăvârși izolarea. În mod ciudat, mă urc iarăși în pat. Stau întinsă pe spate, trăgându-mi

cearșaful până sub bărbie. Simt cum mi se adună lacrimile și le las să mi se prelingă reci în josul tâmplelor și apoi în păr. Nu vreau să fiu aici.

Mâinile tale erau atât de subțiri și de fine, o rețea de vinișoare albastre se zărea prin piele. Sprâncenele îți erau conturate cu grijă: arcuite peste ochii negri și adânci. Pometii tăi (oh, cât am râvnit să am asemenea pometi) se vedeau acum și mai bine. Gura rămânea la fel: mare și puternică, cu buza inferioară plină, încordându-se în timp ce-ți strângeai mai bine pelerina în jurul trupului. Mama ta, împovărată de ani și de grija pe care ți-o purta, a zăbovit o clipă în cadrul ușii. Soțul tău a mai aprins o țigară, iar tu citeai gazeta de seară, discutând aprins despre o recenzie. Stăteam pe canapea, întrebându-mă cum reușeai. Pe de altă parte însă, ce altceva ai fi putut face?

Infirmiera filipineză trage perdelele și zâmbește stând între ele.

— Trebuie să lăsați aerul să intre. O să vă fie prea cald, spune ea, înconjurând patul și dându-le la o parte.

Bărbatul de lângă al cincilea pat a plecat, iar femeile sporovăiesc în șoaptă. Infirmiera îmi apucă încheietura, privindu-și ceasul. Apoi o pune la loc, scuturând un termometru. Mi-l bagă în gură.

— Nu trebuie să plângeți, spune cu o voce melodioasă, ușor ridicată, de ce plângeți? Totul va fi bine.

Tu plângi, draga mea? Nu te-am văzut niciodată plângând. Totuși mi se pare că-ți aud suspinele grele, înăbușite, noaptea târziu, când toată lumea doarme.

Una dintre femei se ridică din pat, îndreptându-se spre chiuveta din spatele perdelelor mele, tușește și scuipă, apoi deschide robinetul pentru o clipă. Face doi pași către patul meu și se uită la mine.

— Nu plânge, spune.

Dau din cap. Și ce dacă scuipă în chiuvetă? Nu a scuipat pe mine.

— De ce plângi? zice femeia.

Ridic ușor din umeri. Dacă deschid gura o să încep să hohotesc.

— Nu vorbești araba? mă întreabă ea.

— Ba da, răspund eu, însă glasul meu e doar o șoaptă tremurândă.

Nu-mi pot da seama cum arată. Cu salopeta aceea fără formă și capul acoperit ar putea avea orice vârstă între optsprezece și patruzeci de ani.

— Ești gravidă, nu-i așa?

Dau iarăși din cap.

— Ce e cu tine? mă întreabă ea.

— Am tensiunea mare, șoptesc.

— Totul e în mâinile Domnului, spune femeia, iar eu dau din cap. Să-ți ridic puțin patul? mă întreabă. Nu poți să stai comod așa.

Scutur din cap; nu vreau să stau comod. Ea îmi ridică totuși patul, astfel încât umerii și capul să fie puțin mai sus; e amabilă. Curioasă, desigur, dar amabilă. Dar eu nu vreau să stau comod. Nu-mi doresc nimic altceva decât să nu mă aflu aici.

Vreau să fiu lângă fiica mea. Mă întreabă la telefon:

— De ce trebuie să stăm departe una de cealaltă?

Are cinci ani și își alege cu grijă cuvintele. Îmi doresc să fiu alături de ea, bălăcindu-ne în apă, într-o piscină răcoroasă, să-mi rotesc brațele, spărgând imaginea soarelui reflectată

în apă în mii de cioburi care își schimbă mereu forma, în timp ce ea înoată de la mine până la margine și înapoi. Vreau să o țin de picior când doarme pe spate, cu brațele și picioarele rășchirate, să-i privesc ochii mișcându-se în lumina slabă, sub pleoapele delicate și ușor vinețiii, întrebându-mă ce visează.

Stăteam la geamul tău, privindu-i pe șofer și pe bătrânul portar cum îngenunchează împreună la poartă pentru rugăciunile de seară. Eram convinsă că se roagă și pentru tine. Pe stradă, un cuplu tânăr se plimba braț la braț prin aerul proaspăt de primăvară, privind lung vitrina unui magazin, ce strălucea, plină de pantofi eleganți.

În spatele lor vedeam luminile de la Cinema Roxy și aproape că puteam auzi larma glasurilor când cafenelele în aer liber din Heliopolis se umpleau, la lăsarea serii.

Soțul tău s-a apropiat de pat, uitându-se la perfuzie. În sala de așteptare de alături se auzea murmurul unei discuții, întreruptă de clicul repetat al telefonului, urmat de un bip. Cineva așeza receptorul în furcă, apoi încerca alt număr.

Infirmiera filipineză se întoarce cu un bărbat tânăr, îmbrăcat într-un halat alb. Femeia care stătea aplecată asupra mea se bagă din nou în pat, iar stetoscopul medicului se bălăngăne în apropierea feței mele.

— Nu trebuie să plângeți, doamnă, nu vă face bine, spune el. Vorbește blând, cu accent sirian. Are ochi căprui deschis, însă prea strălucitori. Simt cum gura mi se strâmbă într-un zâmbet politicos, iar mâna mea, care se odihnește pe lângă corp, schițează un gest ușor, vrând parcă să spună că nu face nimic.

— Nu trebuie să vă fie frică, repetă el, totul e în mâinile Domnului.

Dau din cap și închid ochii pentru scurt timp. Stă și mă privește. Gura lui zâmbește, iar ochii îi sclipesc. Aș vrea să-l fac să se simtă mai puțin stânjenit. Mișc din nou mâna.

Vecina mea de acasă mi-a spus:

— Poți să faci o criză oricând. Dacă nu ești la spital, o să mori.

I-am răspuns:

— Dacă simt că începe o criză, o să dau fuga la tine să-ți cer ajutor.

— N-o să poți fugi.

— Atunci o să merg.

— Nu e de glumă, a spus, trebuie să te duci la spital.

— Cum să mă duc la spital? o întreb eu. Examenele au loc săptămâna asta, trebuie să fiu alături de studenții mei.

— Nu înțelegi, zice ea, îți spun: o să mori.

În final m-a adus la un control și, fiindcă m-au reținut aici, a luat-o pe fiica mea la ea acasă. Are grijă de ea și mă sună de două ori pe zi. La urma urmei, motivul pentru care vreau să trăiesc e fiica mea. Ea și acest copil nedorit din pântecul meu, care se agață cu atâta ardoare de viață.

Când soțul tău și medicul au ieșit din cameră și am rămas singure, am urcat cele două scări până la patul tău, ridicând sticla cu apă caldă de pe cuvertura de blană de lângă tine, și am zis:

— N-ar sta mai bine sub plapumă?

Am ridicat cuvertura, plapuma, pătura și cearșaful, am așezat sticla lângă tine și te-am acoperit la loc. Am pus mâna pe umărul tău, spunând:

— N-ai vrea să-ți masez spatele?

Iar tu ai răspuns:

— O, Doamne, chiar mi-ar prinde bine.

Am trecut în spatele tău, iar când te-ai răsucit pe o parte și ți-ai atins șira spinării de burta mea rotundă am simțit copilul lovind. Nici acum nu știu dacă și tu l-ai simțit. Ți-am masat spatele ușor-ușor, cu mâna dreaptă, sprijinindu-mi cotul stâng de pernă, ținându-mi mâna stângă pe umărul tău. Mă liniștea atât de mult, încât puteam să te masez ore întregi.

Doctorul cu ochi arzători se întoarce grăbit, cu o seringă hipodermică. Spune:

— Așa vă faceți tensiunea să crească. O să vă dau niște valium. Puteți, vă rog, să ridicați mâneca?

Îmi ridic mâneca stângă cu mâna dreaptă.

— Vreți să vă ajut? întreabă infirmiera.

Însă el nu răspunde, ci înfige acul în brațul meu. Mă doare când valiumul intră în mușchi. Scoate acul, iar infirmiera începe să frece mica înțepătură cu un tampon steril.

— Acum o să dormiți, spune el zâmbind.

Trupul meu e făcut bucăți, iar fiecare bucată e prea grea ca să o pot susține. Mâinile sunt

niște pernuțe grotești, iar degetele dezbrăcate de inele sunt atât de țepene, încât mă mir cum de le puteam mișca înainte, fără să mă gândesc măcar la asta. Încheieturile – unde obișnuiam să-mi privesc venele pulsând slab sub pielea transparentă – s-au transformat acum în carne densă și opacă. Dacă întind mâinile și le atârn de barele de la marginea patului, senzația neplăcută dispare o vreme. Mă doare brațul stâng și trebuie să fiu atentă să nu se încâlcească firele perfuziei și aceasta să se blocheze. Sânii sunt atât de grei, încât simt cum mi se întinde pielea de pe piept. Trebuie să port un sutien strâns și ridicat, care îmi taie coastele și îmi presează plămânii. Odată la câteva minute, trebuie să-mi eliberez mâna dreaptă, să ridic elasticul și să-l țin departe de mine, ca să pot respira. Când îmi atârn iarăși mâna de bare, ușurarea că nu mai trebuie s-o susțin îmi traversează umărul și pieptul. Ce vor spune când vor veni și mă vor găsi în halul ăsta: o ființă suferindă, cu brațele întinse în lături? Sau imaginile creștine – chiar și aceasta – nu există pentru ei? Probabil că nu prea le au cu imaginile. Religia

noastră e o religie a cuvintelor, nu a imaginilor. Închid ochii. Liniștește-te, spun ei, liniștește-te, nu e bine să te îngrijorezi.

Sunt singură în cameră și nu îmi displace. Nu există tonuri de portocaliu sau maro. Pereții și așternuturile sunt albe. Lângă pat e un telefon gri, „doar pentru primirea apelurilor"; mama, tata și familia mă sună din Cairo, iar soțul meu de la Londra. Mai e și un fotoliu gri, din piele. Pe un raft, în colț, e un televizor, iar între fereastră și televizor e lipit un anunț în două limbi. Cel în engleză sună astfel: „În nici un caz nu aveți voie să rămâneți singură cu medicul de sex masculin. Chemați-o imediat pe sora medicală, dacă medicul dorește să vă examineze". Mi se pare hazliu și îl copiez cu greutate în carnet. Sunt singură, deci nu mă vede nimeni, așa că pot să fiu eu însămi, cât mi-a mai rămas din mine. Lângă anunț am lipit un fluture mare și colorat, pe care mi l-a adus fiica mea când a venit să mă vadă. Țin foile de examen ale studenților la îndemână și le mai corectez când apuc.

Dimineața infirmierele îmi scot perfuzia și mă ridic din pat cu grijă. Merg încet prin

cameră până la baie. Urinez cât pot de precis în oliță, o acopăr și o schimb cu una de pe raft. Deși acesta nu mai e corpul pe care îl cunosc, îl spăl cu atenție, îl dau cu apă de toaletă și aplic niște loțiune hidratantă pe părțile la care ajung. Mă perii și încerc să văd ce pot face cu fața : trag o linie cu creionul dermatograf negru pe pleoapele umflate, mă dau cu rimel și cu niște luciu de buze. Îmi pun un halat peste cămașa de noapte. Când mă întorc în cameră, patul e făcut, iar infirmiera mă ajută să mă urc. Îmi spune că n-ar trebui să mă scol, ci să folosesc o ploscă și să o las să mă spele cu o cârpă. Zâmbesc politicos, dar nu zic nimic. E foarte curățică și îngrijită cu uniforma ei albă, din pânză, cu trăsăturile ei delicate și părul negru, lucios, strâns într-o coadă la spate. Îmi ia tensiunea, temperatura, pulsul și le notează în fișă. Îmi pune din nou perfuziile, iar eu mă așez la loc, slăbită și amețită, însă cu fața, halatul, carnetele și foile de examen pregătite pentru vizita de dimineață a doctorului.

Intră toți în cameră și se opresc la picioarele patului. Medicul-șef, impunător în halatul său

alb și *abaya* neagră cu auriu, stă în mijloc. Infirmiera îi întinde fișa de observație și se retrage. Acesta se uită la ea, iar din spatele său, arhivarul indian o privește și el, cu părul lui pieptănat pe spate și fața impasibilă. Mai e un doctor, sudanez. Un Othello cu chip îndurerat, șchiop, pe deasupra, cu un baston din abanos. Trei medici de prin partea locului stau mai în spate. Sunt femei și tot ce pot vedea din ele sunt ochii închiși la culoare prin tăietura vălurilor negre.

După ce ei pleacă, infirmiera mă întreabă dacă mi-a înțepenit brațul. Îmi șoptește că medicul a greșit când mi-a injectat valium.

— Trebuia să facă injecția aici, spune ea, bătându-mă ușor pe coapsă, însă s-a jenat să vă întrebe. Mușchiul brațului nu e atât de mare.

Spatele tău era atât de slab sub cămașa de noapte din flanel și pelerina de lână, încât puteam să-ți simt fiecare vertebră. Îți masam încet șira spinării, urcând și descriind un cerc, îți apăsam umărul și gâtul, apoi coboram din nou pe șira spinării. Aș fi putut să te strâng la piept, ca pe un bebeluș. Aș fi putut să-ți

sărut capul și mâinile, să plâng deasupra ta. Am stat însă în spatele tău, masându-te și gândindu-mă că mâine voi pleca. Vei mai fi aici când mă voi întoarce, la vară? Voiam să-ți spun tot felul de lucruri și să te întreb o grămadă. Am zis doar:

— Mai ții minte când am luat prânzul la Méridien, acum șapte ani?

— Să nu coborâți, îmi spune infirmiera la ora cinci fix, în timp ce îmi scoate perfuziile.

— Copiii nu au voie aici, răspund eu. Mă dau jos din pat, înfășurându-mi trupul în *abaya* neagră și capul într-o *tarha* tot neagră și ies încet pe ușă.

În colțul femeilor din sala cea mare de așteptare de la parter, fiica mea mi se cațără pe genunchi. Îmi mângâie fața neacoperită, iar eu îmi îngrop gura în palma ei micuță și durdulie. Mă sărută zgomotos pe ochi, pe obraji, pe nas și pe gură. Un grup de femei stau tăcute și ne privesc prin văl.

În cea de-a patra zi, ușa camerei se deschide și intră o femeie. E înaltă și poartă o haină gri, lungă și largă, cu nasturi în față,

și vălul negru, obișnuit, pe cap și pe față. În mână ține o farfurie acoperită. Se uită în jur, să se asigure că nu mai e nimeni altcineva...

— Nu sunt bărbați?

— Nu e nici unul.

Își ridică vălul de pe față și-l dă peste cap.

— Pace ție!

— Și ție, odată cu mila și binecuvântarea Domnului.

Pune farfuria pe dulăpiorul de lângă telefon și se așază în fotoliul gri. Are o față tânără, dar nu tocmai delicată. Desigur, nu e machiată.

— Ți-am adus ceva de mâncare, soră. Mâncarea de spital nu are gust.

— Domnul să-ți vadă mărinimia, spun eu, nu trebuia să te deranjezi.

— Am văzut că nu vine nimeni să te viziteze.

— Nu am pe nimeni aici.

În timp ce rostesc cuvintele, simt lacrimi de autocompătimire adunându-mi-se în ochi, însă clipesc și dispar. Pot face asta de multe ori.

— Se spune că ești căsătorită cu un englez...

— E adevărat.

— Dar cum te poți căsători cu un englez?

— E soarta și destinul meu.

— Dar tu ești musulmană. Cum te poți căsători cu un englez?

— S-a convertit la religia noastră.

— Și trăiți acolo?

— Da.

— Cum de puteți trăi acolo? Toți cei de-acolo sunt niște animale.

— Sunt oameni ca și noi.

— Trăiesc ca niște animale.

— Trăiesc la fel ca noi. Sunt oameni buni și oameni răi printre ei.

— Dar acolo oamenii se împreunează pe stradă.

— Poftim?

— Acolo oamenii se împreunează pe stradă.

— Trăiesc acolo de multă vreme. N-am văzut niciodată pe cineva care să se împreuneze pe stradă.

— Eu am văzut.

— Unde?

— În filme. Soțul meu aduce acasă filme video și le-am văzut: bărbatul merge pe stradă la femeie, îi ridică hainele și se împreunează cu ea.

— Ah, filmele alea nu arată adevărul. Sunt făcute doar ca să stârnească poftele oamenilor.

— Trebuie să plec, spune ea ridicându-se. Dar soțul tău e un om bun? Se poartă frumos cu tine?

— La fel ca și ai mei.

— Soțul meu e profesor.

— E o meserie bună.

— Pace ție!

Își trage vălul pe față și se îndreaptă spre ușă.

— Și ție pace, spun eu, și îți mulțumesc pentru darul generos.

Ne refugiaserăm de căldura lui iulie în cafeneaua cu aer condiționat din Cairo, Méridien. Am băut vin alb, rece și am mâncat salată de roșii cu brânză albă și anghinare cu sos *vinaigrette*. Prima ta piesă a fost un succes răsunător, iar oamenii se întorceau să se uite după tine pe stradă. Am privit soarele scânteind pe Nil, în locul în care albia era cea mai lată, în timp ce cojeam frunzele de pe anghinare și mâncam miezul verde-pal. Îți povesteam despre nenumăratele feluri în care îl iubeam, iar tu mă ascultai. Apoi ți-am spus cum a avut grijă de mine ca o mamă, când am zăcut la pat cu gripă.

— Mi-a citit chiar și o poveste neroadă, am zis, ca să mă înveselească.

— Mărită-te cu el, ai spus.

— Dar cum voi reuși să nu vorbesc niciodată cu el în limba mea? Cum voi suporta să nu locuiesc aici? am întrebat.

— Egiptul va fi mereu aici pentru tine, ai zis.

În a șasea zi, supraveghetoarea scoțiană intră și îmi verifică din nou pulsul. Spune că mi-ar trebui morfină și c-ar fi bine să nu mai cobor.

— Dar nu-i lăsați pe copii să vină aici și trebuie să-mi văd fiica.

Îmi răspunde că trupul meu e ca o cameră sub presiune, iar fiecare mișcare pe care o fac mărește presiunea asupra copilului.

— Dar încordarea? Nefericirea și singurătatea?

— Oamenii ăștia sunt niște animale, spune ea, niște animale. Nu înțeleg o iotă. Cred că, dacă au reguli, sunt civilizați. Lasă, iubito, gândește-te la bebelușul tău și fii fetiță cuminte și vei scăpa de-aici cât de repede.

Studenții mei mă sună și îmi trimit flori și fructe. Se oferă să o ia pe fetița mea la ei

acasă, să înoate și să se joace cu copiii lor, însă nimeni nu mi-o poate aduce aici.

Soțul mă sună în fiecare zi. Încearcă să obțină o viză și să vină încoace, însă îi spun că trebuie trimisă de-aici și că va dura cel puțin trei săptămâni.

— O să scapi din locul ăla blestemat până atunci, nu-i așa? mă întreabă. O să vii acasă.

Corectez foile de examen, dar după fiecare întrebare trebuie să mă opresc și să-mi trag sufletul și elasticul de la sutien.

Când am plecat de la tine, m-am oprit afară să privesc casa tatălui și, înainte de asta, a bunicului tău – strălucea plină de lumină. Acolo, pe stradă, l-am îmbrățișat pe vechiul meu prieten, soțul tău, iar portarul s-a întors să-și șteargă fața cu mâneca largă.

Mama îmi dă telefon și-mi spune că ai fost în America și ai venit înapoi, dar tot nu te simți mai bine. Te gândești la moarte? Probabil că da. Probabil știi că vei muri. Cu jumătate de stomac extirpat, acul lipit de braț, gata pentru o nouă doză. Fratele tău colindă depozitele de medicamente căutând provizii, iar doctorii stau în preajma ta în ture de câte douăzeci și

patru de ore. Familia vine și pleacă, dar nimeni nu pomenește numele îngrozitor al bolii. Se vorbea despre ulcer și vagi complicații, operație laparoscopică, însă nu despre înlăturarea unor bucăți întregi de stomac și a câtorva metri de intestine. Nu despre boala aceea care avansează ca mercurul, cuibărindu-se în alte locuri în timp ce părțile bolnave sunt scoase afară. Probabil că știi. Soțul tău spunea că nu. Și că e mai bine așa, fiindcă n-ai putea să te împaci cu ideea. Să fie asta ultima faptă bună pe care o faci pentru el, să-l lași să creadă că nu știi? Să-i faci jocul până la capăt? Să-l scutești de sfârșituri dramatice și retrospective pline de durere?

Mama nu m-a sunat de trei zile. Când mi-a telefonat, în a zecea zi de când mă aflu aici, am întrebat-o de tine și m-a implorat să nu pun atâta la suflet, să mă gândesc la tensiune, la bebeluș, la fiica mea... Se făcuse tot ce era posibil. Nimeni nu mai putea face nimic.

O infirmieră intră împreună cu doctorul sudanez. Stă lângă mine în timp ce el se apleacă deasupra mea. Bagă mâna sub plapumă și vorbește blând.

— Cum stai cu tensiunea? Am să fac în așa fel încât să nu te doară. Da, te dilați. Vrem să încercăm să grăbim lucrurile, ai tensiunea mult prea mare. Oare din cauza plânsului? De ce te simți atât de nefericită? Încă mai există șanse să ai o naștere normală.

— Copilul e bine? întreb eu.

— Ești în luna a opta. Copilul va fi bine, cu voia Celui de Sus.

Mă palpează între picioare de trei ori, cu degete tari, și o infirmieră intră grăbită să-mi asculte burta cu cutia ei neagră.

Am văzut acul intrând în vena albastră de pe dosul mâinii tale. De pe mâna mea au dispărut toate detaliile; tubul se pierde într-o încrengătură de fire, sub bandajele însângerate. Stau culcată, pândind mișcările copilului, micile lovituri în partea stângă, spre ficat, sau rafala de lovituri de dinainte de-a adormi, în mingea strânsă care-mi trage tot corpul într-o parte. Nu se mișcă și mi-l imaginez gâfâind după aer, atunci când cordonul care ne leagă nu-i mai poate oferi oxigenul de care are nevoie. Ba nu, când *eu* nu-i mai pot oferi oxigenul de care are nevoie. Îmi desprind cu

grijă brațul de bară, masându-mi ușor burta, îmboldindu-l și rugându-l să se trezească, să lovească. Încerc să nu mă gândesc la tine și, în timp ce îmi îndrept atenția spre alte lucruri, simt lacrimile prelingându-mi-se pe față. Prin cap îmi trec tot felul de imagini, care mai de care mai greu de suportat. Acum cinci ani, când stăteam în Paprika împreună cu soțul meu – încă mai era îndrăgostit de mine –, mi-a luat mâna peste masă, ducând-o la buze. În mașină, în deșert, și-a strecurat mâna între coapsele mele... vreau, vreau să am cinci ani și să mă joc în lumina soarelui pe covorul bunicii. Vreau să fiu iar la ziua mea de naștere de la nouăsprezece ani, împreună cu toți prietenii, iar tu, proaspăt căsătorită, să intri dansând în cameră, cu un braț de crini albi și irișii albaștri. Întorc capul și văd pe fereastră o femeie traversând parcarea sub soarele orbitor. *Abaya* neagră flutură în jurul ei, iar ea o prinde cu mâinile și se apleacă în față, luptându-se cu vântul și cu praful.

Telefonul sună în toiul nopții. Întind mâna spre el prin întuneric, încercând să-mi liniștesc bătăile inimii, imaginându-mi cum fiecare

bătaie înfiorată mărește presiunea asupra copilului. Ce-o mai fi acum? O voce joasă, de bărbat îmi rostește numele. Un admirator, zice el, îmi vrea binele, spune că e unul dintre doctorii mei. Dacă ar vorbi în arabă, aș putea să-mi dau seama cine e după accent, însă îmi vorbește doar în engleză.

— Știu că nu te poți ridica din pat, spune el, ai vrea să vin eu la tine? Sânii tăi sunt foarte mari acum, te dor, nu-i așa? Dacă i-aș suge te-ai simți mai bine...

Închid telefonul, însă continuă să sune. Ridic receptorul din furcă și îl așez alături, dar dacă fiica mea are nevoie de mine, dacă se întâmplă ceva – îl pun la loc.

Când a venit, a venit deodată, întocmai cum spusese vecina mea – salvatoarea mea. Cum se poate ca eu, care am fost prevenită de-atâta vreme, să fiu luată prin surprindere?

În cea de-a unsprezecea zi, fiica mea m-a întrebat la telefon:

— Îți mai place fluturele pe care ți l-am dat?

— Da, dragă, am răspuns.

— O să-ți placă mereu? m-a întrebat ea.

— Sigur că da, am spus.

— Și n-o să te saturi de el *niciodată*, nu-i așa?

— Cum să mă satur de el, scumpa mea, îl ador, am zis.

Am întors capul ca să trec receptorul peste tuburi și să-l așez mai bine și am simțit dintr-odată o rafală slabă, de parcă o mare îndepărtată se spărgea de o stâncă. Am scăpat receptorul și am fost împinsă la fund de valurile agitate.

Îmi amintesc doar fragmente din cele întâmplate apoi. Dinții îmi clănțăneau atât de tare, încât simțeam vibrațiile în craniu. Mi-au băgat în gură o bucată de cârpă, dar mi-au scos-o când am început să mă înec. Aveam stomacul gol, însă un fir subțire de fiere amară îmi țâșnea din gât. N-am aflat niciodată dacă lichidul care curgea din mine era apă sau sânge. În spatele ochilor simțeam pulsații ritmice, auzeam voci care îmi vorbeau și eram ținută, ștearsă, curățată, purtată de tot felul de mâini – apoi o cameră cu lumini orbitoare și Othello, împreună cu sirianul cu ochi de

nebun, agitându-se în jurul meu, masându-mi corpul de la mijloc și până la burtă. Niște ace îmi străpungeau brațele și o voce îmi șoptea în ureche:

— Soțul tău e la telefon, vrea să-ți spună că e alături de tine, mereu.

Un matador în salopetă, cu mască și bonetă de duș, plantat între picioarele mele și lumina aceea strălucind, strălucind prin toată durerea și zgomotul până ce un înger cu văl negru a micșorat-o, îndepărtând-o de fața mea. S-a aplecat asupra mea și probabil că am spus ceva, fiindcă mi-a răspuns:

— Curaj, soră. Nu te voi părăsi.

Îmi ținea mâna și glezna unui picior desfăcut și de fiecare dată când alunecam sub vuietul acelui val, reveneam la suprafață auzindu-i vocea blândă, ce recita versete nesfârșite și mângâietoare din Coran.

Băiețelul meu curajos s-a luptat să iasă și l-au dus într-un incubator cald, tăcut și liniștit, cum eu nu puteam fi. S-au muncit cu mine trei zile și trei nopți, am aflat după aceea, până când, într-un târziu, zăceam iarăși în vechiul

meu pat, pustiită, curată și calmă. Mi-au adus un ghemotoc moale și călduț. Ținându-l aproape de mine, am dat la o parte scutecele înflorate, văzând cu ochii mei trupușorul acela maroniu ce respira, buricul tăiat, capul acoperit de puf, genele negre, lungi, degetele strânse și numele meu pe ecusonul din jurul încheieturii sale.

Fiica mea îmi spune la telefon:

— Mâine venim să te luăm.

— Știu, abia aștept, răspund eu.

— Ai terminat cu examenele? mă întreabă.

— Da, sunt gata.

— Atunci putem merge acasă, îmi spune, fiindcă trebuie să-i arătăm tatei bebelușul.

— Sigur că da, zic, sigur că da, scumpa mea.

La Méridien, acum nu știu câți ani, Nilul strălucea în spatele tău, iar eu am spus:

— Dar ai fost măritată timp de nouă ani. Te poți baza pe pasiune? Pe romantism? Poate cineva să se încreadă în iubire?

Chipul ți s-a întunecat o clipă.

— Ei bine, mi-ai răspuns după o vreme, sigur că lucrurile se schimbă. Fără îndoială. Dar

dacă mă gândesc acum, poate că simpatia – da, simpatia, bunătatea și bunăvoința. *Acestea* pot să dureze, dacă suntem înțelepți. Poate că sunt acea parte a iubirii care durează. Soțul meu le are. Iar bărbatul tău, din câte spui, pare să le aibă și el.

Aveai tot ce mi-am dorit: siguranță, pometi ridicați, o piesă de teatru care se juca de multă vreme, o a doua căsnicie fericită – ei bine, relativ fericită. Îmi amintesc serile de vineri petrecute împreună, ușa casei tale luminate, deschisă spre grădină, iar poarta grădinii deschisă spre stradă. Treci de la musafiri la soțul tău, la animalele de companie, la copii, la mama ta și la servitori. Conversezi, faci de mâncare și prepari băuturi, iar eu te privesc cum țesi acele fire subțiri care leagă atâtea vieți. Draga mea, ah, draga mea, făceai ca totul să pară atât de firesc.

FLUIERARUL

Afară se află o potecă din piatră albă, bătătorită, mărginită de un perete alb, scund, dar nu destul de scund ca să pot privi peste el de-aici. Valuri de nisip alb se aștern pe potecă. Obișnuiam să mă uit de la geam cum formează modele. În drum spre plajă încercam să-mi așez piciorul, doar vârful, căci nu era prea mult loc, pe peticele acelea care străluceau netede, neacoperite de nisip. Aveam ideea că modelele acelea pe piatră trebuiau făcute doar de natură. Nu voiam ca vreun fir de nisip să-și schimbe cursul pentru mine, suflat de o briză pe care nici nu o puteam simți. Ce rost ar avea să descifrez un model pe care îl făcusem eu?

Nu era ușor. Balansându-mă, cu degetele unuia din picioarele goale pe piatra fierbinte,

căutam următorul petic pe care să-mi așez piciorul. Îmi lua multă vreme să ajung la capătul potecii. Apoi venea fâșia aceea de plajă. Și pe urmă marea.

Obișnuiam să stau acolo unde se rostogolea apa, mușcând cu marginea ei albă din nisip și retrăgându-se, lăsând în urmă semiluni mari, umede, bej-închis, aproape maronii. Stăteam în mijlocul unuia dintre aceste arcuri, potrivindu-mi trupul pe conturul lui, și așteptam. Marea înaintează, se retrage, se agită mereu, scoțând degete, labe, limbi cu care cercetează țărmul. Fiecare val e diferit. Se desprinde de albastrul întins, mișcător, se năpustește înainte, bolborosind ușor, devenind străveziu pe măsură ce se apropie, apoi se răsucește, dând la iveală volanele sale albe, care alunecă precum o mie de șerpi, se sparg și se risipesc pe bancul de nisip. Stăteam nemișcată. Uneori valul abia dacă-mi atingea picioarele, alteori se înfășura în jurul meu, apoi se retrăgea, luând cu sine încă un strat de nisip de sub mine, lăsându-mă udă până la brâu. Îmi odihneam călcâiele în două scobituri gemene, care se umpleau cu apă, se goleau și se umpleau

la loc neîncetat. Diafană precum umbra unui nor trecător, semiluna mea aluneca pe bancul de nisip – doar pentru a fi luată în primire și inundată de următorul val înspumat.

Stăteam în mijlocul arcului și îmi înfigeam degetele în nisipul tare, granulat, îl simțeam devenind tot mai umed pe măsură ce pătrundeam mai adânc, până când valul de spumă venea și înveșmânta în alb marginile micii scobituri pe care o făcusem. Pereții ei se dărâmau, iar eu scoteam mâna acoperită de lut umed care se transforma imediat în fire uscate de nisip, pe care le poți scutura ușor.

Mă sprijin de peretele din camera mea și număr: l-am cunoscut acum doisprezece ani. Ne-am căsătorit acum opt ani. În urmă cu șase ani, i-am născut un copil.

Venim aici de opt veri la rând; la casa de pe plajă, de la vest de Alexandria. În prima vară nu am avut timp să reflectez; eram ocupată să-mi iubesc soțul în acest loc nou și diferit – pentru mine. Să-l iubesc pe când se îndrepta spre umbrela mea de soare, scuturându-și apa din părul negru, în timp ce picioarele i se

afundau în nisipul cald și primitor. Pe când își purta nepotul pe umeri în apă, îl arunca și-l prindea, ridicându-l iarăși ; un colos stând călare pe valuri. Pe când juca *backgammon* cu tatăl său, seara, în zgomotul pieselor și pocnetul zarurilor ce răsunau pe terasă, în timp ce sora lui îmi arăta cum să scriu literele lor circulare, pline de înfloriturí, la masa din sufragerie. Să iubesc acest nou „eu" al lui, pe care îl puteam ghici, însă nu-l vedeam niciodată când trăiam în țara mea nordică, acest „eu" care după vreme îndelungată a găsit din nou drumul spre inima țării sale, luându-mă și pe mine cu el. Ne plimbam la asfințit pe marginea apei, lovind picăturile fine. Pălăria de soare îmi atârna pe spate, mâna mea era de un bronz pal în palma lui maronie, arsă de soare, chipul meu îl reflecta pe al lui, fără îndoială : strălucind de sănătate și iubire – un cuplu tânăr, dintr-o reclamă sclipitoare, într-o escapadă de două săptămâni în țara soarelui.

Cea de-a doua vară pe care am petrecut-o aici a fost a șasea vară a iubirii noastre și ultima în care am fost fericiți. Îmi purtam

copila în pântec, iubindu-l pe tatăl ei, stăteam pe plajă și făceam găuri în nisip, lăsându-mi gândurile să rătăcească. Mă gândeam la viața noastră în țara mea, înainte să ne căsătorim : patru ani în apartamentul acela confortabil, așezat precar pe un acoperiș dintr-o piață în stil georgian. Mă întâmpinai la stația de autobuz când mă întorceam de la serviciu, în duminicile în care nu ploua stăteam în parc, citind ziare, în serile târzii mergeam la cinema. Mi-era dor de toate astea uitându-mă în urmă – însă nu simțeam o mare pierdere. Ca și când toate s-ar fi aflat încă acolo, gata să fie chemate și retrăite oricând ne-am fi dorit.

Am privit marea, încercând, abia acum îmi dau seama, să descopăr care sunt coordonatele mele. M-am gândit mult la apa și nisipul pe care le vedeam întâlnindu-se, cochetând și atingându-se în timp ce stăteam acolo. Încercam să înțeleg că mă aflam la margine, chiar la marginea Africii ; că nemărginitul ce se așternea înaintea mea nu era nimic în comparație cu ce se afla în spate. Deși fusesem acolo și-i văzusem interiorul

necuprins, verde-prăfuit, munții și cerul întins, mintea mea nu putea pricepe o lume pe care n-o simțea – vedeam plaja, valurile, albastrul nesfârșit și, legănându-le pe toate, îmi vedeam copila.

Stăteam cu mâna pe burtă, așteptând micile izbucniri, tresăririle care-mi dădeau de veste cum era așezată și ce simțea. Încet-încet am început să comunicăm. Se ghemuia ca o minge strânsă într-un colț al trupului meu până ce, stând pe-o parte, într-o poziție total incomodă, o îmboldeam convingând-o să revină în mijloc. Mângâiam ușor o parte a burții, până când chiar *acolo* simțeam o lovitură blândă, adresată mâinii mele. Băteam încet cu vârful degetelor și lovea iarăși. Trupul meu așteptase să dea viață timp de șaptesprezece ani, iar acum inima și mintea mea îl ajunseseră din urmă. Natura lucrase într-un mod admirabil; îmi dorisem copila din dragostea pe care i-o purtam tatălui ei și cât l-am iubit în vara aceea! Nu mă mai săturam de el. Copilul lui se cuibărise în mine și mi-l doream și pe el acolo.

De unde stau acum, tot ce văd e un alb compact și monoton. Lumina albă, orbitoare,

peretele și poteca albă ce se îngustează în depărtare.

Ar fi trebuit să plec. Nu mai era un gând chinuitor, ci unul familiar și plictisitor. Ar fi trebuit să plec. În vârtejul acela de mânie uluită și rănită, când am simțit prima dată că se îndepărtează de mine, cunoscându-i firea, ar fi trebuit să plec. Ar fi trebuit să-i întroc spatele, să-mi iau copilul și să plec.

Mă întorc. Obloanele de șipci sunt închise pe soarele acesta arzător. Aici, obloanele din lemn se numesc *sheesh* și mi se spune că asta înseamnă „sticlă" în limba persană. Deci un lucru care se află în apropierea altuia primește numele celui din urmă. Gândul ăsta m-a urmărit adesea și am simțit că mă poartă într-un loc anume; de parcă trebuia să trag o concluzie, ceea ce n-am făcut nici până astăzi.

Îmi trec degetul peste o șipcă de lemn. *Um* Sabir, bătrâna doică a soțului meu, face toată treaba în casă, și aici, și în oraș. La început am încercat s-o ajut, însă venea grăbită, luându-mi din mână cârpa de praf sau aspiratorul.

— Vai, ce rușine, eu de ce mă aflu aici? Păstrează-ți mâinile moi și frumoase. Du-te și odihnește-te. Sau – de ce nu mergi la club? Ce ai tu de-a face cu astfel de lucruri?

Soțul meu mi-a tradus toate astea, spunându-i doicii lucruri care voiau să însemne – am ajuns să înțeleg – că pe viitor mă voi familiariza cu obiceiurile lor. Mesele pe care le plănuiam nu ieșeau niciodată. *Um* Sabir gătea ce era mai bun în piață în ziua aceea. Când încercam să fac cumpărături, prețurile se triplau. Aranjam florile, netezeam cutele perdelelor și-i întrețineam pe oaspeți la serate.

Patul e pregătit. Patul meu mare, în care Lucy, pe jumătate adormită, se strecoară pe sub plasa de țânțari, în mijlocul fiecărei nopți. Se lipește de trupul meu, iar eu îmi pun brațul în jurul ei, până ce mi-l dă la o parte. Mă folosește când doarme; sânul meu se transformă uneori în pernă, șoldul în taburet. Stau întinsă, mulțumită că îi pot fi de ajutor. Îi țin piciorușul în mână, gândindu-mă cu groază la vremea – care va veni în curând – când nu se va mai cădea să-i sărut glezna rotundă.

Cu mulți ani în urmă, într-un aeroport, am privit-o pe-o femeie pakistaneză care dormea pe o canapea neagră, din piele, în sala de tranzit. Rochia și pantalonii ei erau dintr-o mătase de un galben intens, iar rochia era imprimată cu flori bogate, verzi și vișinii. Brațele îi erau pline de brățări din aur, în urechi, în nara stângă și la gât purta aur. Băiețelul ei stătea ghemuit lângă ea. Un picioruș între genunchii femeii, nasul ei în părul copilului. Tot ce avea mai scump pe lume se afla aici, pe canapea, cu ea, așa că putea dormi liniștită mai departe. Am păstrat și această imagine pentru el.

În dimineața asta mi-am făcut patul. Am întins brațele, adunând plasa de țânțari moale și înfoiată, răsucind-o într-un nod ce se leagănă grațios prin aer.

Acum nouă ani, prima dată când am stat sub o plasă de țânțari, am scris: „acum știu cum e să fii *memsahib*". Eram în Kano, departe, departe, în inima continentului pe a cărui margine mă aflu acum. Eram îndrăgostită de el de trei ani și despărțirea era pe-atunci doar o altă formă de-a fi împreună. Când

eram departe unul de celălalt, fiecare simțea un gol acut. Obișnuiam să spunem că acest lucru confirmă uniunea noastră adevărată, esențială.

Ne despărțiserăm la Heathrow și trebuia să ne întâlnim peste două săptămâni la Cairo, unde făceam cunoștință cu familia lui pentru prima dată.

Mă gândisem să scriu o povestire despre acele două săptămâni, despre prima mea călătorie în Africa: despre Muhammad al-Senusi, care îmi explica politicos statutul inferior al femeii, deoarece, fiind străină, europeană și într-o călătorie de afaceri, mi se acorda statutul onorific de bărbat. O poveste despre călătoria spre Maiduguri, pe drumul acela drept și lung, despre opririle la colibele de pe marginea șoselei, unde mâncam o carne pe care atunci o înghițeam în bucăți mari, în timp ce Senusi îmi spunea cum carnea din Europa nu are consistență și i se topește în gură precum budinca de orez. Despre leul pe care l-am zărit în iarba înaltă. L-am rugat pe șofer să oprească, am sărit din mașină, mi-am potrivit obiectivul și i-am făcut o poză în timp

ce se ghemuia. Când m-am întors, abia revenindu-și din spaimă, șoferul m-a asigurat că leul se ghemuise ca să sară la mine. Încă mai am poza: un leu ghemuit în iarba înaltă – portret. O privesc și nu-mi vine să cred ce se putea întâmpla.

N-am scris povestirea, însă mai am notițele – chiar aici, în mapa asta de piele, pe care o scot dintr-un sertar al dulapului. Povestirea mea despre Africa. I-am spus-o lui în schimb – și, stând la o masă scăldată în lumina lumânărilor, într-un restaurant din Cairo, mi-a sărutat mâna șoptind: „Sunt nebun după tine". Nilul curgea pe sub ferestrele înalte. Pe buzele, ochii și frunțile noastre se putea citi veșnicia – m-am căsătorit cu el și am fost fericită.

Îmi frunzăresc notițele. În fiecare dintre ele e câte un comentariu, o descriere pentru el. Toate gândurile mele îi erau adresate. La rândul lui, mi-a scris că, după ce ne-am despărțit la aeroport, s-a întors ca să mă rețină și să-mi spună cât de pustiit se simțea. Nu-i venea să creadă că nu eram acolo să-i alin durerea. Mi-a scris despre sunetul vocii

mele la telefon și despre pliul din partea de sus a brațului meu, pe care spunea că-i place să-l sărute.

Ce povestire să scriu? Stau la birou cu notițele în față, așteptând-o pe Lucy. Ar trebui să dorm. Asta cred ei că fac. Asta ne prefacem că fac: dorm în timpul celor mai călduroase ore ale amiezii. Afară pe plajă, lângă piscină, Lucy nu are nevoie de mine. Îi are pe tatăl ei, pe unchi, pe cele două mătuși și pe cei cinci verișori; o grămadă de tovarăși de joacă și de ocrotitori. *Um* Sabir stă răbdătoare și vigilentă, în *jalabiyyah*-ul și *tarha* negre, lângă șezlongurile pline de prosoape, loțiuni pentru plajă, pălării de soare, sendvișuri și băuturi reci în termosuri.

Mă uit, privesc și o aștept pe Lucy.

În piața din Kaduna, carcasele roșii, pătate zăceau pe tarabe de lemn, umbrite de acoperișuri din plastic gri. La început am zărit carnea, muștele roind și așezându-se. Apoi am văzut vulturii deasupra panourilor din plastic gri. Stăteau pe crengi, la fel ca vrăbiile dintr-o piață englezească, însă erau greoi, nemișcați și tăcuți. Așteptau calmi, fără să

clipească, în timp ce soarele dogorea pe capetelele lor ridate și golașe. Și, pe măsură ce frica punea stăpânire pe mine, îmi dădeam seama că un astfel de simțământ nu-și avea locul aici, de vreme ce toată lumea știa de vulturi și toți își vedeau nestingheriți de treabă; că vulturii erau ceva obișnuit în piața de carne din Kaduna.

Căldura soarelui învăluie toată casa; se strecoară prin fiecare por. Deschid ușa camerei mele și pășesc afară, în holul tăcut. Intru în baie, în cada de duș; dau drumul la robinet, lăsând apa rece să-mi curgă peste picioare. Îmi strâng fusta între coapse, aplecându-mă să-mi pun mâinile și încheieturile sub jetul de apă. Îmi lipesc palmele umede de față, imaginându-mi acoperișuri gri, din ardezie, stropite de ploaie. Copaci foșnind în vânt, iar când ploaia se oprește, picăturile de apă prelingându-se de pe frunze. Ies lipăind cu picioarele ude, care se usucă deja când ajung în bucătăria de la capătul coridorului lung. Deschid frigiderul și văd bucățile de miel marinându-se într-o tavă mare, de metal, pentru grătarul din seara asta. Zăresc grămada

de struguri galbeni ce se scurg într-o strecurătoare. Iau un chiorchine, așezându-l pe o farfurie albă. *Um* Sabir spală toate fructele și legumele cu permanganat roșu, ceea ce e spre binele meu, de vreme ce Lucy ronțăie castraveți și morcovi direct din coșurile vânzătorilor de fructe și legume. Ea însă s-a născut aici, aparține acestui loc. Dacă o luam cu mine atunci – când avea opt luni –, ar fi fost a mea. Îmi torn niște apă rece din sticlă într-un pahar înalt și închid frigiderul.

Traversez din nou coridorul. Trec de camera lui *Um* Sabir, a lui, a lui Lucy. Când ajung în odaia mea, mă așez din nou la geam, privind prin crăpătura obloanelor la albul care pare să-și mai piardă din strălucire. Dacă m-aș muta la fereastra din capătul opus, aș vedea peluza verde, mărginită de cele trei aripi ale casei, cu țâșnitoarea din mijloc rotindu-se fără încetare. Stau în picioare, lipindu-mi fruntea de sticla încinsă. Suflu pe geam, însă nu se aburește. Pornesc ventilatorul care îmi dă părul în ochi, împrăștiindu-mi notițele pe tot patul. Mă așez în genunchi și le adun. Pe prima foaie scrie: „Ningi, cu dinții săi mari

și pătați de Kola, șade impunător la birou. În dreptul mâinii sale stângi e un claxon de bicicletă, din care sună, chemând un băiat bun la toate...", iar apoi „Titlul ar trebui să fie cele trei lucruri pentru care ne oprim pe drum: *Urinat, rugăciuni și benzină*". Ce vremuri lipsite de griji, când glumele pe care le făceam nu erau amare.

Mă întind în pat. Cele patru perne sunt o invenție de-a mea. Aici se folosesc o pernă lungă și altele două mai mici deasupra. Așternutul de pat se cumpără la set. De aceea patul meu are mereu două perne îmbrăcate în alb și două brodate, asortate cu așternutul. O parte a șifonierului e plină cu fețe de pernă lungi, brodate. Dacă le scot și le privesc, văd că florile păstrate atâta timp la întuneric nu s-au decolorat, ci sunt încă proaspete și pline de culoare.

Stând în pat, ridic ciorchinele de struguri deasupra feței și iau o boabă, așa cum fac romanii în filme. Ah, ce m-aș mai juca iarăși, însă singura mea tovarășă de joacă e Lucy, care e afară, la piscină, cu verișorii ei.

Acum câteva săptămâni, când eram în Cairo, Lucy s-a uitat la cer spunând:

— Văd locul unde o să mergem.

— Unde? am întrebat-o, pe când conduceam în josul străzii Gabalaya.

— În rai.

— A! Și cum e acolo?

— E un cerc, mamă, are un horn și o să fie mereu iarnă.

M-am întors, bătând-o ușor pe genunchi.

— Îți mulțumesc, draga mea.

Da, mi-e dor. Nu doar de casă, ci și de vremurile care au trecut și nu se vor mai întoarce, de un iubit pe care l-am avut și nu-l voi mai avea niciodată.

L-am privit dispărând – ei bine, nu dispărând, ci îndepărtându-se, retrăgându-se. N-a vrut să plece. N-a plecat în tăcere. M-a rugat să-l reții, însă n-a știut să-mi spună cum anume. O zână în a cărei magie încetăm să mai credem preț de o clipă se transformă într-o bătrânică tristă, iar bagheta ei magică, într-un bețigaș nefolositor. Cred că trebuia să-mi dau seama. Faptul că eram străină, care i se părea odinioară atât de

fermecător, a început să-l enerveze. Incapacitatea mea de-a reține nume, de-a fi la curent cu politica și chinul de-a învăța limba lui, nevoia de-a mă feri de soare, țânțari, salată și apă potabilă. El se întorsese acasă și avea nevoie de cineva cu care se putea simți acasă, chiar acasă. A durat un an, poate. Inima îi era sfâșiată în două, iar a mea pur și simplu frântă.

Acum nu-mi mai văd iubitul. Câteodată, când hoinărește cu Lucy pe plajă sau se apleacă peste cotul ei julit, sau stă la masa cea lungă, în fața mea, la vreo petrecere – văd un bărbat de care încă m-aș putea îndrăgosti, însă întorc capul.

I-am povestit despre primul miraj pe care l-am văzut pe drumul acela nesfârșit către Maiduguri. L-am văzut iarăși pe drumul din deșert, spre Alexandria, în prima vară.

— E greu de crezut că nu există, de vreme ce îl pot vedea atât de clar, m-am plâns eu.

— Ți se pare doar că-l vezi, mi-a răspuns.

— Dar nu-i același lucru? l-am întrebat. Mintea mea îmi spune că acolo e apă. Nu-i destul?

— Ba da, a spus el ridicând din umeri, dacă vrei doar să stai în mașină și să privești. Însă dacă vrei să te duci și să-ți bagi mâinile în apă, să bei, nu e destul, nu-i așa?

M-a privit pieziș și a zâmbit.

În curând voi auzi vocea limpede și subțire a lui Lucy, vorbind cu tatăl ei în timp ce pășesc pe drumul cu pietriș care duce spre ușa din spate. În urmă se vor auzi pașii greoi ai lui *Um* Sabir. Voi ieși zâmbind să-i întâmpin, iar el mi-o va pune pe Lucy în brațe, udă și plină de nisip, întrebându-mă dacă totul e în regulă, cu o privire ușor îngrijorată. O voi duce pe Lucy în baia mea, în timp ce el va intra într-a lui. Mai târziu, după ce restul familiei se va întoarce, va face duș și se va schimba, vom sta cu toții în jurul grătarului. Vom bea și vom mânca, discutând politică și făcând haz de necaz, râzând. Ar trebui să mă apuc de broderie, să fac tapiseriile acelea Aubusson, despre care toți ne închipuim acum că vor fi necesare pentru trusoul lui Lucy.

Ieri, când am îmbrăcat-o după duș, s-a privit cu atenție în oglindă și m-a rugat să-i fac o împletitură franțuzească. Am stat în

spatele ei la masa de toaletă, în timp ce-i uscam și-i periam părul negru, împletindu-l. Când s-a născut Lucy, *Um* Sabir a acoperit toate oglinzile. Sora lui mi-a spus:

— Se zice că, dacă un bebeluș privește în oglindă, își vede moartea cu ochii.

Am râs, însă nu am dat jos valurile de pânză care le acopereau. Au rămas acolo până când Lucy a împlinit un an.

Am privit fața serioasă a lui Lucy din oglindă. Odată mi-am văzut moartea cu ochii sau cel puțin așa am crezut. Făcea parte din povestirea mea despre Africa. Avionul care plecase de pe aeroportul din Nigeria se învârtea deasupra orașului Cairo. De trei ori am auzit cum coborau trenul de aterizare și cum îl ridicau la loc. Lângă mine stăteau doi oameni de afaceri finlandezi. Când s-a anunțat că ne vom îndrepta spre Luxor, au scuturat din cap, comandând iarăși ceva de băut. La răsărit, deasupra aeroportului din Luxor, ni s-a spus că erau probleme cu trenul de aterizare și că pilotul va încerca o aterizare forțată. De aia ne-au trimis la Luxor, m-am gândit, ca să ardem discret, să nu facem fum pe aeroportul

din Cairo. Ne-au rugat să ne punem centurile, să ne scoatem pantofii și ceasurile, să ne punem pernele de la spate în poală și să ne aplecăm peste ele, cu mâinile deasupra capului. Înainte de-a face toate aceste lucruri, mi-am aruncat peste gât și umăr poșeta în care aveam pașaportul, biletele și banii. Vecinii mei finlandezi și-au strâns mâinile politicos. În avion era o liniște de mormânt când am căzut din cer. Apoi a urmat un scrâșnet lung, teribil și chinuit al mașinăriei, când ne-am lovit de asfalt. În momentul acela nu doar mintea mea, ci tot trupul, toată ființa mea părea că se rostogolește într-un gol alb, strălucitor, lucid. Apoi trei gânduri uriașe. Primul la el – numele lui repetat fără încetare. Al doilea la copiii pe care nu-i voi avea niciodată. Al treilea la faptul că totul se sfârșise: viața mea nu ajunsese decât până în acest punct.

Când mi-am dat seama că nu murisem, primul gând a fost numele lui, care devenise un talisman, fiindcă, la urma urmei, nu se ștersese din viața mea tot ce nu era legat de el? Viața care mi se așternea la picioare,

plină de posibilități, era sortită să se unească în cele din urmă cu a lui.

Am terminat împletitura franțuzească, iar Lucy a ales o agrafă albastră cu care am prins capătul codiței. Am uns-o cu niște loțiune după plajă pe față, înainte de-a o lăsa să fugă afară. Are pielea maronie, de culoarea nucilor, în afară de locul acela în jurul urechilor, unde se deschide într-un bej-pal, strălucind de puf auriu. Îmi lipesc buzele de gâtul ei.

— Lucy, Lucia, *Lambah* a mea... murmur în timp ce o sărut și o las să plece. Lucy, comoara mea, capcana mea.

Acum când merg înspre mare, pe marginea acestui continent unde trăiesc, unde aproape că am murit, unde aștept ca fiica mea să crească și să se îndepărteze de mine, văd alte lucruri decât acelea pe care le vedeam în vara aceea, acum șase ani. Ultimele urme de spumă se absorb în nisip, bolborosind, scufundându-se, pentru a se uni cu marea în adâncurile acelea subpământene. Cu fiecare flux de apă verde, o parte din nisip se pierde în mare, iar la reflux marea îl scuipă înapoi, pe plaja care îl

revendică imediat. Limba aceea îngustă de nisip nu cunoaşte nimic mai bine pe lumea asta decât valurile albe care o biciuiesc, o mângâie, se sparg şi se pierd în ea. Spuma albă nu cunoaşte nimic mai bine decât nisipurile care o aşteaptă, se ridică şi o absorb. Însă ce ştiu valurile despre dunele de nisip fierbinte, încremenite, ale deşertului, aflate la douăzeci, nu, doar la zece picioare depărtare de marginea plină de scoici? Şi ce ştie plaja despre adâncimea, răceala şi curenţii de acolo, chiar acolo – vezi? – unde apa devine albastru închis.

Cuprins

Ştiu 9
1964 37
Întoarcerea 63
Mandy 89
Satan 111
Chez Milou 141
Melody 175
Te port în gând 199
Fluierarul 229

BIBLIOTECA POLIROM
PROZĂ XXI

„Povestirile lui Ahdaf Soueif se remarcă prin descrierile pitorești și dialogurile foarte bine construite."

The Times

„O proză bogată, impresionantă și neobișnuită... Asemenea unei vrăjitoare, Ahdaf Soueif ne închide în cercul magic al povestirilor sale plasate la intersecția a două culturi."

The Guardian

„O scriitoare ale cărei comentarii despre Orientul și Occidentul zilelor noastre sunt extrem de corecte și de pătrunzătoare."

London Review of Books

„Ahdaf Soueif este una dintre cele mai remarcabile voci din literatura contemporană."

Edward Said

ISBN 978-973-46-0977-2

www.polirom.ro

POLIROM